

Jaarverslag 2024

Elke druppel duurzaam

Inhoudsopgave

2024 in vogelvlucht	5
Voorwoord van de Bestuursvoorzitter	5
2024 in cijfers	7
1 Wie we zijn en wat we doen	9
1.1 Ons profiel	9
1.2 Zo maken we drinkwater	9
1.3 Medewerkers	9
1.4 Ambitie en strategie	10
1.5 Waardecreatiemodel	11
2 De waarde die we creëren	14
2.1 Voldoende en schone bronnen	16
2.2 Veerkrachtige infrastructuur	23
2.3 Betrouwbare drinkwateroperatie	25
2.4 Positieve impact op mensen	29
2.5 Positieve impact op de natuur	34
2.6 Onze impact op de maatschappij in euro's	38
3 Borging van onze continuïteit	43
3.1 Besturing	43
3.2 Bestuursstructuur	43
3.3 Wet- en regelgeving en maatschappelijke plichten	45
3.4 Stakeholdermanagement	48
3.5 Risicomanagement	50
3.6 Bestuursverklaring	55

4 Verslag van de Raad van Commissarissen	58
4.1 Strategie en realisatie bedrijfsplan	58
4.2 Financiële verslaglegging	58
4.3 Jaarrekening en dividendvoorstel	59
4.4 Samenstelling RvC	59
4.5 Vergaderingen in 2024	60
5 Overige informatie	63
5.1 Assurancerapport van de onafhankelijke accountant	63
5.2 Over dit verslag	67
5.3 Connectiviteitsmatrix	70
5.4 GRI-index	74
5.5 Rapportagedefinities	84

6 Financiële resultaten	92
Kerncijfers	92
Toelichting op de resultaten	93
Geconsolideerde resultaten	96
Geconsolideerde jaarrekening	98
Geconsolideerde winst- en verliesrekening en overzicht totaalresultaat	100
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	102
Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen	104
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	105
Toelichting op de geconsolideerde balans	118
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	132
Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht	138
Overige toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	139
Enkelvoudige jaarrekening	147
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	149
Overige gegevens	156
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	157
Overzicht uitstaande aandelen	167

2024 in vogelvlucht

Voorwoord van de Bestuursvoorzitter

Mijn drinkwaterbelofte

Een jaar geleden begon ik als voorzitter van de Raad van Bestuur (CEO) van Vitens. Tijdens mijn inwerkperiode maakte ik kennis met vele aspecten van ons prachtige vak. Ik bezocht productielocaties, liep mee met veel collega's van de buitendienst en de klantenservice, en sprak met klanten en bestuurders. Deze ervaringen gaven mij een goed beeld van Vitens en de drinkwatersector. Daarnaast maakten deze bezoeken mij bewust van de enorme waarde van ons werk. Drinkwater is essentieel voor gezondheid, welvaart en welzijn van iedereen, en ik ben er trots op daar een bijdrage aan te mogen leveren.

Weerbaar

Het afgelopen jaar bracht ons verschillende uitdagingen. Zo had Vitens zich voorbereid op een droge zomer met hoog verbruik (piekverbruik). Het werd een nat voorjaar en een milde zomer. Na drie grote en impactvolle kookadviezen in het voorjaar, moesten we vervolgens in het najaar een kookadvies afgeven voor meer dan 70.000 aansluitingen in Apeldoorn. Een ongekende situatie met grote impact. Ik trek me dat zeer aan, net als mijn collega's. We hebben er in de operatie alles aan gedaan om de gevolgen voor bewoners zo klein mogelijk te houden. Als organisatie lieten we zien weerbaar te zijn in de dagelijkse operatie, het maken en leveren van drinkwater. Het maakt me trots om te zien hoe alle teams in zulke situaties samenwerken en oplossingen bieden. In tevredenheidsonderzoeken zien we terug dat dit ook door onze klanten wordt gewaardeerd.

Met dit eerste jaar achter de rug wil ik vijf beloften doen. Beloften aan u als klant, waterpartner, andere belanghebbende en collega. Deze beloften wil ik samen met mijn nieuwe collega-bestuurder Daniëlle van Rieven gaan inlossen. Zij is in februari 2025 gestart als CFO. Wij zullen ons de komende jaren samen met collega's inzetten om:

- 1. Onze klanten nog meer te waarderen.** Een goede klant is in mijn ogen niet alleen iemand die de rekening betaalt, maar ook iemand die het belang van drinkwater begrijpt en er bewust mee omgaat.
- 2. Een aantrekkelijke werkgever te zijn en blijven voor voldoende vakmensen.** Dagelijks werken er ruim 1.800 mensen aan uw drinkwater. Zonder al deze Vitensers heeft drinkwater geen waarde. Het afgelopen jaar heb ik gezien hoe hard zij werken. Dat geeft mij vertrouwen, maar maakt mij er ook bewust van dat we niet zonder al deze professionals kunnen. En voor alle uitdagingen die we hebben zijn zij onmisbaar. We moeten nu én in de toekomst voldoende bevoegen vakmensen in huis hebben om al onze beloftes waar te maken.
- 3. Drinkwater van hoge kwaliteit voor een eerlijke prijs te leveren.** Dit is onze kerntaak en de belangrijkste belofte. En het is dan ook misschien wel de gemakkelijkste belofte die ik moet doen, maar de moeilijkste belofte die ik kan doen. Deze belofte vraagt dagelijks een enorme inzet van onze ruim 1.800 collega's, samen met én voor onze waterpartners, andere belanghebbenden en klanten. En toch doe ik u deze belofte met vertrouwen.
- 4. Samen meer drinkwater te besparen.** Water is schaars en kostbaar. Samen met onze klanten willen we meer besparen door het bewust gebruik van drinkwater.

5. Een productieve en ontwikkelingsgerichte organisatie te zijn. We blijven werken aan verbeteringen om efficiënt, effectief en veerkrachtig te opereren. Dat doen we onder andere door ons slim te organiseren. Maar ook door samen te werken met onze waterpartners. Provincies, waterschappen en gemeenten spelen een cruciale rol om drinkwater te kunnen blijven leveren. Dat geldt ook voor de samenwerking met andere drinkwaterbedrijven. Samen kunnen we de uitdagingen van vandaag en morgen aan.

Het afgelopen jaar heeft mij laten zien hoe essentieel onze taak is in de samenleving. Niet voor niets doe ik u vijf beloften. Drinkwater lijkt vanzelfsprekend, maar achter de kraan schuilt een wereld van samenwerking, vakkennis en toewijding. Dat maakt ons werk niet alleen uitdagend, maar ook betekenisvol.

De toekomst brengt grote uitdagingen, maar ook kansen om nog veerkrachtiger in de bedrijfsvoering te worden. Samen met onze collega's, klanten en partners bouwen we aan Vitens dat klaar is voor de generaties na ons.

Dank voor uw vertrouwen in Vitens. Dat vertrouwen is onze grootste drijfveer om elke dag opnieuw het verschil te maken. Want drinkwater is onmisbaar, en daar werken we met hart en ziel aan. Vandaag en morgen.

Blijf vooral genieten van ons mooie product: drinkwater.

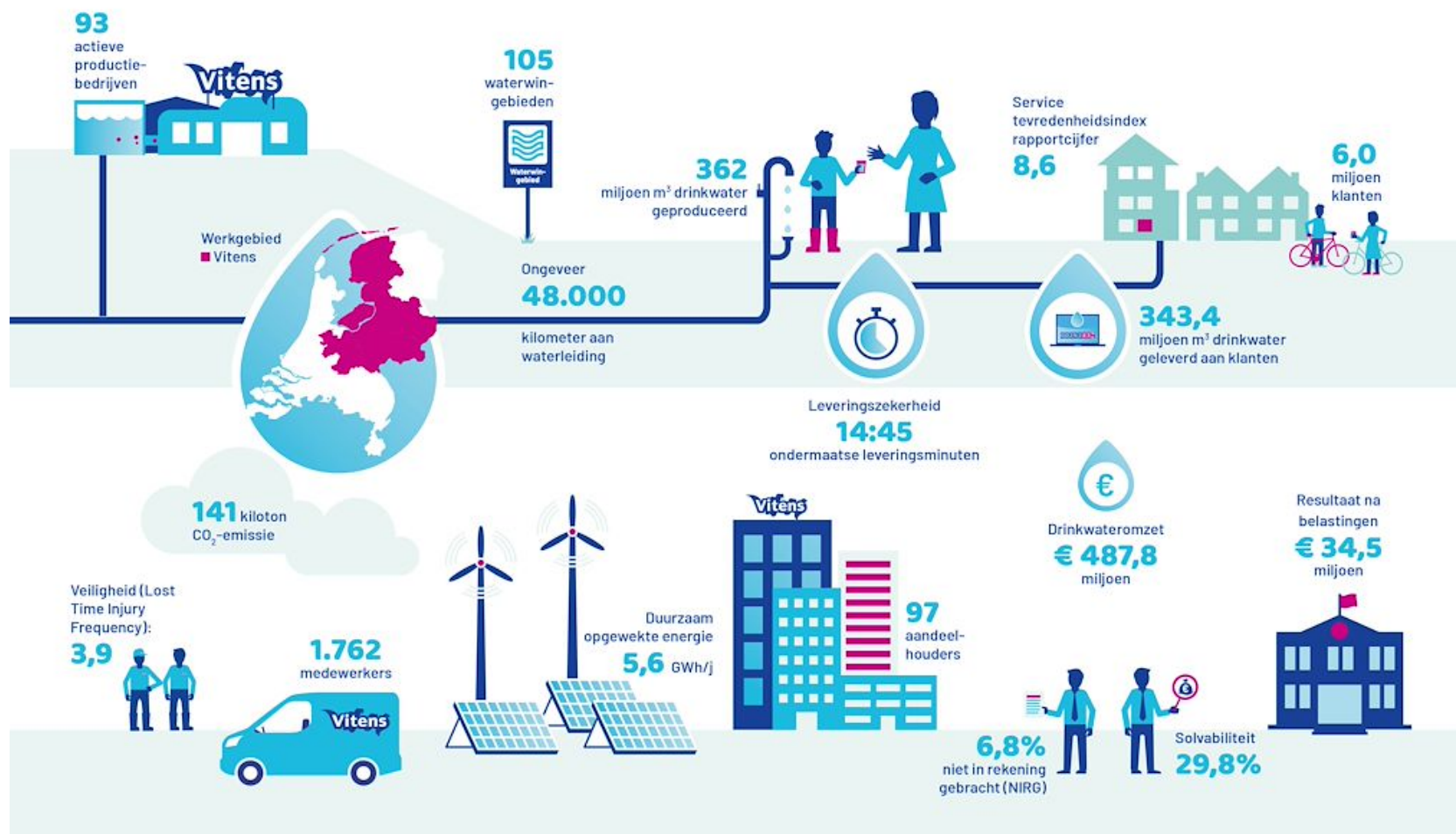
Tjeerd Roozendaal
CEO Vitens

2024 in cijfers

2024

Kerncijfers en resultaten Vitens

Vitens

Vitens op Nationale Kraanwaterdag 2024
op Schiermonnikoog

1 Wie we zijn en wat we doen

1.1 Ons profiel

Vitens wint, zuivert en levert jaarlijks meer dan 343 miljard liter drinkwater aan circa 6 miljoen klanten. Dat zijn zowel particulieren als bedrijven, verspreid over vijf provincies en enkele gemeenten in Drenthe en Noord-Holland. Onze primaire taak is te zorgen voor betrouwbaar drinkwater: 24 uur per dag, 365 dagen per jaar. Nu én in de toekomst.

1.2 Zo maken we drinkwater

Water winnen uit grondwaterbronnen

Het drinkwater dat Vitens maakt, komt voor het merendeel uit grondwaterbronnen die tientallen tot honderden meters diep liggen. Dit grondwater pompen we op in 105 waterwingebieden. Deze gebieden beheren we zo duurzaam mogelijk. Zo stimuleren we natuurontwikkeling en biodiversiteit.

Zuivering door natuurlijk filter én in productiebedrijven

Grondwater is ooit als regenwater of vanuit rivieren de bodem ingesijpeld. Dit proces kan wel honderden jaren duren. Tijdens die reis heeft de bodem het water al voor een groot deel gezuiverd. We noemen de bodem daarom ook wel 'filter nul'.

Na het oppompen van het water, vervoeren we het naar een van onze 93 productiebedrijven voor zuivering. Het zuiveringsproces gaat overal nét even anders, omdat de samenstelling van het grondwater op de locaties verschilt. In de basis doorloopt elke productielocatie drie zuiveringsstappen: filtratie, beluchting en na-filtering. Natuurlijke stoffen als kalk, ijzer en mangaan en eventuele verontreinigingen worden hiermee uit het water gehaald. Een deel van deze reststoffen wordt hergebruikt.

Via leidingnet met constante druk naar de klant

Het drinkwater pompen we vanuit onze productielocaties in het waterleidingnet: een netwerk van 48.000 kilometer leidingen. Het water komt eerst terecht in de hoofdtransportleidingen, waarna het via de kleinere distributie- en aansluitleidingen aan onze klanten wordt geleverd.

1.3 Medewerkers

Bij Vitens zetten bijna 1.800 toegewijde medewerkers zich dagelijks in om schoon en voldoende drinkwater te leveren aan onze klanten. Zij vormen het hart van de organisatie.

De samenstelling van het medewerkersbestand

Vitens heeft bijna 1.800 medewerkers in dienst met een gemiddelde leeftijd van 46 jaar. Alle medewerkers werken in Nederland. In onderstaande tabel tonen we de samenstelling van Vitens medewerkers in cijfers.

	2024	man	vrouw	2023	man	vrouw
# medewerkers	1.762	71%	29%	1.635	72%	28%
% voltijdmedewerkers	69%	87%	13%	70%	87%	13%
% deeltijdmedewerkers	31%	38%	62%	30%	37%	63%
% medewerkers met een contract voor onbepaalde tijd	87%	71%	29%	90%	72%	28%
% medewerkers met een contract voor bepaalde tijd	13%	70%	30%	10%	68%	32%
#/% medewerkers onder cao	1.761	71%	29%	1.634	72%	28%
# tijdelijke medewerkers	292	50%	50%	293	40%	60%

1.4 Ambitie en strategie

Betrouwbaar drinkwater is essentieel voor onze gezondheid en ons welzijn. Drinkwater staat echter steeds meer onder druk door allerlei factoren. Denk aan de bevolkingsgroei, economische groei, weersextremen als gevolg van klimaatverandering, maar ook de steeds verdergaande vervuiling die de kwaliteit van bronnen aantast.

De ambitie van Vitens is groot: een duurzaam drinkwaterbedrijf zijn, maatschappelijk verankerd, met een positieve impact op mens en natuur. We streven naar een duurzaam drinkwatersysteem, ontwikkeld in cocreatie met onze omgeving. Deze ambitie is uitgewerkt in onze strategie 'Elke druppel duurzaam' en vertaald in vijf strategische doelen:

1. Voldoende en schone bronnen

Het is de taak van Vitens om te zorgen voor voldoende en schone bronnen waar we water uit mogen én kunnen onttrekken. De laatste jaren staat de benodigde win- en productiecapaciteit, zowel op de korte als lange termijn, ernstig onder druk. Dat geldt ook voor de bronkwaliteit. We werken daarom actief samen met aandeelhouders, politiek-bestuurlijke partners, marktpartijen en andere stakeholders. Bijvoorbeeld voor nieuwe winvergunningen, uitbreiding van bestaande vergunningen en het beschermen van bronkwaliteit. Ook proberen we de drinkwatervraag te beïnvloeden door duurzaam watergebruik bij onze klanten te stimuleren. Momenteel maakt Vitens hoofdzakelijk drinkwater van grondwater, maar we kijken naar alternatieven voor de lange termijn. Zo onderzoeken we verschillende mogelijkheden voor oppervlaktewater, oeverfiltraat en hergebruik van gezuiverd rioolwater via infiltratie. Een duurzame bron is altijd het uitgangspunt.

2. Veerkrachtige infrastructuur

Om 24 uur per dag water te leveren, nu en in de toekomst, is een veerkrachtige infrastructuur essentieel. Onze visie op de ontwikkeling daarvan is vastgelegd in wat wij de streefstructuur noemen. Voor de korte en middellange termijn betekent dit het onderhouden en waar nodig verbeteren of uitbreiden van de bestaande infrastructuur. Voor de langere termijn werken we aan de ontwikkeling van een robuuste en flexibele infrastructuur, met inzet op grotere (clusters van) winningen en grotere productielocaties. Dit noemen we strategische harten. Dit zijn gebieden waar in potentie relatief veel water is te winnen, met een relatief kleine impact op natuur en veel mogelijkheden tot maatschappelijke meerwaarde. Op lange(re) termijn ontstaat hierdoor ruimte om niet-toekomstbestendige winningen minder in te zetten of te sluiten. Aansluitend werken we aan verkenning en ontwerp van een andersoortige transportinfrastructuur, passend bij het beoogde kleinere aantal winningen op lange termijn. Dit levert meer flexibiliteit op bij piekbelasting en storingen.

3. Betrouwbare drinkwateroperatie

Vitens zet zich in voor de continue levering van betrouwbaar drinkwater aan haar klanten. Voor optimale bedrijfsvoering werken we hard aan de implementatie en ontwikkeling van een digitale, intelligente infrastructuur en innovatie. Verstoringen in de kwaliteit of de levering van drinkwater door bijvoorbeeld leidingbreuken en cyberaanvallen, proberen we uiteraard te voorkomen. Doen deze situaties zich toch voor, dan minimaliseren we de impact.

4. Positieve impact op mensen

Vitens levert een bijdrage aan de volksgezondheid door het leveren van betrouwbaar drinkwater. Hierdoor maken we een positieve impact op onze klanten. Het winnen, zuiveren en leveren van drinkwater kan niet zonder onze bijna 1.800 medewerkers. Voor deze en potentiële nieuwe medewerkers wil Vitens een goede en aantrekkelijke werkgever zijn. In onze waterwingebieden hebben we te maken met mede-gebiedsgebruikers, zoals boeren en natuurorganisaties. Met hen zoeken we actief de samenwerking op.

5. Positieve impact op de natuur

Vitens maakt met de drinkwatervoorziening deel uit van een circulair ecosysteem. De onttrekking van water heeft invloed op dat systeem. Vitens wil een positieve bijdrage leveren aan de natuur. Daarom investeren we in een duurzaam watersysteem, waarbij de ruimtelijke inrichting het watersysteem volgt. Zo is er voldoende water beschikbaar voor verschillende functies, waaronder landbouw en natuur. Ook zetten we in op duurzame bedrijfsvoering door onder meer het verminderen van onze CO₂-uitstoot, hergebruik van reststromen en het bevorderen van de biodiversiteit in onze waterwingebieden. Tot slot stimuleren we duurzaam watergebruik bij onze klanten. De meest duurzame druppel is immers de niet geproduceerde druppel.

1.5 Waardecreatiemodel

Vitens wil met haar ambitie en bijbehorende activiteiten een positieve impact maken op mensen én natuur. Het waardecreatiemodel illustreert waar onze activiteiten de meeste positieve en negatieve impact hebben. Dit model kijkt verder dan alleen financiële resultaten. Het beoordeelt de impact op zes verschillende kapitalen: financieel, geproduceerd, intellectueel, sociaal, menselijk en natuurlijk.

Het waardecreatiemodel maakt inzichtelijk wat onze organisatie onttrekt aan de samenleving, zoals grondwater, wat we daarmee doen en de waarde die we toevoegen. Denk daarbij aan zaken zoals werkgelegenheid en volksgezondheid.

Later in het jaarverslag onder 'Onze impact op de maatschappij in euro's' wordt dit verder gespecificeerd.

input

We vertrouwen op
waardevolle middelen...

economische impact

financieel

De aandeelhouders van Vitens zijn 92 gemeenten en vijf provincies. Vermogenspositie, opbrengsten, investeringen en kapitaal/leenverplichting staan beschreven in de jaarrekening. € 239 miljoen investeringen in onder- en bovengrondse activiteiten.

geproduceerd

Met 93 productiebedrijven hebben we in 2024 362 miljoen m³ drinkwater geproduceerd. Ook hebben we 6,2 miljoen m³ drinkwater ingekocht. We hebben een leidingnet van ongeveer 48.000 km.

impact op mensen

intellectueel

Vitens heeft in 2024 geïnvesteerd in innovatie, circulair ondernemen, robuuste koppeling van data en digitalisering van de dienstverlening.

menselijk

Met 1.762 medewerkers hebben we een diverse organisatie waarin flexibel en veilig werken onze prioriteit heeft. Door outputsturing krijgen medewerkers meer verantwoordelijkheid.

sociaal en relaties

We zijn maatschappelijk betrokken door middel van onze internationale activiteiten en educatieprogramma's. We werken samen en zoeken de dialoog met onze stakeholders om samen te kunnen optrekken in de bescherming van ons grondwater.

impact op de natuur

natuurlijk

Voor onze bedrijfsvoering hebben we 166 GWh energie nodig. We beheren circa 2.661 hectare aan wingebieden op een duurzame manier. In 2024 hebben we hier 372 miljoen m³ ruwwater onttrokken.

businessmodel

...om met ons
businessmodel...

24/7

**betrouwbaar
drinkwater
voor nu en
later**

strategische doelen

- Voldoende en schone bronnen
- Veerkrachtige infrastructuur
- Betrouwbare drinkwateroperatie
- Positieve impact op mensen
- Positieve impact op de natuur

output

...te sturen op resultaten.

voldoende en schone bronnen

4 clusters met voldoende 'Totale reserves'

6 clusters met positief 'Operationeel verschil'

Gemiddeld drinkwatergebruik per persoon per dag in liters: **119,5 liter**

-1,80% besparing zakelijk gebruik t.o.v. 2016-2019

Verontreinigingsindex korte termijn **85**

Verontreinigingsindex lange termijn **380**

veerkrachtige infrastructuur

Solvabiliteit: **29,8%**

Nettoresultaat: **€ 34,5 miljoen**

Bruto investeringen: **€ 286 miljoen**

betrouwbare drinkwateroperatie

343,4 miljoen m³ drinkwater geleverd

Ondermaatse Leveringsminuten: **14:45**

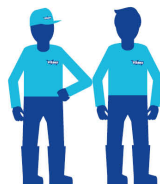
Waterkwaliteitsindex: **0,017**

6 ICT prio 1 calamiteiten

0 ICT prio 1 cybersecurity

positieve impact op mensen

Bevlogenheidsscore: **7,4**

Ziekteverzuim: **4,9%**

LTIF: **3,9**

positieve impact op de natuur

CO₂-uitstoot: **141 kiloton CO₂-eq.**

CO₂ uitstoot per geproduceerde m³

water (kg/m³): **0,38**

5,6 GWh duurzaam opgewekte energie

impact

Zo creëren we waarde
voor onze stakeholders
en omgeving...

klanten

Door 24/7 betaalbaar en betrouwbaar kraanwater te leveren aan klanten:

- Dragen we bij aan hun gezondheid
- Maken we hun leven comfortabeler
- Dragen we bij aan de economie

Door goede informatie en service op maat:

- Maken we het regelen van waterzaken zo makkelijk mogelijk
- Helpen we klanten hun leven te verduurzamen

omgeving

Waterlevering heeft grote maatschappelijk waarde, maar ook nog een keerzijde voor mens en natuur. We werken aan het verduurzamen van de watercyclus en minimaliseren de impact van onze operaties door:

- Opwek duurzame energie
- Duurzaam terreinbeheer
- Beperken overlast werkzaamheden
- Duurzaam inkoopbeleid, hergebruik reststromen en samenwerkingen circulaire economie

medewerkers

We dragen bij aan het welzijn van medewerkers door:

- Ontwikkelmogelijkheden
- Inkomen
- Goede balans werk-privé

aandeelhouders

Aandeelhouders kunnen erop rekenen dat we:

- Een constructieve partner zijn in de ruimtelijke ordening
- Bijdragen aan het welzijn van hun burgers
- Hen helpen bij hun grondwaterbeschermingstaken
- Dividend uitkeren als dat kan

...en dragen we
bij aan mondiale
doelstellingen.

sustainable development goals

Schoon drinkwater en goede sanitaire voorzieningen hebben onze primaire focus. (6.1, 6.3, 6.4, 6.5 en 6.6.)

We dragen bij aan eerlijk werk en economische groei. (8.8)

We investeren in innovatie en een duurzame infrastructuur. (9.1 en 9.4.)

We dragen zorg voor duurzaam beheer en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen. (12.2.)

We nemen dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden. (13.2.)

Aanleg transportleiding Heino

2 De waarde die we creëren

Vitens wil met haar ambitie en bijbehorende activiteiten waarde creëren voor haar omgeving, medewerkers, klanten en aandeelhouders. Dat doen we door te focussen op de eerder benoemde vijf strategische doelen.

In dit hoofdstuk rapporteren we over deze doelen aan de hand van negen materiële thema's. Dit zijn (duurzaamheids)thema's waar Vitens de meeste impact op heeft, op basis van input van onze interne en externe partners. Per materieel thema brengen we onze prestaties in beeld en de initiatieven die hier in 2024 aan bijdroegen. Ook werpen we een blik op de toekomst. Hoe zorgen we ervoor dat we in 2025 en de jaren erna onze prestaties voortzetten en, indien nodig, verbeteren?

Een duurzaam drinkwaterbedrijf, maatschappelijk verankerd, met een positieve impact op mens en natuur

Strategische doelen	Voldoende en schone bronnen			Veerkrachtige infrastructuur	Betrouwbare drinkwateroperatie		Positieve impact op mensen	Positieve impact op de natuur	
									
Materiële thema's	• Waterschaarste	• Verantwoord watergebruik	• Bescherming van grondwaterbronnen	• Financiële gezondheid	• Leveringszekerheid van drinkwater	• Kwaliteit van drinkwater	• Digitalisering en dataveiligheid	• Aantrekkelijk werkgeverschap	• Klimaatimpact
Subthema's	• Totale reserves • Operationeel verschil	• Gemiddeld drinkwatergebruik per persoon per dag in liters • Besparing zakelijk gebruik t.o.v. 2016-2019	• Verontreinigingsindex	• Solvabiliteit • Investerings- en financieringsopgave • WACC-regulering • Rendement aandeelhouders • Drinkwatertarief	• Ondermaatse leveringsminuten	• Waterkwaliteitsindex • ILT-meldingen	• ICT Prio 1 calamiteiten • ICT Prio 1 cybersecurity calamiteiten • Digitalisering	• Bevlogenheidsscore • Verzuim en vitaliteit • Veiligheid • Diversiteit, inclusie en gelijke behandeling	• CO₂-equivalent (uitstoot broeikasgassen) • Circulaire economie en reststromen • Stimuleren duurzaam watergebruik • Leefomgeving en biodiversiteit • Duurzaam watersysteem

2.1 Voldoende en schone bronnen

Vitens heeft als drinkwaterbedrijf de taak te zorgen voor voldoende drinkwater, nu en in de toekomst. Hiervoor zetten we in op behoud en uitbreiding van winvergunningen, het vergroten van onze wincapaciteit, verantwoord watergebruik en bronbescherming.

De belangrijkste resultaten

- Ons doel om in 2024 in vier van de tien clusters te beschikken over voldoende winvergunningen is behaald.
- We hebben ons doel voor voldoende productie- en distributiecapaciteit ook behaald; in zes clusters is dit op orde.
- Huishoudens gaan bewuster om met water. De doelstelling om gemiddeld 127,5 liter drinkwater per persoon per dag te gebruiken is ruimschoots gehaald: het gemiddelde verbruik ligt op 119,5 liter.
- Bij zakelijke klanten blijft de beoogde besparing op drinkwater achter bij de doelstelling: er is slechts 1,8% besparing gerealiseerd in plaats van 4,2%.
- Er zijn geen verslechtingen zichtbaar in de kwaliteit van de bronnen.

2.1.1 Waterschaarste

De stijgende vraag naar water, door onder andere klimaatverandering en bevolkingsgroei, maakt dat water een steeds schaarser goed wordt. Bovendien is Nederland van oudsher ingericht op het zo snel mogelijk afvoeren van water. Dit is nadelig voor het grondwaterpeil en daarmee voor de natuur, landbouw en drinkwaterbedrijven zoals Vitens. Kortom: het watersysteem staat steeds meer onder druk. Het is daarom noodzakelijk dat we hier anders naar gaan kijken.

Door de toenemende vraag heeft Vitens op de korte termijn meer vergunningen nodig om (grond)water te kunnen winnen om drinkwater van te maken. Alleen door samenwerking met onze waterpartners kunnen die vergunningen gerealiseerd worden. Complexe, langdurige vergunningprocedures en concurrerende belangen in de leefomgeving zijn grote knelpunten in het tijdig beschikbaar hebben van vergunningen. Lastige inpassing in de leefomgeving is daarvan vaak de oorzaak. De precieze knelpunten verschillen echter per regio. Andere, regio-overstijgende, belemmeringen zijn de toenemende schaarste in menskracht en middelen, de stikstofregels en netcongestie.

Voor de lange(re) termijn, na 2030, werkt Vitens samen met stakeholders aan een robuust systeem met drinkwaterwinnings die zo weinig mogelijk impact hebben op natuur en omgeving (de strategische harten). Hiervoor kijken we ook naar alternatieve bronnen om drinkwater van te maken. Door naast diep grondwater ook in te zetten op het innemen van oppervlaktewater, oevergrondwater en ondiep grondwater maken we onze beschikbare broncapaciteit groter en daarmee beter bestand tegen kwetsbaarheden als gevolg van weersextremen (zoals langdurige droogte). Zo ontwikkelen we een toekomstbestendig en duurzaam watersysteem. Dit is een proces van tientallen jaren. Daarom zetten we de komende jaren nog steeds in op het winnen van extra grondwater, maar wel op een zo duurzaam mogelijke manier.

Tot slot moet niet alleen het winnen van water anders. Ook is het belangrijk dat (zakelijke) klanten verantwoord met drinkwater omgaan. Kortom: duurzame drinkwaterwinning betreft de gehele keten.

Totale reserves

Voldoende reserves zijn van belang om nu en in de toekomst te kunnen voldoen aan de watervraag. De KPI 'Totale Reserves' geeft aan hoeveel van onze in totaal 10 clusters beschikken over voldoende winvergunningen. Voldoende betekent dat we in een cluster beschikken over genoeg vergunningsruimte om aan de huidige drinkwatervraag te voldoen, plus 10% extra vergunningsruimte voor uitbreiding van de infrastructuur.

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
Aantal clusters met voldoende Totale Reserves	4	4	2

Toelichting

Ons doel is behaald. In de volgende clusters beschikken we over voldoende totale reserves: Overijssel-Noord, Utrecht-Zuid, Gelderland-Oost en Friesland. Voor het cluster Friesland geldt echter het voorbehoud dat de vergunning in Luxwoude nog niet onherroepelijk is en er nog openstaande bezwaarschriften zijn.

Desondanks blijft er een grote uitdaging om de reserves in de overige clusters op orde te krijgen, wat noodzakelijk is om ook in de toekomst voldoende water te leveren. Daarnaast vraagt ook de inzet op behoud en instandhouding van de huidige winningen onze blijvende aandacht.

Initiatieven 2024

- In 2024 is volop gewerkt aan de al lopende trajecten voor het verkrijgen van extra waterwinvergunningen.
 - Er is veelvuldig onderzoek gedaan bij de verschillende trajecten. Zo is zowel bij Fikkersdries als Schalkwijk begonnen met de milieueffectrapportage(mer)-procedure, waar de ter inzagelegging van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) heeft plaatsgevonden.
 - In de Gelderse Vallei zijn proefboringen uitgevoerd en voor Salland Diep is het veldwerk gestart vooruitlopend op de onderbouwing van een vergunningsaanvraag en eventuele mer-procedure.
 - De vergunningsaanvraag voor uitbreiding van de winning bij Epe is ingediend bij provincie Gelderland.
- Om draagvlak te vinden voor drinkwaterwinningen en de omgeving mee te nemen in de plannen van Vitens, zijn regelmatig bewonersavonden georganiseerd om het gebied mee te nemen in de ontwikkelingen.
- In samenspraak met de voor Vitens relevante provincies en selectie van waterschappen is verder gewerkt aan de ontwikkeling en uitvoering van de Drinkwaterstrategieën. In lijn met de strategieën is in samenwerking tussen de provincies, het Rijk en Vitens het actieprogramma Beschikbaarheid Drinkwaterbronnen 2023-2030 geschreven. Het actieprogramma toont zowel de regionale als landelijke uit te voeren acties en bijbehorende verantwoordelijkheden om te zorgen dat de drinkwatervoorziening in 2030 op orde is.
- Net als in 2023 zijn verkenningen doorgezet voor alternatieve bronnen voor drinkwater anders dan grondwater.

- In 2024 is de samenwerking met marktpartijen voor het ontwerp van een nieuw drinkwaterconcept in de IJsselvallei (living lab) voortgezet. Binnen dit drinkwaterconcept van de toekomst willen we gebruikmaken van meerdere bronnen voor drinkwater, modulaire bouwtechnieken toepassen en de realisatietijd verkorten ten opzichte van reguliere doorlooptijden. Hiervoor zijn afgelopen jaar zuiveringsproeven bij Zwolle uitgevoerd. Het doel is om hier in 2028 water te kunnen produceren met een capaciteit van 5 miljoen m³/jaar. Om deze volledige hoeveelheid water te kunnen leveren aan onze klanten moet er nieuwe transportinfrastructuur worden aangelegd en die is pas later gereed. Dit maakt dat de productie en levering in fasen zal worden opgevoerd tot 5 miljoen m³/jaar.
- Ook in andere regio's onderzocht Vitens mogelijkheden om water te winnen uit andere bronnen dan grondwater, waaronder in het Ketelmeer, de Boven-IJssel en in het Gooi in samenwerking met Waternet en PWN in het Gooi.

1 Afbeelding: Vitens clusterindeling

Operationeel verschil

Het operationeel verschil is het verschil op jaarbasis tussen de noodzakelijke productiebehoefte en de huidige beschikbare zuiveringscapaciteit. De kritieke prestatie-indicator (KPI) 'Operationeel Verschil' geeft aan hoeveel van onze in totaal 10 clusters beschikken over een positief operationeel verschil. Een positief operationeel verschil betekent ten minste 10% operationele reservecapaciteit boven op de drinkwatervraag. Met het beter benutten van de productie- en distributiecapaciteit van bestaande locaties of het bouwen van nieuwe locaties kan de operationele capaciteit verhoogd worden.

Een positief operationeel verschil is van belang om flexibel in te kunnen spelen op veranderingen in de drinkwatervraag. Is in een cluster sprake van een negatief operationeel verschil, dan moeten we tijdens piekvragen (bijvoorbeeld in droge en hete periodes) mogelijk de waterdruk verlagen om onze klanten van drinkwater te kunnen blijven voorzien.

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
Aantal clusters met een positief Operationeel Verschil	3	6	2

Toelichting

De doelstelling is ruim behaald. Naast de twee clusters die in 2024 beschikten over een voldoende positief operationeel verschil, namelijk Gelderland-Oost en Flevoland, zijn nu ook Gelderland-Zuid, Gelderland-Noord, Utrecht-Zuid en Friesland op orde. Voor Gelderland-Zuid is dit direct te herleiden naar het verhogen van de productiecapaciteit van Fikkersdries binnen de huidige vergunning. Bij de overige clusters is dit bereikt door een lichte bijstelling van de waterprognose naar beneden. Hoewel de jaarlijkse prognoseaanpassingen tot kleine fluctuaties leiden, blijft de stijgende trend in de prognoses vrijwel ongewijzigd. Dit betekent dat in de komende jaren initiatieven nodig blijven om de productiecapaciteit te verhogen in alle clusters, om ook in de toekomst aan de doelstelling te blijven voldoen.

Initiatieven 2024

- Op productielocatie Lochem (Gelderland-Oost) is de productiecapaciteit tijdelijk verhoogd binnen de grenzen van de huidige vergunning. Daarnaast is een project gestart om de locatie volledig te vernieuwen en de volledige capaciteit te benutten.
- De productiecapaciteit in Overijssel is binnen de huidige vergunning uitgebreid in Deventer door de zuivering aan te passen.

Vooruitblik

- De productiecapaciteit in Utrecht wordt uitgebreid. Hier tegenover staat de sluiting van de productielocatie in Doorn vanwege de kwetsbaarheid van deze winning. Daarnaast wordt de productiecapaciteit bij Bilthoven uitgebreid.
- De productiecapaciteit in Overijssel wordt vergroot door het uitbreiden van de zuivering in Vechterweerd en Diepenveen.
- De productiecapaciteit in Gelderland wordt uitgebreid. Optimalisatie van de winvelden van Fikkersdries zorgt ervoor dat de huidige vergunning volledig inzetbaar wordt.

2.1.2 Verantwoord watergebruik

Om nu en in de toekomst te kunnen voldoen aan de drinkwatervraag zet Vitens in op het vergroten van het aanbod én op het verkleinen van de vraag. Wij werken mee aan de uitvoering van het Nationaal Plan van Drinkwaterbesparing. Daarin zijn de doelen voor 2035 vastgelegd: 100 liter per persoon per dag en 20% besparing bij bedrijven (t.o.v. 2016-2019).

Dit doen we onder andere door klantcampagnes uit te voeren, bespaartips te geven, gedragsinterventies te ontwikkelen en toe te passen, met stakeholders onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor watervriendelijke woningen en onze zakelijke klanten te stimuleren om maatregelen te nemen voor besparing, hergebruik en alternatieve bronnen. Verder toetsen we aanvragen voor grootzakelijke aansluitingen op passend gebruik van drinkwater en kijken we kritisch naar ons eigen watergebruik.

Huishoudelijk gebruik

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
Gemiddeld drinkwatergebruik per persoon per dag in liters	127,5	119,5	N.B.

Toelichting

Na een aantal zomers met lange perioden van droogte en hitte, waren de zomers van 2023 en 2024 minder warm en (aanzienlijk) minder droog. Dat verklaart voor een belangrijk deel de sterkere daling van het drinkwatergebruik, met name door minder gebruik van de buitenkraan. Op basis van het resultaat 2024, dat het gemiddelde weergeeft van het afgelopen vier jaar, kunnen we echter niet concluderen dat er sprake is van een structureel dalende trend.

Initiatieven 2024

- Op social media hebben we meerdere campagnes uitgevoerd, zoals “Doucheffnormaal” op TikTok (bijna 4 miljoen weergaven). We hebben drinkwaterbesparing bij meerdere evenementen onder de aandacht gebracht, zoals op het Bevrijdingsfestival Overijssel, diverse introductieweken voor studenten, de Twentse Waterweken en de Zwarte Cross.
- Vitens Bespaarkit: bespaarpakket gebaseerd op een pilot samen met KWR, Dunea en PWN. De kit bestaat uit een folder, een douchetimer en wc-stickers. 10.000 pakketten worden verspreid, o.a. via energiecoaches en via promotie op social media en in de klantnieuwsbrief.
- Op basis van het gedragsonderzoek uit 2023 is een interventie ingezet om gezinnen met jonge kinderen in Twente te stimuleren het eco-programma van de wasmachine te gebruiken. Ook wordt samen met Waternet en Waterbedrijf Groningen een pilot uitgevoerd gericht op beïnvloeding van douchegebruik.

Zakelijk gebruik

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
Besparing zakelijk gebruik t.o.v. 2016-2019	-4,20%	-1,8%	N.B.

Toelichting

Ondanks onze inspanningen blijven we achter op onze doelstelling. Dit komt voor een deel doordat onze projecten nog in ontwikkeling zijn, maar vooral omdat doelrealisatie sterk afhankelijk is van sturend beleid vanuit de overheid. Halverwege 2024 is het Nationaal Plan van Aanpak drinkwaterbesparing aan de Tweede Kamer aangeboden. De uitvoering hiervan, waaraan wij onze medewerking verlenen, is cruciaal om de beoogde reductie in het zakelijk gebruik te realiseren.

Initiatieven 2024

- Op basis van onderzoek zijn in 2024 twee sectoren aangewezen voor een gerichte aanpak, namelijk Onderwijs en Hotels & Recreatie. Bij zes hogescholen en universiteiten is een interventie getest en vanwege het succes wordt in 2025 gewerkt aan verdere opschaling. Voor de sector Hotels & Recreatie is samen met WML en MKB NL een onderzoek gestart naar kansrijke interventies. Ook is in het kader van de Regiodeal Waddeneilanden met partners gestart met de voorbereidingen van een project voor drinkwaterbesparing in de toeristische sector.

- Prijsprikkel grootzakelijke klanten: de aandeelhouders hebben ingestemd met een hoger tarief voor klanten met een gebruik van meer dan 100.000 m³, waarbij 95% of meer is bestemd voor niet-huishoudelijke toepassingen. Dit is ingegeven door de grote investeringsopgave voor de drinkwatervoorziening, maar het draagt ook bij aan een extra prikkel voor bedrijven om te investeren in drinkwaterbesparing.

2.1.3 Bescherming grondwaterbronnen

Grondwater is onze primaire grondstof. Het beschermen van grondwaterbronnen is daarom een belangrijk thema voor Vitens. De kwaliteit van onze bronnen staat steeds meer onder druk. We hebben te maken met toenemende vervuiling, onder meer door opkomende stoffen, zoals PFAS. Ook restanten van bestrijdingsmiddelen en nutriënten bedreigen onze bronnen. Daarnaast vormt de opkomst van bodemenergiesystemen, zoals geothermie en warmte-koudeopslagsystemen (WKO's), een risico vanwege de kans op vervuiling.

Verontreinigingsindex

De Verontreinigingsindex geeft een indicatie van de mate van verontreiniging van de grondwaterbronnen. De index geeft het verschil aan tussen de huidige situatie en de bronwaarden (streefwaarden die Vitens hanteert voor het ruwe water). Deze KPI is bedoeld om trends op de lange termijn te tonen en dient als hulpmiddel bij gesprekken met overheden om bijvoorbeeld bestuurlijke afspraken te maken over het beschermen van grondwater en de handhaving hiervan.

De index laat zien hoeveel van welke stoffen in het ruwe water of bronwater voorkomen. Hoe hoger de index, hoe hoger het aantal ongewenste stoffen en/of de concentraties daarvan. De stoffen zijn onderverdeeld in vier groepen: macroparameters (nitraat, sulfaat, hardheid), bestrijdingsmiddelen, geneesmiddelen en overige industriële stoffen. Deze stoffen worden gemeten op elk van onze winlocaties. Een uitkomst van 0 betekent dat er voor die stof geen overschrijding van de bronwaarde is. Een uitkomst van 100 betekent de hoogste mate van overschrijding. Per winlocatie tellen we van alle stoffen de overschrijdingen op. Vervolgens nemen we het gemiddelde van alle winlocaties. Dit is de Verontreinigingsindex.

De betekenis van de index ligt vooral in het kunnen volgen van de trend van jaar tot jaar. Samen met partners en bevoegd gezag stellen we vragen zoals 'Zijn we op de goede weg?' en 'Is er extra aandacht nodig voor bepaalde bronnen, stoffen of ontwikkelingen?'

Naast de mate van verontreiniging op totaalniveau, halen we ook veel waarde uit het monitoren van overschrijdingen op bron- en stofgroepniveau. Als er nieuwe overschrijdingen van stoffen worden waargenomen, dan kan dit aanleiding zijn om in gesprek te gaan met de provincie of andere partners, met als doel na te gaan waar de overschrijding vandaan komt en wat gedaan kan worden om verdere verontreiniging van de bron tegen te gaan.

We hanteren bij het streven naar een schone bron twee ambitieniveaus: een ambitie voor de korte termijn en een ambitie voor de lange termijn, elk met een eigen lijst van bronwaarden. Zo berekenen we twee verontreinigingsindices:

- VI-KT (korte termijn)

Bij de VI-KT kijken we naar stoffen en stofgroepen die we aantreffen in ons ruwe water. Bevinden deze zich in een concentratie boven de bronwaarde voor de korte termijn, dan is deze verontreiniging urgent om aan te pakken. De bronwaarden voor de korte termijn sluiten aan bij de drinkwaternormen die gelden voor geproduceerd drinkwater, waarbij alleen rekening gehouden wordt met de verwijdering door een eenvoudige zuivering.

- VI-LT (lange termijn)

Bij de VI-LT kijken we naar dezelfde stoffen en stofgroepen als in de VI-KT, alleen hanteren we hierbij een strengere streefwaarde, namelijk 10 maal lager dan die voor de korte termijn. Hierdoor kunnen we zien welke stoffen of stofgroepen op de lange termijn (2050) mogelijk een probleem kunnen gaan opleveren.

Early Warning

Naast het meten van stoffen in grondwaterbronnen kijken we ook naar stoffen die zich in de ondiepe ondergrond bevinden. Aan de hand van deze Early Warning-metingen zien we welke stoffen er mogelijk in de bronnen komen. Door dit nu al in beeld te hebben, kunnen we vroegtijdig maatregelen nemen en zien we mogelijk ook binnen een paar jaar resultaat van deze maatregelen.

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
VI-KT (korte termijn)	Geen toename ten opzichte van 2023	85	90
	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
VI-LT (lange termijn)	377	380	388

Toelichting

De doelstelling is behaald en de verontreinigingsindex is licht gedaald ten opzichte van vorig jaar, voornamelijk door een afname van industriële stoffen.

Correctie

Bij de controle van de gebruikte brongegevens werd vastgesteld dat een beperkt aantal chemische analyseresultaten onjuist was verwerkt in het rekenmodel. Dit betrof uitsluitend de gegevens die in 2023 zijn gebruikt voor de bepaling van de Verontreinigingsindex korte termijn. De fout is inmiddels gecorrigeerd. In de onderstaande tabel worden de in 2023 gerapporteerde waarde en de gecorrigeerde waarde weergegeven, die wordt gehanteerd in het jaarverslag van 2024.

	Gerapporteerd in 2023	Gecorrigeerd voor 2023	Verschil
VI-KT (korte termijn)	97	90	-7

Initiatieven 2024

- We voeren continu gesprekken met partners in ons voorzieningsgebied over verontreinigingen en activiteiten die de kwaliteit van onze bronnen bedreigen. Met behulp van gesprekken, werkbezoeken, landelijke bijeenkomsten en deelname aan diverse initiatieven bevorderen we de agendering van dit onderwerp, vergroten we de bewustwording over impact van bepaalde stoffen op de leefomgeving en genereren we meer aandacht voor de noodzaak van maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren. In 2024 is er specifiek aandacht besteed aan:
 - In de provincie Overijssel is er veel aandacht en energie besteed aan het ontwikkelen van mogelijke beschermingsmaatregelen op basis van de gebiedsdossiers. Deze maatregelen omvatten onder andere het beperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen, het terugdringen van lozingen, extra zuivering van rioolwater en strengere vergunningverlening en handhaving. Dit proces vond plaats onder regie van de provincie, in samenwerking met de waterschappen en Vitens. De verwachting is dat in 2025 het maatregelprogramma ondertekend wordt.

- In de provincie Gelderland is veel ingezet op het beperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Zo is er een verbod op de teelt van bloembollen in grondwaterwingebieden.
- In de provincie Utrecht hebben we meegedacht en geadviseerd over het programma Wees wijs met water, bescherm je bron! Het doel van dit programma is om bewoners, bedrijven en instellingen in de provincie alert te maken op drinkwaterbronnen, hoe we die het beste kunnen beschermen en welke rol verschillende partijen hebben om het water schoon te houden.
- We hebben gesprekken gevoerd met agrariërs over wat zij nodig hebben om bij te dragen aan een betere waterkwaliteit rondom waterwinlocaties, bijvoorbeeld door het gebruik van bestrijdingsmiddelen of mest te verminderen. Daarnaast hebben we financieel bijgedragen aan pilots met innovatieve machines die, met behulp van camera's, onkruid zeer nauwkeurig bestrijden. Dit leidt tot een aanzienlijke reductie van het gebruik van bestrijdingsmiddelen.
- We hebben deelgenomen aan diverse initiatieven om onze leefomgeving en grondwaterbronnen te helpen beschermen en bewustwording te vergroten, zoals de beweging 'Drinkbare rivieren'.
- Om verontreinigingen inzichtelijk te maken en concreet handelingsperspectief te bieden, bieden we technieken en tools aan.
 - We pleiten voor breder gebruik van de Verontreinigingsindex. In 2024 is deze onder andere gepresenteerd aan de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, NVWA en Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Met de tool kunnen zij bedrijven bewust maken van verontreinigingen in het water en hen stimuleren om minder ongewenste stoffen te lozen.
 - We leveren gegevens van het Vitens-meetnet aan voor de landelijke grondwateratlas voor bestrijdingsmiddelen. Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen (Ctcb) gebruikt deze data bij de (her)beoordeling van gewasbeschermingsmiddelen op de Nederlandse markt. Als de concentraties op te veel plekken te hoog zijn, kan dit leiden tot het intrekken van de toelating van een middel of aanpassingen in de gebruikersvoorschriften.
- We participeerden in onderzoeken naar de herkomst en het gedrag in de bodem van PFAS en onderzoeken naar de dumping van drugsafval om de herkomst van stoffen te achterhalen en verdere verontreiniging te voorkomen.

2.2 Veerkrachtige infrastructuur

Om in de toekomst voldoende en kwalitatief drinkwater te kunnen leveren, moeten we de komende jaren flink investeren in onze infrastructuur, onder meer om uitdagingen als klimaatverandering en de stijgende watervraag het hoofd te bieden. Om deze investeringen te kunnen financieren, is het cruciaal dat we financieel gezond zijn en blijven. Alleen dan kunnen we blijven investeren met financiering tegen aantrekkelijke voorwaarden, zoals leningen met gunstige rentetarieven.

De belangrijkste resultaten

- Onze solvabiliteit is 29,8%.
- Ons eigen vermogen is maximaal versterkt als gevolg van het realiseren van gebudgetteerd resultaat.
- We investeerden € 286 miljoen in onze infrastructuur.
- Van 2025 tot 2027 krijgen we de mogelijkheid om iets meer rendement te realiseren door de tijdelijk hogere WACC. Structurele aanpassing van de WACC blijft noodzakelijk.

2.2.1 Financiële gezondheid

De solvabiliteit (verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen) is een belangrijke graadmeter voor het beoordelen van de financiële gezondheid. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe gezonder de financiële positie van Vitens. Om de beoogde investeringen te realiseren, moeten we ons eigen vermogen versterken. Een toevoeging vanuit het nettoresultaat draagt hieraan bij.

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
Solvabiliteit	Minimum 30%, 35% (streefwaarde)	29,8%	30,3%
Nettoresultaat in miljoenen €	€ 28,0 mln	€ 34,5 mln	€ 27,2 mln
Bedrijfsresultaat	€ 61,4 mln	€ 72,9 mln	€ 61,0 mln

Toelichting

Onze solvabiliteit is iets lager dan onze doelstelling van ten minste 30%. We streven naar een hogere solvabiliteit (35%), maar dat is momenteel niet haalbaar. Dit heeft voornamelijk te maken met het feit dat ons maximaal nettoresultaat (de winst) begrensd wordt door wettelijke regulering en het stijgende investeringsniveau.

In 2024 hebben we het beoogde eigen vermogen weten te realiseren. Het bedrijfsresultaat ligt zelfs boven de begroting, voornamelijk door lagere personeelskosten als gevolg van niet of later invullen van vacatures. Deze besparing wordt deels teniet gedaan door hogere aannemerijkosten als gevolg van inflatie, hogere kosten inhuur en lagere waterafzet.

Initiatieven 2024

- Mede op basis van de gesprekken die wij samen met onze aandeelhouders en de drinkwatersector de afgelopen jaren hebben gevoerd met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, heeft de minister besloten de ruimte voor het maken van rendement op korte termijn (2025-2027) te vergroten. Dit biedt ons de mogelijkheid om meer eigen vermogen op te bouwen.
- De inspanningen om een aanpassing in de Drinkwaterwet te realiseren, zodat structureel meer rendement mogelijk wordt, blijven doorgaan.
- Zakelijke afnemers, waaraan wij ander water leveren, met het grootste verbruik van drinkwater in het productieproces, gaan een hoger tarief betalen.
- Het investeringsplan is verder geoptimaliseerd en van hogere kwaliteit gemaakt.

Vooruitblik

- We verdiepen ons verder in alternatieve financieringsvormen.
- De tarieven voor grootzakelijke klanten worden de komende jaren stapsgewijs verhoogd.

Investerings- en financieringsopgave

De omvang van onze bruto investeringsopgave groeit de komende 10 jaar fors. Als gevolg van het stijgende investeringsniveau, stijgen onze rentedragende schulden. In 2024 trokken we voor € 175 miljoen nieuwe leningen aan. We investeerden in 2024 circa € 286 miljoen.

Dividend aandeelhouders

Het voorstel is over het boekjaar 2024 geen dividend uit te keren aan onze aandeelhouders. Al het eigen vermogen dat we kunnen opbouwen, is de komende jaren nodig voor onze investeringsopgave.

Drinkwatertarief

Voor 2024 is het tarief, exclusief belastingen, verhoogd met 13,7% (2023: 16,4%). Het vastrecht tarief is zo laag mogelijk gehouden, zodat waterbesparing zoveel mogelijk wordt beloond. De verwachting is dat het tarief ook de komende jaren stijgt in verband met inflatie en onze investeringsopgave.

2.3 Betrouwbare drinkwateroperatie

Vitens zet zich in voor een optimale (digitale) bedrijfsvoering. We doen ons best om verstoringen in de levering of kwaliteit van drinkwater te voorkomen of de impact hiervan te zo klein mogelijk te houden. Daarnaast zetten we in op maatregelen om de digitale veiligheid van onze organisatie en operatie zo goed mogelijk te waarborgen.

De belangrijkste resultaten

- In totaal leverde Vitens 343,4 miljoen kuub drinkwater in 2024.
- We hadden 14:45 ondermaatse leveringsminuten.
- De waterkwaliteit voldoet aan de gestelde normen.
- We hebben 48 ILT-meldingen gedaan van overschrijdingen waar wij invloed op hadden.
- We hadden 0 ICT Prio1 cybersecurity-calamiteiten en 6 ICT Prio1 calamiteiten.

2.3.1 Leveringszekerheid van drinkwater

Vitens wil betrouwbaar drinkwater leveren aan haar klanten en voldoen aan de toenemende vraag. Vooral in warme en droge periodes is dat soms een uitdaging. In 2024 was er geen extreem droge periode en dus geen piekmomenten met uitzonderlijk hoge watervraag. Klimaatverandering zorgt wel voor weersextremen met soms veel neerslag. Desondanks waren er geen substantiële leveringsproblemen en bleven we grotendeels binnen de jaarvergunningen. Ook onderhoud en storingen kunnen problemen veroorzaken. Om de overlast te minimaliseren, proberen we de tijd dat klanten geen water krijgen zo kort mogelijk te houden.

Ondermaatse leveringsminuten

Het aantal ondermaatse leveringsminuten (OLM) is een jaarlijks gemiddelde van het aantal minuten dat klanten geen water hebben, zowel gepland (onderhoudswerkzaamheden) als ongepland (storingen en calamiteiten). Hoe lager het aantal OLM, hoe beter Vitens voldoet aan de leveringszekerheid van drinkwater.

Resultaat

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
Aantal ondermaatse leveringsminuten	<18 minuten	14:45 minuten	12:28 minuten

Toelichting

De doelstelling is behaald, maar het aantal ondermaatse leveringsminuten ligt hoger dan vorig jaar. De schommelingen in de OLM zijn voornamelijk toe te schrijven aan ongeplande, grote incidenten. Zo had een lekkage aan een transportleiding door graafschade in Zeist afgelopen jaar een aanzienlijk effect op het aantal ondermaatse leveringsminuten.

Initiatieven 2024

- Op de productielocatie in Spannenburg is het project afgerond om de leveringszekerheid aanzienlijk te verhogen. De locatie is beter bestand gemaakt tegen fluctuaties in de netspanning, waardoor uitval door spanningsdips voorkomen worden.

2.3.2 Kwaliteit van drinkwater

Een uitstekende waterkwaliteit heeft voor Vitens een hoge prioriteit vanwege de gezondheid, tevredenheid én het vertrouwen van onze klanten. Daarom investeren we in onderhoud, vervanging en innovatie om de betrouwbaarheid van onze assets te waarborgen en monitoren we onze waterkwaliteit voortdurend, zowel real-time met sensoren als door middel van bemonstering. Hierdoor levert Vitens honderden miljoenen liters schoon drinkwater per jaar. Desondanks kan het gebeuren dat drinkwater (tijdelijk) niet voldoet aan onze eisen, bijvoorbeeld door een bacteriologische besmetting. Dit kan leiden tot bijvoorbeeld een kookadvies. Doet een kwaliteitsincident zich voor dan volgt een evaluatie, waarna we maatregelen nemen om herhaling op dezelfde of een andere locatie te voorkomen.

Waterkwaliteitsindex

Voor het waarborgen van de kwaliteit van ons drinkwater gebruiken we de Waterkwaliteitsindex (WKI). Deze index vertegenwoordigt met één getal in hoeverre het uitgaand reinwater van de productielocaties voldoet aan de geldende wettelijke normen. De WKI wordt berekend op basis van normen uit het Drinkwaterbesluit. Deze normen geven aan in welke concentraties bepaalde parameters in drinkwater mogen voorkomen.

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
Waterkwaliteitsindex	≤ 0,019	0,017	0,017

Initiatieven 2024

- Er zijn winputten preventief verhoogd zodat intrede van oppervlaktewater minder kans krijgt om in de winput te komen.
- Er is sectorbreed een overeenkomst opgesteld waarin afspraken zijn gemaakt over de afstanden tussen warmtenetten/stadsverwarming en drinkwaterleidingen in verschillende situaties.
- We zijn gestart met een pilot voor geavanceerde oxidatie om een ongewenste, vervuilende stof (vinylchloride) af te breken.
- Er is een pilot gedaan naar de toepassing van grafeenoxidemembranen voor kleurverwijdering.

- Op productiebedrijf Culemborg is een onthardingsinstallatie in gebruik genomen, waardoor klanten zachter water krijgen.
- In samenwerking met onderzoeksinstituten onderzoeken we de verwijdering en afbraak van PFAS tijdens de drinkwaterzuivering.

ILT-meldingen

Indien er sprake is van het overschrijden van de wettelijke norm, doet Vitens meldingen aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). De KPI ILT-meldingen zijn meldingen van overschrijdingen waar wij als drinkwaterbedrijf invloed op hebben en die in principe voorkomen hadden kunnen worden.

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
ILT-meldingen	<37	48	41

Toelichting

De doelstelling is niet behaald, onder andere door de technische staat van de assets in combinatie met extreme weersomstandigheden, de wijze van spuien en onvoldoende toezicht op aannemers. Voor de productielocaties Ellecom, Goor, Apeldoorn en Dinxperlo zijn grootschalige kookadviezen afgegeven vanwege microbiologische verontreinigingen. Dit soort kookadviezen, en zeker die in Apeldoorn met 70.000 huishoudens, hadden grote impact. Er is hard gewerkt om ze zo snel mogelijk op te heffen en de gevolgen zo klein mogelijk te houden. De kookadviezen worden altijd geëvalueerd, zodat we blijven verbeteren.

Vooruitblik

- Er is een taskforce ingesteld die gericht is op intensiever onderhoud, slimmere omgang met verouderen van assets in termen van inspectie danwel beleid.
- Het opstellen en optimaliseren van meetprotocollen voor snellere detectie van overschrijdingen.
- We blijven de kwaliteitsincidenten en waterkwaliteitsprestaties uitgebreid en frequent evalueren om snel te kunnen bijsturen.
- Het verzorgen en blijven herhalen van de training 'Hygiënisch werken' voor onze collega's en medewerkers van aannemers die werkzaamheden verrichten aan het distributienet en productielocaties.

2.3.3 Digitalisering en dataveiligheid

Vitens beheert een vitale infrastructuur van de drinkwatervoorziening voor Nederland. Een steeds groter deel van deze infrastructuur wordt digitaal aangestuurd. Digitale veiligheidsincidenten vormen een grote dreiging voor het 24/7 leveren van betrouwbaar drinkwater. Daarom geven we prioriteit aan de veiligheid van onze systemen, data, productielocaties, kantoren en (klant)gegevens.

Dataveiligheid

De toenemende digitalisering van onze operatie en organisatie vraagt om een steeds betere bescherming tegen cybercriminelen en cyberaanvallen. Als aangewezen essentiële dienst (AED) volgt Vitens de richtlijnen uit de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen. Om onze organisatie weerbaar te maken tegen nieuwe dreigingen en kwetsbaarheden rondom cybersecurity, moeten we de noodzakelijke middelen in huis halen. De aandacht voor dit onderwerp blijft binnen Vitens onverminderd groot. Er worden continu controles uitgevoerd om kwetsbaarheden te identificeren en verbeteringen in processen door te voeren.

Calamiteiten

Cybersecurity betreft de beveiliging van elektronische gegevens, systemen, netwerken, computers, mobiele apparaten en servers van Vitens. Om te rapporteren over en te sturen op het risico van schadelijke aanvallen meten we twee KPI's:

- ICT Prio1 calamiteiten

Bij ICT Prio1 calamiteiten gaat het om toevallige verstoringen, bijvoorbeeld door technische problemen. Een verstoring geldt als Prio 1 calamiteit wanneer deze invloed heeft op een primair bedrijfsproces, zoals de productie, distributie of facturering van drinkwater, en minstens 50 gebruikers er last van hebben.

- ICT Prio1 cybersecurity-calamiteiten

Bij ICT Prio 1 cybersecurity-calamiteiten gaat het om moedwillige en kwaadwillende verstoringen, zoals sabotage door een hacker. Zo'n cybersecurity-calamiteit vormt een bedreiging voor bijvoorbeeld de beschikbaarheid of vertrouwelijkheid van informatie of geleverde diensten voor de drinkwatervoorziening.

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
ICT Prio1 calamiteiten	<10	6	9
ICT Prio1 cybersecurity-calamiteiten	0	0	0

Toelichting

We hebben onze doelstelling behaald. Er zijn geen ICT Prio1 cybersecurity-calamiteiten geweest en in totaal zes ICT Prio1 calamiteiten geregistreerd. Deze verstoringen hadden impact op een primair bedrijfsproces en troffen minimaal 50 gebruikers.

Initiatieven 2024

- In 2024 is er een externe audit PA-beveiligingsnorm uitgevoerd, gebaseerd op de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen. Uit de audit is gebleken dat Vitens de digitale weerbaarheid aantoonbaar goed op orde heeft.
- Met het oog op de nieuwe cybersecuritywet (NIS2), waaraan Vitens in 2025 moet voldoen, is een eerste scan uitgevoerd. Deze toonde aan dat Vitens al voor 93% aan de vereisten voldoet, op basis van de op dat moment beschikbare documenten.
- Er is een team van specialisten opgericht dat eerste hulp biedt bij specifieke digitale veiligheidsproblemen. Dit team monitort continu de naleving van het beleid en staat paraat om bij calamiteiten direct in te grijpen.
- Permanente training in het omgaan met cyberincidenten blijft een prioriteit.
- Actieve bewustwording rondom digitale veiligheid, fysieke veiligheid, veilig werken, milieu en privacy heeft extra aandacht gekregen. Hierover wordt op een integrale manier gecommuniceerd, met als hoogtepunt de jaarlijkse Vitens Veilig Week, waarin deze thema's extra worden benadrukt.

Digitalisering

Digitalisering en automatisering dragen bij aan betere kwaliteit en leveringszekerheid van drinkwater en het gemak, de betrouwbaarheid en de duurzaamheid waarmee we onze werkzaamheden kunnen uitvoeren. Ook zorgt het voor efficiëntere communicatie met en naar onze klanten, zoals het doorgeven van de waterstand of de afhandeling van klachten.

Initiatieven 2024

- De aanbesteding voor de vervanging van onze procesautomatisering naar één uniforme en veilige standaard is succesvol afgerond. De nieuwe standaard wordt getest op productiebedrijf Ceintuurbaan (Deventer) en wordt naar verwachting in 2025 in gebruik genomen.
- Uniforme gebiedssturing is verder uitgerold. Dit verbetert de voorspelbaarheid van de watervraag, wat leidt tot minder handmatige ingrepen, lager energieverbruik, minder slijtage en een hogere waterkwaliteit.
- De Digitale Tweeling Distributie (DTD) van onze productie- en distributie-infrastructuur is op steeds meer locaties beschikbaar gesteld. Deze digitale replica van onze infrastructuur maakt het mogelijk simulaties uit te voeren en scenario's door te rekenen, waardoor we processen kunnen optimaliseren en beter onderbouwde beslissingen kunnen nemen, bijvoorbeeld bij onderhoud of verstoringen. Daarnaast spelen de digitale tweelingen een belangrijke rol in het borgen van kennis, zodat deze niet alleen in de hoofden van medewerkers blijft.
- De laatste SAP-projecten zijn afgerond, waarmee de volledige automatisering van de bedrijfsvoering is voltooid en het oude SAP-platform uitgefaseerd kan worden. Er moeten echter nog verdere optimalisatieinitiatieven worden ondernomen.
- AI wordt steeds vaker geïntegreerd in onze dagelijkse werkzaamheden. Zo is er een AI-tool ontwikkeld die foto's van meterstanden automatisch inleest, waardoor klanten hun meterstand met een foto kunnen doorgeven.

2.4 Positieve impact op mensen

Om onze taak als drinkwaterbedrijf te kunnen vervullen, hebben we al onze bijna 1.800 medewerkers hard nodig. Daarom hechten we veel waarde aan aantrekkelijk werkgeverschap, veiligheid op de werkvloer en een inclusieve en diverse organisatie.

De belangrijkste resultaten

- De bevoegheidsscore (7,4) is gelijk aan de benchmark.
- Het ziekteverzuim is 4,85%.
- Er deden zich 12 ongevallen voor met verzuim.

2.4.1 Aantrekkelijk werkgeverschap

Vitens wil een innovatieve en maatschappelijk betrokken werkgever zijn, waar mensen gezond en veilig werken. We streven ernaar dat medewerkers goed in hun vel zitten, productief zijn en zich kunnen doorontwikkelen. Goed en aantrekkelijk werkgeverschap draagt bij aan het behoud van medewerkers en het aantrekken van de juiste mensen. Door aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt was het in 2024 opnieuw een uitdaging mensen aan ons te binden en nieuwe medewerkers te werven. Naar verwachting zal de aanhoudende krapte de komende jaren alleen maar groter worden en vragen om andere maatregelen zoals productiviteitsverhoging.

Bevlogenheid

Bevlogenheid gaat over de mate waarin medewerkers geïnspireerd raken door en energie krijgen van hun werk. Het heeft ook betrekking op hun positieve relatie met Vitens. Bevlogen medewerkers ervaren hun werk als betekenisvol en dankbaar, zijn trots op hun baan en voelen zich binnen Vitens op hun plek. Zij zullen zich extra inzetten voor de organisatie, omdat ze hun werk en de organisatie zo leuk vinden.

De bevlogenheid wordt uitgedrukt in de bevlogenheidsscore. Deze wordt gemeten in het medewerkersonderzoek. Alle vaste medewerkers is gevraagd het onderzoek in te vullen. De respons lag op 66% (1.150 medewerkers).

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
Bevlogenheidsscore	≥ 7,4 (benchmark)	7,4	7,0

Toelichting

Vitens scoort gelijk ten opzichte van de benchmark en beter ten opzichte van 2023. De scores zijn op bijna alle punten verbeterd. Dit kan gezocht worden in het feit dat de organisatie opvolging gaf aan acties voortvloeiend uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek van 2023. Het onderdeel ‘vertrouwen in het management’ kent de grootste stijging ten opzichte van de vorige meting.

Initiatieven 2024

- Cultuur en leiderschap kregen gerichte aandacht. Er zijn verscheidene teamontwikkeltrajecten opgestart en er is een aanbesteding voorbereid om in 2025 samen met een externe partij een leiderschapsprogramma te starten.
- Vitens is met het Nederlands Expertisecentrum Vitaliteit een traject begonnen om een gedeelde visie op aantrekkelijk werkgeverschap te ontwikkelen. Betrokkenheid en bevlogenheid zijn hierin ook meegenomen.
- We zijn actief bezig geweest met het verbeteren van gezondheid en [vitaliteit](#) van de medewerkers.

Verzuim en vitaliteit

Vitens streeft naar een werkomgeving waarin medewerkers duurzaam inzetbaar zijn. De uitdagingen zijn groter dan ooit. Trends zoals vergrijzing, toenemende arbeidskrapte, hybride werken en een toenemende druk op werk-privébalans vragen om een actieve en gerichte sturing op deze uitdagingen rondom vitaliteit en duurzame inzetbaarheid. Vitens wil de gezondheidscultuur en vitaliteit versterken, want vitaliteit is een belangrijk aspect van zowel persoonlijk welzijn als werkprestatie en vertegenwoordigt de veerkracht om de uitdagingen aan te gaan en actief betrokken te blijven. Verzuim krijgt structureel aandacht om verzuim te voorkomen en te beperken.

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
Ziekteverzuim	4,75%	4,85%	5,00%

Toelichting

Het verzuimpercentage is 4,85%. Hoewel dit een verbetering is ten opzichte van vorig jaar, is het niet voldoende om de doelstelling te behalen. We zagen naar tevredenheid een meldingsfrequentie van 0,9. Dit betekent dat een medewerker gemiddeld 0,9 keer ziek meldde in 2024. Er was ook een daling in de verzuimduur van langdurig zieken (>7 weken).

Initiatieven 2024

- Er is een plan van aanpak gemaakt over vitaliteits- en duurzame inzetbaarheid voor 2025-2026. De komende jaren wordt het Vitaliteits- en duurzame inzetbaarheidsplan uitgevoerd.
- Er was in 2024 een pilot met een verzuimcoördinator: een specialist die alle (case)managers en medewerkers ondersteunt bij verzuimvraagstukken en ook verantwoordelijk is voor het doorontwikkelen van ons verzuimbeleid en -proces. Deze pilot wordt in 2025 afgerond.
- Het verzuimbeleid, -proces en instrumentaria om verzuim preventief en effectief te managen zijn doorontwikkeld, zoals met een nieuwe e-learning en een nieuw verzuimdashboard.
- Er is een campagne van Loyalis geweest om zonder medische acceptatie een arbeidsongeschiktheidsverzekering af te sluiten in geval van arbeidsongeschiktheid.

Vooruitblik

- Interventies om de vitaliteit van medewerkers te vergroten worden afgestemd op specifieke behoeften van medewerkers en organisatieonderdelen. Ook is er een onderscheid in amplitieve aanpak (stimuleren van werkplezier en energie), preventieve aanpak (voorkomen van verzuim) en curatieve aanpak (ondersteuning bieden bij herstel).
- Vanaf 2025 kunnen medewerkers gezondheidsoplossingen kiezen via het 'gezond ondernemen platform' van de zorgverzekeraar. Hierdoor kunnen medewerkers toegankelijk en onder andere via het Employability Budget hun duurzame inzetbaarheid vergroten door de inzet op gezondheidsadvies.
- We gaan een keuze maken over het structureel inrichten van de verzuimcoördinator.
- In 2025 besteden we aandacht aan einddata van contracten, zoals die van Arbodienstverlening en eigenrisicodragerschap WGA en Ziektewet.

Veiligheid

Veilig werken is essentieel bij Vitens. We hechten groot belang aan veiligheidsbewustzijn en veilig handelen van onze medewerkers, wat cruciaal is voor arbeidsveiligheid. We constateerden in 2023 dat ons veiligheidsniveau- en bewustzijn een impuls nodig heeft. Daarom is het Aanvalsplan Veiligheid opgesteld en uitgevoerd. Hiermee streeft Vitens naar een ongevalsvrije organisatie.

Ons arbomanagementsysteem is ISO 45001 gecertificeerd en we integreren veiligheid in al onze processen. Regelmatige trainingen en instructies over veilig werken zijn standaard. Ook zetten veiligheidsambassadeurs zich in voor een veilige werkomgeving, wat leidde tot diverse veiligheidsmeldingen. Daarnaast waarborgen we risico-gestuurd werken binnen de werkprocessen. Door per afdeling de specifieke veiligheidsrisico's te analyseren, treffen we gerichte maatregelen om risico's te verkleinen of te voorkomen.

LTIF: Lost Time Injury Frequency

Lost Time Injury Frequency is een maatstaf die wordt gebruikt om het aantal verloren werkdagen als gevolg van letsel te meten. Het is een belangrijke indicator voor de veiligheidsprestaties van een organisatie of industrie. De LTIF wordt uitgedrukt in het aantal ongevallen met verzuim per 1 miljoen gewerkte uren van vaste en ingehuurd medewerkers (exclusief onderaannemers). Hoe lager het LTIF-niveau, hoe beter de veiligheidsprestaties doorgaans worden beschouwd.

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
LTIF	0	3,9	1,0

Toelichting

Ondanks de extra inspanningen op het gebied van veiligheid is het aantal verzuimongevallen in 2024 gestegen naar 12, vergeleken met 4 in 2023. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke toename van de LTIF. De meeste ongevallen betreffen knel-, stoot-, snij-, val- en struikelincidenten. Voor de stijging van het aantal ongevallen is geen duidelijke verklaring.

Initiatieven 2024

- Er is gestart met Safety Culture Ladder certificering waar Vitens deels op trede 2 is begonnen. Na 2024 wil Vitens zich organisatiebreed certificeren conform de Safety Culture Ladder.
- We hebben onze capaciteit intern uitgebreid en nemen deel aan externe overleggen. Er zijn veiligheidsambassadeurs met betrekking tot veiligheidskunde getraind en het aantal veiligheidskundige functionarissen is uitgebreid. Ook is een aantal veiligheidstrainingen verbeterd en worden ze meer uitgevoerd. Daarnaast is de samenwerking met externe partners, zoals WWB, Vewin en CROW versterkt.
- De introductie van een nieuwe mobiele veiligheidsinspectie-applicatie.

Vooruitblik

- Alle managers, directeuren en de Raad van Bestuur worden getraind op het gebied van veiligheidsgedrag en -bewustwording.
- Afdelingsgerichte veiligheids(meer)jarenplannen worden versterkt.
- We focussen op het actualiseren veiligheidsbeleidsonderwerpen die als prioriteit zijn aangemerkt.

Diversiteit, inclusie en gelijke behandeling

Medewerkers van Vitens moeten zich ongeacht geslacht, geaardheid en culturele en/of etnische achtergrond bij onze organisatie thuisvoelen. Ook willen we dat de organisatie een goede afspiegeling is van de maatschappij. Het bevorderen van diversiteit, inclusiviteit en gelijke behandeling heeft daarom aandacht binnen Vitens.

Daarnaast willen we al het beschikbare talent op de (krappe) arbeidsmarkt kunnen bereiken en aantrekken. In dit kader besteden we ook aandacht aan het aantrekken van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit sluit ook aan bij de banenafpraak van het kabinet en werkgevers over het creëren van banen voor mensen met een fysieke of geestelijke beperking. Bij Vitens hebben we Harrie-helpt trainingen (Harrie staat voor hulpvaardig, alert, realistisch, rustig, instruerend en eerlijk). Een medewerker wordt dan in twee dagen getraind tot de ideale collega van iemand met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Ook is Vitens erkend referent. Dat betekent dat we bevoegd zijn niet-Europese kennismigranten aan te nemen en de aanvraag en procedure hiervan zelf uit te voeren.

Initiatieven 2024

- Door middel van een aanbesteding zijn er twee partijen gevonden die Vitens kunnen ondersteunen en faciliteren bij het aantrekken en werken met mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
- De onderzoeksvraag voor het genderloonkloofonderzoek is geformuleerd, en het onderzoek wordt in 2025 uitgevoerd.
- De visie op Diversiteit en Inclusie is gedeeld binnen Vitens; we geloven in de kracht van verschillen.
- Diversiteit en inclusie is als vast onderdeel opgenomen in het medewerkerstevredenheidsonderzoek. Hierdoor kunnen we ervaringen van medewerkers analyseren en vanuit daar werken aan verbeteringen.
- Er is een pilot geweest voor het omruilen van een feestdag naar een alternatieve feestdag. In 2025 bieden we die mogelijkheid ook en geven wij het advies mee om dit op te nemen in de nieuwe cao.

Vooruitblik

- Inspiratiesessies organiseren voor waarderen van verschillen en het meer gericht inzetten op de vaardigheden van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Vitens is onderdeel van een paritaire werkgroep diversiteit & inclusie vanuit de WWb. Samen met andere drinkwaterbedrijven wordt gewerkt aan het inclusiever schrijven van onze cao. Een inclusieverklaring zal hier deel van uitmaken.

2.5 Positieve impact op de natuur

De productie van drinkwater heeft impact op de natuur en het milieu. Deze negatieve impact proberen we te minimaliseren.

De belangrijkste resultaten

- Vitens stootte 141 kiloton CO₂-eq uit.
- Er zijn diverse initiatieven gestart op het gebied van circulaire economie, waaronder initiatieven gericht op het hoogwaardig hergebruik van onze reststoffen.
- Er zijn diverse initiatieven gestart op het gebied van natuurontwikkeling en biodiversiteit
- Er zijn nieuwe stappen gezet op weg naar een duurzaam watersysteem, onder meer binnen het concept Panorama Waterland.

2.5.1 Klimaatimpact

Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder. In 2024 was er geen extreem droge periode en dus geen piekmomenten met uitzonderlijk hoge watervraag. Klimaatverandering zorgt wel voor weersextremen met soms veel neerslag. Vitens werkt daarom aan adaptieve maatregelen om met deze weersextremen om te gaan. Samen met stakeholders werken we aan een duurzaam watersysteem. Tegelijkertijd wil Vitens haar impact op het klimaat beperken. Dat gebeurt door in te zetten op vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, hoogwaardig hergebruik van reststromen en door duurzaamheidscriteria op te nemen in aanbestedingen.

Uitstoot van broeikasgassen

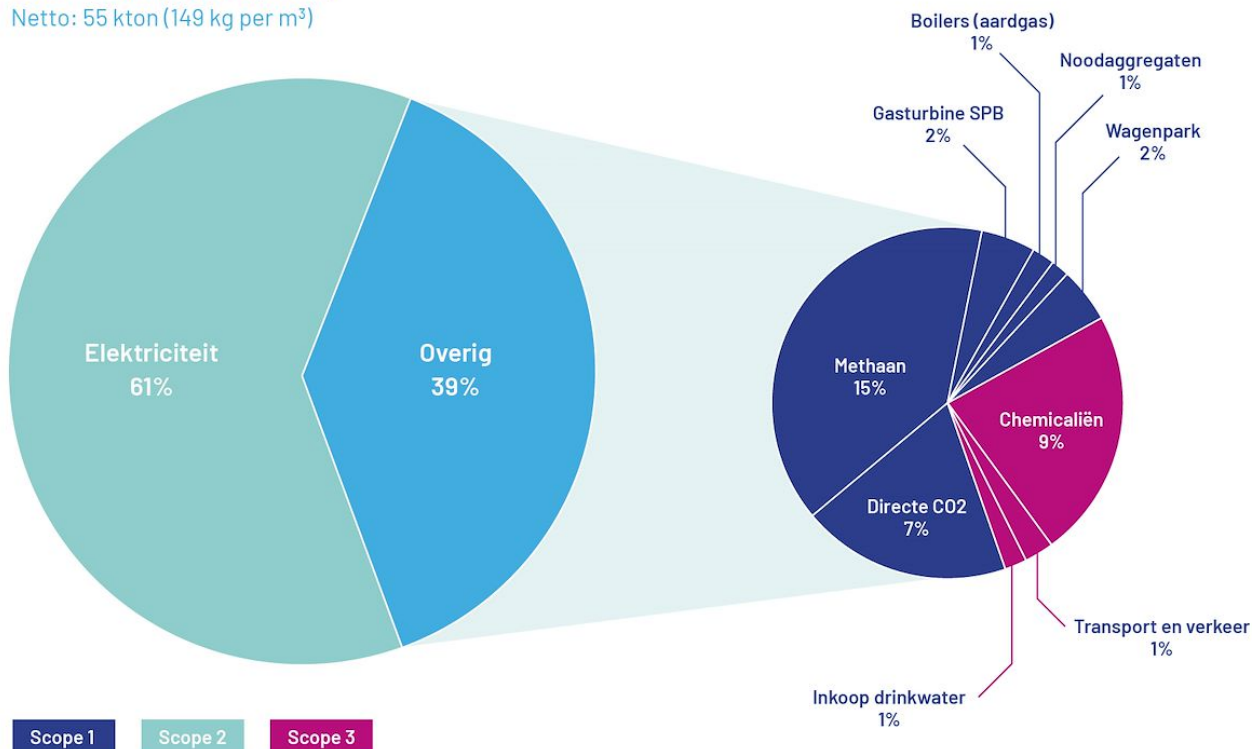
Met het beperken van de uitstoot van broeikasgassen wil Vitens bijdragen aan het tegengaan van klimaatverandering. Onze uitstoot meten we aan de hand van CO₂-equivalent (CO₂-eq). Dit is een maateenheid die verschillende broeikasgassen omrekenet naar de broeikaswerking van 1 kilo CO₂. Onze ambitie op dit vlak is afgeleid van de Nederlandse klimaatwet uit 2019. Dit betekent dat we onszelf als doel stellen om per 2030 onze uitstoot met 49% te hebben gereduceerd, en in 2050 met 90% (scope 1, 2 en 3). Dit komt neer op een absolute uitstootdoelstelling van 100kton in 2030 en 10kton in 2050.

De tabel laat zien dat 61% van onze uitstoot is gerelateerd aan elektriciteitsverbruik om water te winnen, te zuiveren en te distribueren (scope 2). Daarnaast is circa 28% gerelateerd aan directe uitstoot van broeikasgassen (scope 1) die vrijkomen tijdens het productieproces (veelal omdat ze in het ruwwater zitten dat we oppompen, en vervolgens bij beluchting vrijkomen). Scope 3, berekend volgens de Praktijkcode Drinkwater, bestaat uit uitstoot die niet door Vitens zelf, maar elders in de keten wordt uitgestoten. Een voorbeeld hiervan is de uitstoot die nodig is om chemicaliën te produceren die Vitens nodig heeft in het zuiveringsproces.

Vitens CO₂-eq uitstoot 2024 (kton)

Bruto: 141 kton (0,382 kf per m³)

Netto: 55 kton (149 kg per m³)

Resultaten

	Doelstelling 2024	Resultaat 2024	Resultaat 2023
CO ₂ -eq	123,9 kiloton	141 kiloton	124 kiloton

Toelichting

Het niet behalen van deze doelstelling is vooral het gevolg van de dit jaar gestegen emissiefactor (2024) die gebruikt wordt om ons elektriciteitsverbruik om te rekenen naar CO₂-uitstoot. Deze stijging resulteert in een extra uitstoot van ruim 13 kton. De reden van de stijging is dat deze emissiefactor is gebaseerd op emissiedata van de energiesector van 2022, toen de energiecrisis uitbrak en kolencentrales tijdelijk weer op vol vermogen mochten draaien. Het is een tijdelijk effect. De verwachting is dat de emissiefactor de komende jaren weer gaat dalen als gevolg van vergroening van het Nederlandse energiesysteem. Daarnaast heeft een verhoogde methaanuitstoot bijgedragen aan extra uitstoot, als gevolg van een minder efficiënte methaanverwerking, waardoor er vaker moest worden afgeblazen.

Initiatieven 2024

- De pilot naar toepassing en operationele impact van membraantechnologie bij methaanaufvang in 2023 heeft in 2024 vervolg gekregen met een nieuwe pilot bij Spannenburg waar potentiële efficiënties in navolgende zuiveringsstappen zijn onderzocht in het kader van het ontwerp van toekomstige nieuwbouw.
- In 2024 is gestart met de uitrol van zonnepanelen op daken van onze productiebedrijven om onze eigen opwek te vergroten.

Vooruitblik

- Het herijkte energie- en emissiebeleid ronden we in 2025 af.
- Nieuw (in 2024 afgesloten) energiecontract treedt in werking waardoor we onze volledige elektriciteitsbehoefte voorzien met elektriciteit van Nederlandse windenergie.
- Doorvoeren van energiebesparende maatregelen op onze steunpunten.

Circulaire economie en reststromen

Vitens zet in op het omzetten van afvalstromen naar reststromen, waarbij we streven naar hoogwaardig hergebruik. We richten ons op het hergebruiken van reststoffen als grondstof voor onze eigen processen. Dat helpt bij het verminderen van het delven van nieuwe grondstoffen en de daarbij horende milieubelasting. De voornaamste reststromen uit drinkwaterproductie zijn ijzerwater en kalkkorrels. Vitens biedt het materiaal dat hergebruikt kan worden aan bij gecontracteerde marktpartijen voor hergebruik bijvoorbeeld bouwmaterialen of biovergistingsinstallaties.

Initiatieven 2024

- In 2024 hebben we onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om bij een aantal productiebedrijven waar we water moeten ontharden (kalk verwijderen) entzand te vervangen door calciënt. Dat wordt gemaakt uit kalkkorrels (een bestaande reststroom) en hiermee kunnen we een deel van onze entzand-inkoop vervangen. Daarnaast kan de reststroom die dan ontstaat (calciënt met hierop afgezette kalk) beter worden benut in een andere toepassing, zoals het opharden op locaties waar water te zacht is (en dus kalk moet worden toegevoegd). Omdat inkoop, productie en verkoop een ketenproces is, ontwikkelen we deze transitie samen met partners in de keten.
- We kijken samen met partners naar een bredere toepassing van het ijzerwaterslib, waaronder in de waterzuiveringstechniek. Samen met Aquaminerals hebben we gekeken naar nieuwe toepassingsmogelijkheden en welke productenvormen daarbij passen.
- We hebben een nieuw contract afgesloten voor afvalverzameling en verwerking. In deze aanbesteding heeft circulariteit een belangrijke rol gespeeld, zo helpt de nieuwe dienstverlener ons bij het zo goed mogelijk scheiden van onze afvalstromen.

Vooruitblik

- We willen uitvoering geven aan de transitie 'enten op calciënt' zoals in 2024 onderzocht is, door dit op ten minste één locatie in 2025 in de praktijk te toetsen. Deze locatie zal worden gebruikt om de technische en financiële haalbaarheid van de business case te toetsen. Bij positieve uitkomst kunnen we deze verder uitvoeren op meer locaties.
- We zetten in 2025 in op de ontwikkeling van een bredere materiaalstromenanalyse en bijbehorende strategie, om ons handelingsperspectief ten aanzien van circulariteit beter inzichtelijk te krijgen en juiste prioritering aan te kunnen brengen.

Verantwoord watergebruik

De meest duurzame druppel is de niet geproduceerde druppel. Daarom zetten we actief in op waterbesparing bij onze particuliere en zakelijke klanten en binnen onze eigen operatie. Hoe we dat in 2024 deden, beschreven we eerder in het jaarverslag onder 'Voldoende en schone bronnen'.

Leefomgeving en biodiversiteit

Een schone leefomgeving met veel biodiversiteit vormt een belangrijke bescherming van onze bronnen. We investeren actief in natuurontwikkeling en het bevorderen van de biodiversiteit. Dit doen we vooral in gebieden waar we in de toekomst ook water winnen, passend binnen het concept van de streefstructuur.

Initiatieven 2024

- In Rodenmors zijn natuurontwikkelingen (gestart in 2023) afgerond, waaronder het creëren van plasdrassituaties. Dit heeft geleid tot het broeden en/of foerageren van diverse weidevogels in ons gebied, zoals de kievit, tureluur en scholekster.
- In Weerselo is in het waterwingebied ter bevordering van de biodiversiteit een stuk vergraste heide geplagd en een poel inclusief oevers vrijgesteld van vegetatie. De soortenrijkdom van het perceel kan daarmee weer toenemen en dat biedt de mogelijkheid om ook pioniersvegetaties weer een kans te geven die eerder veel in het gebied aanwezig waren.
- In het waterwingebied Hoge Hexel wordt via herinrichting van de waterstroom nat schraalland aangelegd. Een vochtige en natte bodem moet zorgen voor een toename van biodiversiteit in dit gebied.
- De aanplant van 1100m² verwilderingsbollen op drie verschillende Vitens-locaties in Friesland. Dit heeft als doel om een langere bloeihoog voor insecten te creëren.

Vooruitblik

- In 2025 onderzoeken we of we de aanpak met verwilderingsbollen (uit 2023) kunnen uitbreiden naar enkele andere gebieden.
- Binnen diverse winningen op de hoge zandgronden willen we, indien nodig, bufferende stoffen zoals onze kalkkorrels en/of steenmeel aanbrengen om het bufferende vermogen te verhogen. Dit leidt tot minder aluminiumuitspoeling wat een risico is voor de bronnen en ook het verlies van biodiversiteit tegengaat.

Duurzaam watersysteem

We investeren samen met partners, zoals provincies, gemeenten, waterschappen, agrariërs en natuurbeheerders, in het verduurzamen van het watersysteem. We willen het watersysteem klimaatrobuuster maken en de waterbeschikbaarheid in onze strategische harten vergroten, zodat er in de toekomst voldoende water beschikbaar is voor verschillende functies. Dit doen we onder meer door water zo veel mogelijk vast te houden en te infiltreren. Een goed voorbeeld van een concept voor het duurzaam en robuust inrichten van het watersysteem is [Panorama Waterland](#).

Initiatieven 2024

- In 2024 is gewerkt aan drie projecten bij Lochem, Haarlo Olden Eibergen en Epe. Voor deze gebieden is een hydrologische analyse gedaan en een eerste ontwerpslag uitgevoerd. Dit vormt het vertrekpunt voor het gebiedsproces dat eind 2023 is gestart.
- Het concept Panorama Waterland is in 2024 integraal meegenomen bij de ontwikkeling van strategische harten zoals op de Veluwe, het Ketelmeer, de IJsselvallei (via LLEV) en 't Gooi. Ook is het concept meegenomen bij de (door)ontwikkeling van winningen in Utrecht (zoals Schalkwijk) en rond de Utrechtse Heuvelrug en in Gelderland (Apeldoorn-Noord en Gelderse Vallei). Voor de Veluwe is onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van wateraccu's (Noord Veluwe en Zuidoost Veluwe). Voor Goor-Herikerberg is een begin gemaakt met het robuust maken van de bestaande winning, mogelijk in combinatie met uitbreiding ervan.

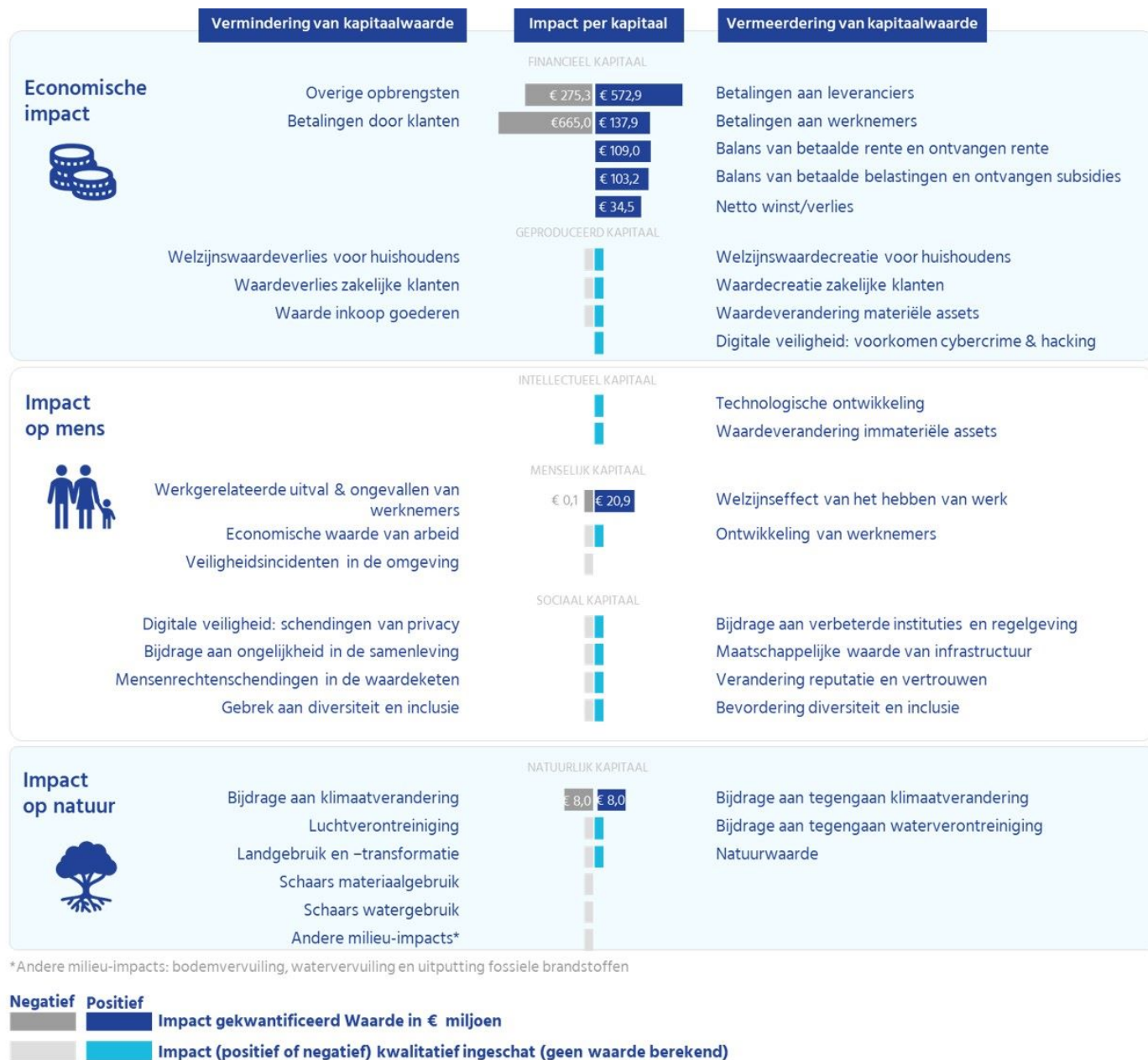
Vooruitblik

- We gaan nog meer inzetten op het integreren van Panorama Waterland in de strategische harten van onze streefstructuur en in lopende en nieuwe projectgebieden, zoals in Twente, op de Veluwe of op de Utrechtse Heuvelrug.
- We zetten de lijn om het concept van Panorama Waterland verder te onderbouwen met concrete toepassingen in gebieden door. Daarnaast blijven we het concept aan de buitenwereld presenteren op verschillende platforms, zowel online als offline.

2.6 Onze impact op de maatschappij in euro's

Door impactmeten werken we aan een geïntegreerd beeld van onze impact. Inzicht krijgen in (materiële) impact helpt Vitens ook bij het voldoen aan de verplichtingen die ontstaan uit aanstaande duurzaamheidswetgeving, zoals de EU Taxonomie en de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Deze wetgeving vereist dat we inzicht bieden in de impact van onze organisatie, zowel direct als in de keten.

Voor het impactmeten kwantificeren we over 2024 een beperkt aantal impacts en drukken deze uit in euro's. Dit maakt het makkelijker om ze met elkaar te vergelijken en te zien waar we de meeste waarde toevoegen aan de maatschappij. Voor deze aanpak volgen we de richtlijnen uit het '[Handboek impactmeten infrabedrijven](#)' (versie 2024). Meer informatie over hoe Vitens dit doet, is te vinden in de '[Verantwoording impactmeten](#)'. In het handboek staan reeds meer impacts dan gerapporteerd in dit jaarverslag. Er is bewust gekozen om het aantal impacts waarover gerapporteerd wordt nog niet uit te breiden. Reden hiervoor is dat de huidige methodiek om andere impact te berekenen nog doorvertaald moet worden naar de drinkwatercontext en nog niet alle benodigde data om deze impacts te berekenen voorhanden is.

Maatschappelijke jaarrekening Vitens 2024

Maatschappelijke jaarrekening

De prestaties van Vitens van het afgelopen jaar staan in de maatschappelijke jaarrekening. Hierin belichten we veel verschillende effecten, ingedeeld in zes kapitaalcategorieën. Dit geeft een beeld van waar wij waarde toevoegen of onttrekken aan de samenleving. Het impactmodel is nog volop in ontwikkeling. Daarom tonen we in de maatschappelijke jaarrekening twee soorten impact: kwantitatief en kwalitatief. De kwantitatieve effecten zijn berekend volgens de methoden in het handboek. Voor de overige effecten maken we een kwalitatieve beoordeling, waarbij we aangeven of Vitens een positieve of negatieve invloed heeft. Dit geeft echter geen informatie over hoe groot deze specifieke effecten zijn. De beoordeling van de kwalitatieve effecten bouwt voort op een eerdere 'Impact Journey', uitgevoerd met andere infrastructuurorganisaties.

Economische impact

Vitens investeert de komende jaren in onderhoud en de uitbreiding van de ondergrondse en bovengrondse infrastructuur om de vraag naar drinkwater te kunnen blijven beantwoorden. Door het stellen van criteria aan de investeringen vanuit het beleid op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Inkopen (MVOI) kan Vitens hiermee een positieve impact maken.

De investering in de infrastructuur, die Vitens hiermee onderhoudt en uitbreidt, vertaalt zich direct door in concrete waarde voor huishoudens en zakelijke klanten. Denk bij de klant bijvoorbeeld aan het comfort dat de toegang tot drinkwater biedt. Tegelijkertijd steeg het tarief over 2024 wel aanzienlijk.

Impact op mens

Bij Vitens zetten we ons in voor een positieve impact op mensen:

De positieve impact op medewerkers door het hebben van werk nam in 2024 toe. Dit wordt hoofdzakelijk verklaard door een hogere bevlogenheidsscore.

Impact op natuur

In onze strategie 'Elke Druppel Duurzaam' staat een positieve impact op mens en natuur centraal. We zetten onder andere in op het versterken van de natuurwaarden in onze waterwingebieden en het verminderen van broeikasgassen. Vitens heeft op veel manieren impact op de natuurlijke omgeving. Het doel is deze impact steeds verder inzichtelijk te maken.

Een belangrijke stap voor het verkrijgen van inzicht in onze impact op de natuurlijke omgeving, is het in kaart brengen van onze (negatieve) impact op het klimaat:

* Ondanks alle inspanningen neemt de impact op het klimaat toe en behaalde Vitens niet de voor 2024 gestelde doelstelling. Het niet behalen van deze doelstelling is vooral het gevolg van de dit jaar gestegen emissiefactor die gebruikt wordt om ons elektriciteitsverbruik om te rekenen naar CO₂-uitstoot en een verhoogde methaanuitstoot, zoals toegelicht in het hoofdstuk klimaatimpact.

In tegenstelling tot 2023 heeft Vitens in 2024 haar scope 2 emissies volledig gecompenseerd middels garanties van oorsprong (GVO's).

Productielocatie
Tull en 't Waal

3 Borging van onze continuïteit

3.1 Besturing

Vitens is een naamloze vennootschap (N.V.). De aandelen zijn voor 100% in handen van provincies en gemeenten in het voorzieningsgebied van Vitens. Vitens kent een two-tier bestuursstructuur en wordt bestuurd door de Raad van Bestuur (RvB). De Raad van Commissarissen (RvC) houdt toezicht op het beleid van de RvB en de algemene gang van zaken, en biedt daarbij waar nodig advies. De RvB en RvC leggen over de uitvoering van hun taken verantwoording af aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA).

Ontwikkelingen in 2024

In 2024 wijzigde de samenstelling van de RvB. Tijdens de buitengewone aandeelhoudersvergadering op 14 maart is Tjeerd Roozendaal benoemd en op 1 april 2024 is Tjeerd gestart in de functie van Bestuursvoorzitter. Hij nam het stokje over van Jelle Hannema.

CFO (a.i.) Nynke Dalstra had 5 juli 2024 haar laatste werkdag bij Vitens. In november 2024 werd Danielle van Rieven voorgedragen en benoemd als nieuwe CFO. Zij is begonnen op 1 februari 2025 in haar nieuwe functie.

3.2 Bestuursstructuur

Als bedrijf met een belangrijke maatschappelijke taak en rol in de samenleving, hechten we bij Vitens aan transparantie en goed bestuur. De zeggenschap over Vitens is verdeeld over drie lagen: de aandeelhouders, de RvC en de RvB.

Aandeelhouders

Vitens is een naamloze vennootschap met publieke aandeelhouders. Dit zijn de provincies en gemeenten in het voorzieningsgebied van Vitens. De aandeelhouders komen ten minste twee keer per jaar bijeen in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA).

De AvA is het hoogste orgaan van Vitens. De aandeelhouders nemen hier beslissingen over belangrijke onderwerpen, zoals:

- Nieuwe tarieven: de aandeelhouders beslissen over de tarieven van drinkwater.
- Algemene voorwaarden: de aandeelhouders beslissen over het wijzigen van algemene voorwaarden.
- Jaarverslag en jaarrekening: de aandeelhouders bespreken het jaarverslag van het bestuur en stellen de jaarrekening vast.
- Strategie & beleid: de aandeelhouders bespreken het integrale bedrijfsplan van Vitens.

Daarnaast is de AvA verantwoordelijk voor de benoeming van de RvB en de leden van de RvC.

Commissie van aandeelhouders

De Raad van Bestuur, Raad van Commissarissen en de aandeelhouders worden geadviseerd door de Commissie van Aandeelhouders. Deze commissie wordt door en uit het midden van de aandeelhouders gevormd. Dit is nader uitgewerkt in het Protocol Commissie van Aandeelhouders.

De Commissie van Aandeelhouders is een adviesorgaan.

Raad van Commissarissen

De RvC van Vitens kent vier rollen:

1. Toezicht: de RvC houdt toezicht op het beleid van de RvB en op de algemene gang van zaken bij Vitens.
2. Werkgever: de RvC is de werkgever van de RvB.
3. Klankbord: de RvC fungeert als klankbord van de RvB.
4. Netwerk: de RvC is ambassadeur van de organisatie en heeft relaties met stakeholders.

De RvC is gebonden aan wettelijke voorschriften, [de statuten](#) en [het reglement Raad van Commissarissen](#).

Commissies Raad van Commissarissen

De RvC kent twee vaste adviescommissies:

- Auditcommissie: houdt toezicht op de financiële kant en interne beheersing van Vitens en de verantwoording daarover.
- Remuneratie- en Benoemingscommissie: houdt zich onder meer bezig met het bezoldigingsbeleid en de benoemingen van bestuurders.

Lees het verslag van de RvC in het hoofdstuk 5 '[Verslag van de Raad van Commissarissen](#)'.

Raad van Bestuur

De RvB van Vitens is het dagelijks bestuur van het bedrijf en neemt daartoe alle benodigde besluiten. De RvB is verantwoordelijk voor de koers van de organisatie, het doelbereik van de strategie en het beleid van Vitens. De RvB legt verantwoording af aan de aandeelhouders en de RvC.

Kennis duurzaamheid

Om de kennis, vaardigheden en ervaring op duurzame ontwikkeling te bevorderen, krijgt het bestuur permanente educatie over duurzaamheid, duurzame bronnen, ontwikkelingen rond duurzaamheid in het waterecosysteem, cybersecurity, veiligheid en data. Via presentaties, kennisnetwerken zoals Springtij en via NG Infra wordt kennis actueel gehouden.

Beloningsverhouding

De beloning van de voorzitter van de Raad van Bestuur is 3,5 maal hoger dan de mediaan van de jaarlijkse totale beloning voor alle medewerkers. De mediaan jaarlijkse beloning steeg 5,8% ten opzichte van 2023. De beloning van de voorzitter van de Raad van Bestuur steeg met 4,7%.

De RvB is gebonden aan wettelijke voorschriften, [de statuten](#) en [het reglement Raad van Bestuur](#).

Meer informatie over de RvC en de RvB is beschikbaar op onze [website](#).

Directeuren

De Directeuren van de afdelingen zijn verantwoordelijk voor het realiseren van de strategie, het uitvoeren van het bedrijfsplan en alles wat de afdelingen betreffen. Dit alles binnen de door de RvB vastgestelde kaders.

Medezeggenschap en ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) draagt bij aan de besluitvorming binnen Vitens met een gezonde balans tussen medewerkers- en organisatiebelang. De OR van Vitens streeft een verbonden medezeggenschap na: in verbinding staan met de praktijk van de medewerkers en tegelijkertijd ook met diegenen die over de praktijk van medewerkers besluiten. Daarom heeft elk bedrijfs onderdeel twee contactpersonen in de OR. Op deze manier vormt de OR een goede afspiegeling van alle medewerkers en is er met iedereen binnen Vitens (zowel de medewerkers als het bestuur en de directie) een directe lijn.

Eén keer per jaar wordt op initiatief van de OR een Radenbijeenkomst gehouden. In deze zogenaamde 'gouden driehoek' gaan de OR, de RvB en de RvC met elkaar in gesprek over actuele thema's binnen Vitens. Dit jaar stond het thema 'actualiseren Vitens strategie' centraal. Ook werden de resultaten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek besproken.

Nederlandse Corporate Governance Code

De Nederlandse Corporate Governance Code 2022 (de Code) is een gedragscode voor Nederlandse vennootschappen met beursgenoteerde aandelen. De Code wordt gezien als een algemene opvatting over goed en verantwoord corporate governance. De aandelen van Vitens zijn niet beursgenoteerd. Daarom hebben we geen wettelijke verplichting om de Code toe te passen. Vitens past de Code, voor zover mogelijk en indien van toepassing, vrijwillig toe.

Vitens heeft de best practice-bepalingen uit de Code geïmplementeerd in haar bedrijfsbesturing, voor zover deze toepasbaar zijn voor een drinkwaterbedrijf met publieke aandeelhouders.

3.3 Wet- en regelgeving en maatschappelijke plichten

Vitens neemt naleving van wet- en regelgeving zeer serieus. De Drinkwaterwet is leidend voor het uitvoeren van onze primaire taak: het leveren van voldoende drinkwater van goede kwaliteit. Ook nemen we onze verantwoordelijkheid in de bescherming van persoonsgegevens, het bevorderen van diversiteit in leidinggevende posities en het naleven van milieuwetgeving. Maar onze inzet gaat verder dan alleen het volgen van de regels. Als drinkwaterbedrijf zijn we nauw verbonden met de samenleving en voelen we een diepe verantwoordelijkheid voor de maatschappij waarin we werken. We nemen actief onze maatschappelijke verantwoordelijkheden op, met speciale aandacht voor thema's als sociale veiligheid, diversiteit, milieu en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Onze aanpak op deze thema's is onder meer vastgelegd in beleid en gedragscodes.

Three Lines Model

De governance van Vitens is ingericht volgens het 'Three Lines Model'. Hiermee wil Vitens ervoor zorgen dat de organisatie en haar medewerkers zich houden aan wet- en regelgeving, beleid en gedragscodes. Ook draagt het model bij aan de integriteit van de organisatie. Binnen het 'Three Lines Model' is de eerste lijn verantwoordelijk voor risicobeheersing en het naleven van wet- en regelgeving. De tweede lijn adviseert en controleert of de eerste lijn haar taken vervult. De derde lijn voert onafhankelijke controles uit om te verzekeren dat het systeem van interne controle werkt.

In 2023 is het 'Three Lines Model' herzien. Bij deze herziening is een speciaal team voor de tweede lijn opgezet. Het tweedelijns team stelt de kaders vast voor de risicomanagement- en complianceprocessen binnen de organisatie, biedt advies en ondersteuning aan de operatie bij de uitvoering en houdt toezicht op de naleving. Deze aanpak verhoogt de onafhankelijkheid van de tweedelijns taken, waaronder die op het gebied van compliance en privacy. Ook zijn de functies voor compliance en privacy van elkaar gescheiden en is de capaciteit vergroot, met als doel het verbeteren van de kwaliteit van deze disciplines. In 2024 is gewerkt aan het opzetten van dit team en aan het in kaart brengen van de grootste risico's.

Drinkwaterwet

De Nederlandse Drinkwaterwet garandeert de kwaliteit en levering van drinkwater. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) ziet namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat toe op de naleving van deze wet door Vitens. Zo moeten we als drinkwaterbedrijf een melding maken bij normoverschrijdingen van de drinkwaterkwaliteit.

Sinds 2023 is er elk half jaar een bestuurlijk overleg tussen ILT en Vitens. Tijdens deze overleggen rapporteert Vitens over de voortgang en uitdagingen bij de uitvoering van haar leveringsplannen en de investeringsopgaven. Het accent in deze overleggen ligt op de versterking van de beschikbare reserves en de hiervoor benodigde inspanningen.

Privacy

Bij Vitens behandelen we persoonsgegevens van klanten, medewerkers en leveranciers met grote zorg. We zetten ons continu in voor het verhogen van privacybewustzijn. Alle medewerkers volgen daarom verplicht een e-learning over privacy. Vitens heeft twee Privacy Officers in dienst. Daarnaast heeft elke afdeling een eigen eerste aanspreekpunt voor privacykwesties. Deze contactpersonen overleggen regelmatig met de Privacy Officers over verschillende privacygerelateerde zaken. Door deze aanpak behouden we korte communicatielijnen tussen de afdelingen en de Privacy Officers en zorgen we voor uitgebreide privacykennis binnen Vitens.

Sociale veiligheid

Vitens wil een sociaal veilige organisatie zijn en blijven. Een organisatie waar je elkaar kunt aanspreken, eerlijk mag en durft te zijn en waar respectvol met elkaar wordt omgegaan. Sociale veiligheid heeft een sterke verbintenis met wie wij zijn, onze bedrijfscultuur en hoe we werken binnen Vitens.

Gedragscode

De [gedragscode](#) vormt de basis voor hoe we met elkaar omgaan. Het geeft medewerkers houvast bij het maken van de juiste keuzes als het gaat om zaken als integriteit, veiligheid, omgaan met klanten, met elkaar en de omgeving. In 2023 is de gedragscode vernieuwd.

Fraude

Frauduleuze handelingen kunnen zowel intern als extern gepleegd worden. Vitens neemt gerichte maatregelen om het risico op fraude te minimaliseren, met een focus op het bevorderen van sociale veiligheid. Hierbij streeft de organisatie naar een werkomgeving waarin medewerkers intrinsiek gewenst gedrag vertonen en handelen in het belang van de organisatie. Daarnaast implementeert Vitens hard controls, waarbij beheersmaatregelen worden ingezet om zowel gewenst als ongewenst gedrag direct of indirect te sturen. Om proactief te kunnen reageren op potentiële bedreigingen, voert Vitens regelmatig analyses uit van de belangrijkste frauderisico's. De interne beheersing is zorgvuldig opgezet, waarbij het proces van fraudepreventie een voortdurende cyclus binnen onze organisatie vormt. De risicomanager monitort zowel de interne controlemaatregelen als potentiële risico's.

Vertrouwenspersonen

Bij een dilemma over sociale veiligheid of een vermoeden van een misstand, kunnen medewerkers van Vitens terecht bij een van de vertrouwenspersonen. Vitens kent vijf interne vertrouwenspersonen en één externe vertrouwenspersoon.

Meldpunt voor sociale veiligheid

Wanneer een medewerker van Vitens zich in een sociaal onveilige situatie bevindt, is het advies eerst te proberen het incident binnen het team of met een collega op te lossen. Dit draagt bij aan een betere werksfeer en sterkere onderlinge werkrelaties. We sturen daarom altijd aan op een gesprek met de direct betrokkenen. Biedt dit gesprek geen oplossing, dan kan de medewerker een persoonlijke of anonieme melding doen bij het Centraal Meldpunt sociale veiligheid. Hier kunnen meldingen gedaan worden over bijvoorbeeld ongewenste omgangsvormen, integriteitskwesties of (vermoedens van) misstanden. Alle meldingen worden vertrouwelijk behandeld.

Voor ongewenste omgangsvormen (in de breedste zin van het woord) en (vermoeden van) misstanden is de [regeling sociaal onveilige situaties](#) en de [klokkenluidersregeling](#) van toepassing.

Diversiteit in de top

Diversiteit zien wij als een van de voorwaarden voor een goede taakvervulling door het bestuur en de RvC. Diversiteit heeft naast deskundigheid en achtergrond ook betrekking op aspecten zoals gender, cultuur en leeftijd. Bij benoemingen streeft de RvC naar een gebalanceerde man-vrouwverhouding in zowel het bestuur als de RvC: een streefgetal van ten minste 30% vrouwen en ten minste 30% mannen. In 2024 was de man-vrouwverhouding bij het bestuur 50%-50% en bij de RvC 60%-40%. Het streefpercentage is daarmee behaald.

Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen

Begin 2023 heeft Vitens het MVOI-beleid aangenomen en geïmplementeerd. Dit beleid ondersteunt onze ambities om de samenwerking met marktpartijen te verduurzamen. Uitgangspunt van het beleid is het selecteren van de meest duurzame marktpartijen voor onze opdrachten. Hierbij letten we niet alleen op hun eigen bedrijfsvoering, maar ook op de manier waarop zij hun opdrachten voor Vitens uitvoeren. Ons MVOI-beleid omvat duurzaamheid in de breedste zin van het woord en richt zich op 6 hoofdthema's: milieu, klimaat, circulariteit, Internationale Sociale Voorwaarden (ketenverantwoordelijkheid), diversiteit en inclusie, en social return.

Milieu

Zorg voor het milieu is fundamenteel voor onze strategie en taak om grondwatervoorraden te beschermen. We houden ons niet alleen aan de bestaande wet- en regelgeving, maar zoeken ook naar manieren om onze rol in de bescherming van het milieu en de leefomgeving te verbeteren. De verantwoordelijkheden van Vitens als het gaat om milieu zijn vastgelegd in ons milieubeleid. We gebruiken een ISO 14001-gecertificeerd milieumanagementsysteem om milieuaspecten binnen onze werkzaamheden te beoordelen en te beheren. Bepaalde milieuaspecten zijn vastgesteld als belangrijk, waaronder energieverbruik, directe emissie naar de lucht, emissie naar bodem en water en het ontstaan van afvalstoffen. Voor deze aspecten heeft Vitens specifieke milieubeleidslijnen en streven we naar continue verbetering. De effectiviteit van ons beleid en het bereiken van deze doelen worden regelmatig geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Dit betekent echter niet dat we de overige milieuaspecten negeren. Voor deze aspecten geldt ons algemene beheersysteem. Indien nodig worden passende acties ondernomen.

3.3.1 Meldingen en sancties in 2024

Naleving wet- en regelgeving

Vitens heeft in 2024 geen sancties gekregen voor het niet naleven van wet- en regelgeving.

Privacy

In 2024 deden Vitens-medewerkers in totaal 110 privacy-gerelateerde meldingen t.o.v. 69 meldingen in 2023. Dit toont aan dat het privacy bewustzijn onder de medewerker fors is gestegen.

Van deze meldingen waren 20 vraagstukken gerelateerd aan Data Protection Impact Assessments (DPIA's), 36 vragen gingen over gegevensuitwisseling en 54 gevallen betrof datalekken, welke zijn gerapporteerd aan de Privacy Officers. Van deze 54 datalekken zijn slechts 2 gevallen gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De overige datalekken werden niet beschouwd als een groot risico voor de rechten en vrijheden van de betrokken personen. Voor elk incident wordt onderzocht of een maatregel genomen kan worden om herhaling te voorkomen en wanneer dit zo is, is hierover advies uitgebracht.

Sociale veiligheid

In 2024 hebben de interne vertrouwenspersonen met 44 collega's 72 gesprekken gevoerd. Er is één fraudemelding binnengekomen, vier meldingen in het kader van het agressieprotocol, twee meldingen van verstoorde arbeidsrelaties/sociale veiligheid en een anonieme melding. Het aantal en de aard van de meldingen is gedeeld met de RvB en RvC.

3.4 Stakeholdermanagement

Vitens hecht veel waarde aan een continue dialoog met haar stakeholders. Deze interactie wordt deels ingegeven door wetgeving, maar is ook steeds belangrijker vanwege de grote uitdagingen in de drinkwatersector. Er ligt een gedeelde verantwoordelijkheid rond kwesties als waterkwaliteit, waterbeschikbaarheid en het fundamenteel anders inrichten van het watersysteem. Voor het aanpakken van deze uitdagingen is goede samenwerking cruciaal.

De communicatie met onze stakeholders vindt plaats op verschillende niveaus binnen de organisatie. Zo organiseren we bijvoorbeeld themasessies met stakeholders, maar doen we ook breder onderzoek naar hun inzichten en verwachtingen. De resultaten dienen als waardevolle input voor onze strategie.

In onderstaande tabel beschrijven we wie onze belangrijkste stakeholders zijn en hoe we met hen in gesprek zijn.

Stakeholder	Wat willen we bereiken?	Vorm van dialoog	Gespreksonderwerpen
Medewerkers	Aantrekkelijk en goed werkgeverschap	Continue talentdialoog, teamoverleggen, medewerkersonderzoek, Ondernemingsraad, intranet en personeelsblad, evenementen en activiteiten	Strategie en beleid, werkprocessen, (sociale) veiligheid, werk/privé-balans arbeidsvoorwaarden, leren en ontwikkelen, duurzame inzetbaarheid, medewerkerstevredenheid
Particuliere klanten	Tevreden klanten die duurzaam omgaan met drinkwater	Klantpanels, onderzoek, klantenservice, website en (social) media, campagnes, digitale nieuwsbrief, www.waterstoring.nl	Tarieven, betaalbaarheid, leveringszekerheid, waterbesparing/ duurzaam watergebruik, watervriendelijk bouwen, waterkwaliteit, storingen, klachten, administratieve aangelegenheden/waterzaken
Zakelijke klanten	Tevreden klanten die duurzaam omgaan met drinkwater	Digitale nieuwsbrief, klantendagen en accountmanagement, samenwerkingsverband MKB	Inzicht en advies over waterbesparing, passend gebruik van drinkwater, bijdrage die het bedrijf levert aan duurzaam watergebruik, drinkwaterkwaliteit, onderhoud en storingen

Stakeholder	Wat willen we bereiken?	Vorm van dialoog	Gespreksonderwerpen
Aandeelhouders	Gezonde bedrijfsomgeving, waarin vertrouwen wordt opgebouwd, risico's worden beheerd en de betrokkenheid wordt bevorderd	Algemene vergadering van Aandeelhouders, rondleidingen en bezoeken, transparante verslaglegging, informeel ambtelijke ondersteuners CvA	Aandelen, benoeming RvB en RvC, bedrijfsplan (waaronder drinkwatertarieven en eventuele grote organisatiewijzigingen), bestuursverslag, jaarrekening, financieel beleid (waaronder WACC-lobby), dividendbeleid, statuten
Ondernemingsraad	Beschermen van het werkklimaat en medewerkersbelangen	Structureel overleg en afstemming	Strategie, organisatiewijzigingen en ontwikkelingen en werkklimaat
Raad van Commissarissen	Verbeteren van de algehele prestaties en strategische richting van Vitens	RvC-vergaderingen, Commissievergaderingen, vergaderingen met OR	Algemene gang van zaken, strategisch beleid, doelen en voortgang, risicomangement, bestuursverslag, jaarrekening, benoeming RvB
Provincies, gemeenten, waterschappen, Rijksoverheid en EU	In cocreatie werken aan onze strategie 'Elke druppel duurzaam', zodat we nu én in de toekomst 24/7 water kunnen blijven leveren	Regionaal: continue dialoog op ambtelijk en bestuurlijk niveau door overleggen, dialoogtafels, netwerken en evenementen bedrijfsbezoeken en presentaties Landelijk: vertegenwoordiging via Vereniging waterbedrijven in Nederland (Vewin), netwerken en evenementen, pers en media Europees: vertegenwoordiging via bureau Brussel/Vewin, samenwerkingsverbanden	Strategie 'Elke druppel duurzaam', onder meer duurzaam watersysteem, duurzaam watergebruik, duurzame bedrijfsvoering, veerkrachtige infrastructuur voor de toekomst, duurzame bronnen, winvergunningen, ruimtelijke inrichting
Partners en omwonenden (agrariërs, landschapsbeheerders, natuurorganisaties en industrie)	Goede relatie, waarin vertrouwen wordt opgebouwd en wederzijds begrip en betrokkenheid wordt bevorderd	Samenwerkingsverbanden, bijeenkomsten, netwerken en evenementen	Bronbescherming, meststoffen en bestrijdingsmiddelen, duurzame landbouw, droogteschade, vervuiling, landgebruik, biodiversiteit
Drinkwatersector	Samenwerken aan gezamenlijke opgaven, kennis delen en vormen van standpunten	Afstemming en werkgroepen, stuurgroepoverleggen, samenwerkingsverbanden, kennisdeling en ontwikkeling	Drinkwaterkwaliteit en -kwantiteit, technische innovaties, educatie, financiering (WACC), droogteschade, bedrijfsvoering, benchmarks, cybersecurity
Leveranciers	Optimaliseren van onze samenwerking	Afstemming, accountmanagement en bezoeken en rondleidingen	Samenwerkingsmogelijkheden, maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI)

3.5 Risicomanagement

Ieder jaar evalueren wij de risico's die de grootste invloed kunnen hebben op het bereiken van onze strategische doelen, de topbedrijfsrisico's. De sturing op deze beheersmaatregelen en de monitoring van de risico's zijn een essentieel onderdeel van onze planning- en controlcyclus. We werken elk risico uit door het te voorzien van een beheeraanpak en bijbehorende maatregelen, die we gedurende het jaar implementeren en monitoren.

De voor 2024 geïdentificeerde bedrijfsrisico's zijn:

1. Klimaatimpact
2. Bestuurlijke maakbaarheid (van infrastructuur)
3. Technische maakbaarheid (van infrastructuur)
4. Financiële maakbaarheid (van infrastructuur)
5. Cybersecurity
6. Aantrekkelijk werkgeverschap
7. Drukke in de ondergrond

De topbedrijfsrisico's worden hieronder nader toegelicht. Deze toelichting omvat een beschrijving van het risico en de getroffen maatregelen om de risico's te beheersen. Daarnaast gaat de toelichting in op de (verwachte) gevolgen voor de risico-ontwikkeling en het behalen van onze strategische doelen.

3.5.1 Klimaatimpact

Vitens wil haar impact op het klimaat en omgeving terugbrengen en inspelen op de (gevolgen van) klimaatverandering voor wat betreft de drinkwatervraag en infrastructuur. Als gevolg van de beperkte maakbaarheid van onze infrastructuur bestaat de kans dat we niet (tijdig) aan onze klimaat- en impactdoelstellingen voldoen.

Aan de ene kant gaat het om anticiperen op de klimaatverandering, onder andere door middel van de streefstructuur en inrichting van onze infrastructuur op de lange termijn. Aan de andere kant betreft het het effect van ons handelen op het klimaat.

Deze twee onderdelen staan daarmee ook niet los van elkaar. Adaptatie-maatregelen (bijvoorbeeld versneld inrichten van de streefstructuur) maakt ook dat de footprint op korte termijn toe kan nemen.

Risicobeheersing

De opgave om CO₂-uitstoot te reduceren is opgenomen in de infrastructuurplannen. Door deze aanpak te combineren met de lijst van maatregelen om de uitstoot te beperken, wordt duidelijk welke acties er mogelijk zijn.

- Onze huidige klimaatimpact wordt nader toegelicht in het hoofdstuk 'Positieve impact op de natuur' van dit jaarverslag. Er wordt een prestatie-indicator ontwikkeld om meer inzicht te krijgen in de te verwachten CO₂-impact van het huidige investeringsportfolio. Zo kunnen we ook een beeld geven van de haalbaarheid van onze 2030- en 2050-doelstellingen op dit vlak.

- In de gehanteerde ontwerpstandaarden voor infrastructuur stelt Vitens hogere eisen aan veerkracht/flexibiliteit om de gevolgen van weersextremen te beperken. Ook verrichten we preventief onderhoud en vervangen we hoogrisicoleidingen en wordt een budgetreservering gedaan voor het snel en adequaat kunnen verhelpen van leidingbreuken, wanneer ze zich aandienen.
- Omdat de beschikbaarheid van zoet water kan afnemen door extreme weersomstandigheden (bijvoorbeeld droogte) ontwikkelt Vitens met partners de streefstructuur. We streven naar het realiseren van een kleiner aantal winningen, duurzaam ingepast, met beperkte impact op de omgeving. We onderzoeken in een Living Lab, samen met marktpartijen, ook de mogelijkheden voor brondiversificatie. Daar waar nodig, door negatieve impact van onze winningen, passen we droogteschadebeleid toe.

Risico-ontwikkeling

Het risicoprofiel is toegenomen. Het klimaat verandert sneller dan gedacht, zoals blijkt uit het meest recente IPCC-rapport. We ervaren in onze directe omgeving ook een toename van weersextremen als gevolg van deze veranderingen. Zo hebben we gemerkt dat er extra leidingbreuken optraden als gevolg van verzadigde bodems bij stormachtig weer.

3.5.2 Maakbaarheid van infrastructuur

We onderscheiden bestuurlijke maakbaarheidsrisico's, technische maakbaarheidsrisico's en financiële maakbaarheidsrisico's.

Bestuurlijke maakbaarheid

Bestuurlijke processen voor het verkrijgen van de benodigde vergunningen voor drinkwaterwinning zijn complex en langdurig, de uitkomsten onzeker. Als de vraag blijft stijgen en de realisatiesnelheid op dit vlak niet kan worden vergroot, zijn we niet in staat onze infrastructuur tijdig toekomstbestendig te maken, waardoor we niet 24/7 kunnen leveren en/of vergunningen overschrijden.

Risicobeheersing

Het bewust betrekken van de omgeving en stakeholders, zoals agrariërs, natuurorganisaties en omwonenden, is steeds belangrijker geworden. Deze aanpak vergroot niet alleen de kans op succesvolle vergunningsverlening, maar draagt ook bij aan een meer duurzame en gedragen manier van werken. Het vereist van ons als organisatie een strategische en verbindende aanpak waarin waterwinning niet als op zichzelf staande opgave wordt gezien, maar als integraal onderdeel van de bredere gebiedsontwikkeling.

Technische maakbaarheid

Technische maakbaarheid: er bestaat druk op beschikbare capaciteit en middelen, en daarmee technische maakbaarheid van de investeringen in onze infrastructuur. Als de vraag blijft stijgen en de realisatiesnelheid op dit vlak niet kan worden vergroot, zijn we niet in staat onze infrastructuur tijdig toekomstbestendig te maken, waardoor we niet 24/7 kunnen leveren en/of vergunningen overschrijden.

Risicobeheersing

Vitens heeft 'Combi's' gevormd met marktpartijen ten gunste van technische maakbaarheid. Hierbij is de aanbesteding ondergronds uitgevoerd en zijn contracten ondertekend. Daarnaast werken we ook bovengronds in nieuwe aanbestedingsvormen samen met de markt om effectiever en meer gestandaardiseerd het werk gedaan te krijgen.

In het eigen proces en bij klanten zijn maatregelen voor waterbesparing, ten gunste van de drinkwaterprognose, genomen. Het reduceren van lekverliezen en productieverliezen heeft de aandacht in projectteams. De focus is in die gebieden waar niet te veel reserves zijn. Uiteraard zijn ook grote lekken opgespoord en verholpen op basis van onder andere nachtmonitoring en het werk van detectieteams.

Financiële maakbaarheid

We moeten voldoende ruimte vinden om in de investeringsbehoefte voor onze infrastructuur te kunnen voorzien en om de solvabiliteit en liquiditeit op orde te houden. Als de vraag blijft stijgen en de realisatiesnelheid op dit vlak niet kan worden vergroot, zijn we niet in staat onze infrastructuur tijdig toekomstbestendig te maken, waardoor we niet 24/7 kunnen leveren en/of vergunningen overschrijden.

Risicobeheersing

Vitens en Vewin zijn in gesprek met het ministerie I&W en ACM over de WACC. Op de korte termijn (2025-2027) is sprake van een lichte verruiming. Voor de lange termijn blijven we in gesprek voor mogelijke verdere aanpassingen. I&W voert een onderzoek uit naar de aanpassingen op de lange termijn. In het huidige Investeringsplan is van de huidige financieringsruimte uitgegaan en zijn dus keuzes gemaakt, waarmee bepaalde strategische doelen later behaald worden en op korte termijn risico's op bedrijfsvoering toenemen.

Risico-ontwikkeling

Het risicoprofiel voor maakbaarheid van de infrastructuur is op alle drie de deelgebieden (bestuurlijk, technisch, financieel) toegenomen. Over het algemeen hebben de ingezette maatregelen een positief effect op de ontwikkeling van risico's. Echter, het initiatief om combinaties (combi's) te vormen met andere partijen kent uitdagingen, voornamelijk vanwege de arbeidsmarktkrapte, die zowel Vitens als deze partijen ervaren. Bovendien blijven omgevingsrisico's een rol spelen in de effectiviteit van beheersmaatregelen, zoals bij de ontwikkeling van de streefstructuur. Ter verbetering hiervan wordt onder andere een specifieke programma-bestuurder ingezet. En Vitens blijft actief zoeken naar samenwerking en mogelijkheden voor vergunnings- en personeelscapaciteit met onze partners. Deze inspanningen worden over het algemeen goed ontvangen, maar dergelijke processen vergen tijd en doorzettingsvermogen. Verder draagt de verbetering in onze (resource)planning en het ontwikkelen van een meerjarenuitvoeringsplan gebaseerd op het investeringsplan bij aan een toename in voorspelbaarheid van werkzaamheden. In het huidige Investeringsplan is van de huidige financieringsruimte uitgegaan en zijn keuzes gemaakt, waarmee bepaalde strategische doelen later behaald worden en op korte termijn risico's op bedrijfsvoering toenemen.

3.5.3 Cybersecurity

Als gevolg van invloeden van binnenuit en buitenaf bestaat de kans dat Vitens slachtoffer wordt van cyberaanvallen met als gevolg sabotage van onze vitale taak als drinkwaterleverancier.

Risicobeheersing

- Vitens werkt volgens haar eigen integrale beveiligingsbeleid. Dit beleid bevat een framework waar risico's periodiek worden geanalyseerd en verwerkt, maatregelen door de organisatieonderdelen worden uitgevoerd en onafhankelijke toetsing op weerstand en veerkracht is ingeregeld.
- Met een programmatische aanpak realiseert Vitens een risicobeheersing en optimalisatie van onze organisatie, processen en systemen. De belangrijkste resultaten op dit gebied zijn beschreven onder 'Digitalisering en dataveiligheid'. Vanuit een permanente multidisciplinaire taskforce worden continu alle bevindingen uit penetratietesten opgelost in snelle wijzigingen of omgezet tot projecten. Voor alle overige digitale projecten geldt dat ze secure-by-design moeten zijn.

- De werking van het Vitens Security Framework en de voortgang van het cybersecurityprogramma, inclusief de bijbehorende projecten, worden bestuurd door de Vitens Security Board (VSB).

Risico-ontwikkeling

De digitale dreiging, waaronder phishing, ransomware, cybercriminaliteit en datalekken, is onverminderd en permanent. De dreiging van statelijke actoren is (zeer) hoog. Er is een continue ontwikkeling van technieken die eerder genomen maatregelen zoals tweefactorauthenticatie, omzeilen. Vitens moet daarnaast rekening houden met ondenkbare situaties waar schadebeperking niet meer voldoet en bedrijfscontinuïteit met minimale digitale middelen geborgd moet kunnen worden.

3.5.4 Aantrekkelijk en goed werkgeverschap

Als gevolg van een hoge uitstroom in combinatie met krapte op de arbeidsmarkt bestaat de kans dat Vitens niet in staat is om te voorzien in de recruitmentopgave en onderliggende kwantitatieve en kwalitatieve arbeidsbehoefte, met als gevolg dat werkzaamheden deels of niet uitgevoerd kunnen worden.

Risicobeheersing

- Strategische personeelsplanning: jaarlijks worden (toekomstige) formatie en benodigde talenten per afdeling in kaart gebracht via strategische personeelsplanning. Dit biedt een gestructureerd inzicht in de workforce-behoefte van Vitens.
- Campusrecruitment en traineeships: in 2024 is campusrecruitment verder uitgebreid en zijn traineeships voor mbo-, hbo- en wo-studenten voortgezet, gericht op het aantrekken en behouden van jong talent.
- Doelgroep- en imago-onderzoek: de uitkomsten van doelgroep- en imago-onderzoek zijn vertaald naar een vernieuwde employer branding strategie en website. Dit ondersteunt Vitens in het beter aantrekken van geschikte kandidaten.
- Datagedreven recruitment: sinds 2023 wordt de zichtbaarheid van Vitens gemonitord, wat helpt bij het gericht inzetten van wervingscampagnes.
- Maatwerkoplossingen: voor moeilijk vervulbare functies binnen bepaalde sectoren in het bedrijf bieden we maatwerkoplossingen.
- Samenwerkingen en innovaties:
 - Structurele afspraken met scholen bevorderen de instroom via werk-leertrajecten.
 - Programma's onderzoeken voor zij-instroom en parttime werken na pensioen.
 - Drempels verlagen voor niet-Nederlandstaligen.
 - Langer behouden van medewerkers door leerpaden te ontwikkelen.
- Sectorale bekendheid waterbedrijven: in samenwerking met andere waterbedrijven werkt Vitens aan een grotere bekendheid van de drinkwatersector, ondersteund door een bijdrage aan onderhandelingen voor een moderne CAO en aantrekkelijkere arbeidsvoorwaarden.
- Productiviteit verbeteren: naast het aantrekken van nieuwe medewerkers ligt de focus op het verbeteren van productiviteit:
 - Het standaardiseren van (interne) processen draagt bij aan efficiëntere werkwijzen.
 - Samenwerkingen met bedrijven binnen en buiten de sector richten zich op het ontwikkelen van nieuwe werkmethoden.
 - Automatisering en digitaliseren van processen in de organisatie.
 - Gestandaardiseerde werkwijze, werkplanning op elkaar afstemmen (inefficiënties tussen partijen oplossen).

Risico-ontwikkeling

Het risicoprofiel is toegenomen door de aanhoudende spanning op de arbeidsmarkt en door uitstroom door vergrijzing. Hoewel meer vacatures zijn ingevuld dan in voorgaande jaren, kost dit proces meer tijd en inspanning. Structurele tekorten in techniek en ICT blijven een uitdaging.

Uit onderzoek blijkt dat met alleen aantrekken van arbeid de tekorten niet gaan mitigeren. De bouwsector scoort laag op productiviteitsverbetering en daar ligt de komende jaren de focus om het werk gedaan te krijgen.

Zelfs met een verdubbeling met alle instroomopties (zij-instroom/opleidingen/niet-Nederlandstaligen) is productiviteitsverbetering nodig om de tekorten op de arbeidsplaatsen te dichten.

Tegelijkertijd laat het medewerkerstevredenheidonderzoek (MTO) een positieve ontwikkeling zien met een lichte verbetering. Dit geeft vertrouwen dat verdere stappen op het gebied van koers, richting en leiderschap door directeuren en bestuur mogelijk zijn.

Acties:

- Aanvullende maatregelen worden voorbereid en uitgevoerd.
- Monitoring en evaluatie van acties zijn aangescherpt.

Door een integrale aanpak op instroom, behoud, productiviteit en samenwerking blijft Vitens actief inspelen op de uitdagingen van de arbeidsmarkt.

3.5.5 Drukke in de ondergrond

Als gevolg van een toename van het gebruik van de ondergrond (bijvoorbeeld voor energie/warmte, opslag) bestaat de kans dat de grondwaterkwaliteit verslechtert en bronnen niet meer beschikbaar zijn voor waterwinning (nu en in de toekomst), met als gevolg dat de waterlevering door Vitens, in kwaliteit en kwantiteit, in gevaar komt.

Risicobeheersing

- Vitens heeft de verantwoordelijkheid voor een voldoende en duurzame uitvoering van de drinkwatervoorziening. Hierin werken we adaptief aan het borgen van voldoende bronnen/capaciteit/kwaliteit. Dagelijks, door het meten en bewaken van de waterkwaliteit en met de ontwikkeling van de streefstructuur, voor oplossingsrichtingen voor de langere termijn.
- Voor de beheersing van het risico is het met name van belang dat de overheden primair de drinkwaterbelangen borgen in hun beleid en wet- en regelgeving. In Vewin-verband via lobbyactiviteiten maakt Vitens zich daarom onder andere hard voor het aanscherpen van de wetgeving voor bronbescherming.
- Beleid omtrent borging van drinkwaterbelangen is opgenomen in de Beleidsnota Drinkwater en het Drinkwaterbesluit/Drinkwaterregeling. Dit geldt als basis voor gezamenlijke uitwerking (provincies, waterschappen, gemeenten, drinkwaterbedrijven, het Rijk) met een Implementatie- en Uitvoeringsagenda voor regionale oplossingen.
- Met het monitoren van de waterkwaliteit van bron tot tap zorgt Vitens dat er snel gehandeld kan worden bij een mogelijke verontreiniging. Hierbij ontwikkelen we richting slimme watersystemen om integraal inzicht te krijgen in de kwaliteit en kwantiteit. Vanuit constatering van een verontreiniging kan er direct operationeel worden ingegrepen. Daarnaast zet Vitens ook in op het ontwikkelen van oplossingen voor de toekomst, bijvoorbeeld met flexibele winningen.

- Om onze infrastructuur beter te beschermen tegen de risico's van Bodemenergie-systemen (BES), opslag en geothermie agendeerden we het belang van goede registratie en van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) bij de provincies. De Adaptieve Strategie met betrekking tot de diepe ondergrond is vastgesteld en wordt uitgedragen door Vitens.
- Om uniform grondwaterbeschermingsbeleid van provincies op activiteiten in de ondergrond te stimuleren, hebben we gestuurd op een éénduidige en consistente lijn hierin (via het Rijk en via ons (strategisch) overleg met de provincies).
- Vitens volgt daarnaast de ontwikkelingen actief en hanteert een adaptieve werkwijze. Hiertoe zijn interne (proces)afspraken ingeregeld en vindt periodieke monitoring van nieuwe initiatieven plaats door een zogenoemde themagroep (Diepe Ondergrond). Ook nemen we actief deel aan de externe werkgroep 'Kwetsbare gebieden'. Dat is een overleg tussen provincies, de geothermiesector, EBN en de Vewin/drinkwaterbedrijven gericht op het definiëren van kwetsbare gebieden en bescherming van de grondwaterkwaliteit.

Risico-ontwikkeling

Het risicoprofiel is toegenomen. Ondanks de urgentie en positieve ontwikkelingen blijft het risico voor de bronnen onverminderd hoog. We hebben onze aanpak op dit gebied herzien, omdat we in de praktijk regelmatig te maken hebben met situaties waarin drinkwater en bodemenergie/geothermie elkaar beïnvloeden of dreigen te beïnvloeden.

We blijven daarom 'aan de voorkant' van planprocessen het belang van functiescheiding benadrukken bij provincies en gemeenten. We zijn ook actief betrokken bij diverse initiatieven waarin de drinkwater- en energiesector, samen met provincies en onderzoeksinstituten, de ontwikkelingen monitoren en onderzoeken hoe om te gaan met risico's. Zo wordt het drinkwaterbelang uiteindelijk beter beschermd en kunnen instanties in de toekomst gaan handhaven, maar het maakt de directe kans op het risico nu nog niet kleiner.

3.6 Bestuursverklaring

De Raad van Bestuur verklaart dat voor zover hen bekend:

- De jaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst of het verlies van Vitens N.V. en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen.
- Het jaarverslag een getrouw beeld geeft omtrent de toestand per 31 december 2024, de gang van zaken gedurende het boekjaar van Vitens N.V. en van de met haar verbonden ondernemingen waarvan de gegevens in haar jaarrekening zijn opgenomen.
- In het bestuursverslag de wezenlijke risico's waarmee Vitens N.V. wordt geconfronteerd, zijn beschreven.

Daarnaast verklaart de Raad van Bestuur conform best practice bepaling 1.4.3 van de Corporate Governance Code 2022 naar beste weten dat:

- Het jaarverslag in voldoende mate inzicht geeft in tekortkomingen in de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen met betrekking tot de risico's zoals genoemd in het reglement Raad van Bestuur artikel 15.3.
- Voornoemde systemen een redelijke mate van zekerheid geven dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat en een beperkte mate van zekerheid geven dat de duurzaamheidsverslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat.

- Het naar de huidige stand van zaken gerechtvaardigd is dat de financiële verslaggeving is opgesteld op going concern basis.
- In het jaarverslag de materiële risico's als bedoeld in het reglement Raad van Bestuur artikel 15.3 en de onzekerheden zijn vermeld voor zover die relevant zijn ter zake van de verwachting van de continuïteit van de vennootschap voor een periode van twaalf maanden na opstelling van het verslag.

Zwolle, 10 maart 2025

Tjeerd Roozendaal, Bestuursvoorzitter

Danielle van Rieven, CFO

4 Verslag van de Raad van Commissarissen

In dit verslag legt de Raad van Commissarissen (RvC) verantwoording af over het uitgeoefende toezicht in het afgelopen jaar. De belangrijkste onderwerpen waar de RvC bij betrokken was, komen aan de orde.

4.1 Strategie en realisatie bedrijfsplan

De RvC van Vitens houdt toezicht op de manier waarop het bestuur op de lange termijn invulling geeft aan waardecreatie. Tijdens onze vergaderingen bespreken we regelmatig de strategie, de voortgang van de uitvoering en de belangrijkste risico's. De focus ligt op het bedrijfsplan, het investeringsplan, de langetermijnvisie op infrastructuur (de LTV) en de streefstructuur, waarin de waardecreatie concreet wordt.

Het afgelopen jaar spraken we meerdere keren met het bestuur over de strategie 'Elke druppel duurzaam'. De RvC heeft meer gefocust op streefstructuur en leveringszekerheid. De RvC besteedde ook aandacht aan zaken als financierbaarheid op middellange termijn, WACC-regulering en de toenemende investeringsvraag, met name richting de aandeelhouders.

Jaarlijks stelt Vitens een integraal bedrijfsplan op. Dit plan vertaalt strategische doelen naar concrete en meetbare operationele doelstellingen. De specifieke doelen voor het jaar worden uitgedrukt in goed meetbare financiële en niet-financiële prestatie-indicatoren (KPI's). Indien nodig, vindt bijsturing plaats. In 2024 lag de focus op het winnen, zuiveren, distribueren en leveren van betrouwbaar drinkwater en het bouwen aan een streefstructuur voor de drinkwatervoorziening om de leveringszekerheid te blijven garanderen. In de vergadering van oktober 2023 presenteerde het bestuur het integrale bedrijfsplan voor 2024, dat vervolgens door de RvC is goedgekeurd.

4.2 Financiële verslaglegging

De RvC besprak in aanwezigheid van de onafhankelijke accountant, PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., het jaarverslag en de jaarrekening 2024, inclusief het begeleidende accountantsrapport. Gedurende 2024 verstrekten het bestuur kwartaalrapportages aan de RvC met de actuele financiële resultaten, afgezet tegen het budget voor 2024, de jaarverwachting 2024 en de resultaten van 2024. Onderwerpen die onder meer aan bod kwamen, waren de WACC-lobby, financieringsstrategie, projecten, projectbeheersing, voortgang CSRD, de ontwikkeling van de waterreserves, de kosten en de waterafzet, de oplopende investeringen, de financieringsbehoefte en de financiële ratio's. Voor al deze onderwerpen verrichtte de Auditcommissie (AC) van de RvC intensief voorwerk. Tevens is in de kwartaalrapportages informatie verstrekt om de voortgang van de realisatie van de bedrijfsdoelstellingen te monitoren.

4.3 Jaarrekening en dividendvoorstel

Dit jaarverslag bevat, naast het verslag van het bestuur, de jaarrekening van Vitens. De RvC stelt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor om de jaarrekening 2024 vast te stellen en de leden van het bestuur en de leden van de RvC kwijting te verlenen voor het, blijkens de jaarrekening en het verslag, door het bestuur gevoerde beleid en voor het door de RvC uitgeoefende toezicht. PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. heeft een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij de jaarrekening 2024.

Het nettoresultaat over het boekjaar 2024 bedraagt € 34,5 miljoen. De RvC stelt met het bestuur voor het volledige bedrag – met het oog op onze opgave, de solvabiliteitsdoelstelling en de vereisten van de banken – toe te voegen aan de reserves.

4.4 Samenstelling RvC

De samenstelling van de RvC is in 2024 ongewijzigd.

De heer drs. H.C.P. (Han) Noten (1958), voorzitter, Nederlandse

Overige functies:

- Voorzitter Ambulancezorg Nederland (AZN)
- Voorzitter RvT Pensioenfonds PGB

De heer drs. M.R. (Mark) van Lieshout (1963), vicevoorzitter, Nederlandse

Overige functies:

- CFO HES International B.V.

Mevrouw drs. H. (Henriette) Setz MBA (1968), commissaris, Nederlandse

Overige functies:

- Directeur Operations Essent

Mevrouw prof. dr ir G.M. (Gerda) van Dijk (1960), commissaris, Nederlandse

Overige functies:

- Hoogleraar "Leiderschap en Samenleving", Universiteit voor Humanistiek, Utrecht
- Zelfstandig adviseur NOSCERE
- Lid Raad voor Dieraangelegenheden
- Voorzitter van de Commissie Integriteit Waterschap Limburg en Waterschapsbedrijf Limburg
- Lid van de Raad van Commissarissen van WoCoZon B.V.

De heer ir. drs. P.A.N. (Paul) ten Kroode (1961), commissaris, Nederlandse

Overige functies:

- COO Innovus Group
- Voorzitter Raad van Commissarissen Woningcorporatie Staedion
- Voorzitter Bestuur Nationale Milieu Database
- Voorzitter IC Start Foundation Participaties

Voor aanvullende details is er informatie te vinden over het jaar van de eerste benoeming en het [rooster](#) van aftreden van de RvC.

Onafhankelijkheid

Alle commissarissen zijn onafhankelijk in de zin van best practice-bepalingen 2.1.7, 2.1.8 en 2.1.9 van de Nederlandse Corporate Governance Code.

Geen tegenstrijdig belang

In 2024 deden zich geen transacties voor waarbij potentiële tegenstrijdige belangen spelen die van materiële betekenis zijn voor de vennootschap en/of de betreffende bestuurders, commissarissen, aandeelhouders en/of de externe onafhankelijke accountant.

Permanente educatie

In het kader van de permanente educatie liet de RvC zich informeren over digitalisering, duurzaamheid, het productieproces en de waterverdeling, portfoliomanagement, financiering en treasury.

Zelfevaluatie

In 2024 nam de RvC de tijd om het eigen functioneren, het functioneren van de afzonderlijke commissies binnen de RvC en dat van de individuele commissarissen te evalueren. De leden onderzochten methodisch in hoeverre zij elkaar aanvullen. De conclusie is dat de samenstelling van de RvC voldoende evenwichtig is om alle taken en functies adequaat te vervullen. In 2024 vond vanwege personeelwisselingen geen evaluatie plaats binnen het bestuur.

4.5 Vergaderingen in 2024

Vergaderingen RvC

Naast de bilaterale overleggen vergaderde de RvC in de verslagperiode 6 keer plenair. De RvC vergadert het eerste halfuur van elke reguliere vergadering in besloten kring. Overige deelnemers aan de RvC-vergaderingen zijn de leden van het bestuur en op uitnodiging de onafhankelijke accountant en directeuren en/of managementleden.

De kwartaalvergaderingen waren gewijd aan de ontwikkelingen binnen Vitens. Onder andere de jaarcijfers en de kwartaalcijfers, het investeringsplan, het budget en de drinkwatertarieven voor 2025 werden behandeld. De vergadering waarin het geïntegreerde jaarverslag aan de orde kwam, werd tevens bijgewoond door de onafhankelijke accountant. De onafhankelijke accountant is bij iedere Auditcommissie in 2024 aanwezig geweest.

Buiten de vergaderingen om legde de RvC een werkbezoek af aan de afdelingen Assetmanagement, het team Portfoliomanagement & Reporting en Finance & Control, team Business Control. Eveneens werd een bezoek gebracht aan productielocatie Fikkersdries, dit bezoek werd afgesloten met een informeel samenzijn met het hoger management van Vitens.

In de jaarlijkse Radenbijeenkomst (Ondernemingsraad, bestuur en RvC) was het onderwerp 'Actualiseren Vitens strategie'. De artikel 24-bijeenkomst vond in het najaar plaats.

Overige onderwerpen die uitvoerig in de RvC zijn behandeld: cybersecurity, herinrichting en besturing, streefstructuur, waterreservemonitor en leveringszekerheidsplan, onttrekkingsvergunningen en SAP en transformatie.

Vergaderingen Remuneratie- en Benoemingscommissie (RBC)

De Remuneratie- en Benoemingscommissie (RBC) van Vitens bestaat uit voorzitter Gerda van Dijk en Han Noten. In 2024 kwam de RBC tweemaal samen. Tijdens deze bijeenkomsten lag de focus op strategische HR-thema's zoals Strategische Personeelsplanning (SPP), talentontwikkeling, de herinrichting van Vitens en sociale veiligheid. Daarnaast was er regelmatig informeel overleg met de Ondernemingsraad.

Aan het begin van 2024 startte de commissie een wervings- en selectieproces voor een nieuwe CFO. Danielle van Rieven is op 1 februari 2025 in dienst getreden.

Vergaderingen Auditcommissie (AC)

De Auditcommissie bestaat uit Mark van Lieshout (voorzitter), Henriëtte Setz en Paul ten Kroode. De commissie kwam in het verslagjaar 4 keer bijeen. Buiten en tijdens deze vergaderingen onderhield de voorzitter van de AC contact met de onafhankelijke accountant en de interne auditfunctie.

Ter voorbereiding op de vergaderingen van de voltallige RvC, beoordeelde de AC de jaarcijfers en besprak het accountantsverslag en de managementletter. Andere onderwerpen die in de AC-vergaderingen aan bod kwamen, waren het jaarplan voor 2025, het investeringsplan 2025-2034, het controleplan voor 2024, de topbedrijfsrisico's, CSRD, de interne beheersing en de drinkwatertarieven voor 2025. De toenemende investeringen en de financierbaarheid op de lange termijn waren een regelmatig terugkerend gespreksonderwerp. Ook werd aandacht besteed aan de voortgang van belangrijke lopende projecten.

Totaaloverzicht vergaderingen en aanwezigheid commissarissen

Data	RvC	AC	RBC
1-feb	allen aanwezig	-	allen aanwezig
14-mrt	allen aanwezig	allen aanwezig	-
26-jun	allen aanwezig	allen aanwezig	allen aanwezig
24-okt	allen aanwezig	allen aanwezig	-

Tjeerd Roozendaal neemt een kijkje in de monteursbus

5 Overige informatie

5.1 Assurancerapport van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering en de raad van commissarissen van Vitens N.V.

Assurancerapport met beperkte mate van zekerheid over de duurzaamheidsinformatie 2024

Onze conclusie

Op grond van de door ons uitgevoerde beoordelingswerkzaamheden en de verkregen assurance-informatie hebben wij geen reden om te veronderstellen dat de duurzaamheidsinformatie opgenomen in het jaarverslag 2024 van Vitens N.V. geen, in alle van materieel belang zijnde aspecten, getrouwe weergave geeft van:

- het beleid ten aanzien van duurzaamheid; en
- de bedrijfsvoering, de gebeurtenissen en de prestaties op dat gebied over het jaar geëindigd op 31 december 2024,

in overeenstemming met de Sustainability Reporting Standards van het Global Reporting Initiative (GRI) en de aanvullend toegepaste rapportagecriteria zoals toegelicht in de sectie 'Rapportagecriteria'.

Wat we hebben beoordeeld

Wij hebben de duurzaamheidsinformatie, opgenomen in de volgende secties van het jaarverslag beoordeeld over 2024 (hierna: de duurzaamheidsinformatie):

- 2024 in cijfers
- 1 Wie we zijn en wat we doen
- 2 De waarde die we creëren
- 3.1 Besturing
- 3.2 Bestuursstructuur
- 3.4 Stakeholdermanagement
- 5.3 Connectiviteitsmatrix

Deze beoordeling is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid.

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze beoordeling verricht volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3810N 'Assuranceopdrachten inzake duurzaamheidsverslaggeving'. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de duurzaamheidsinformatie'.

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Onafhankelijkheid en kwaliteitsbeheersing

Wij zijn onafhankelijk van Vitens N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO). Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). PwC past de 'Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement' (NVKM) toe. Op grond daarvan beschikt PwC over een samenhangend stelsel van kwaliteitsmanagement inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, professionele standaarden en andere relevante wet- en regelgeving.

Rapportagecriteria

De toegepaste rapportagecriteria voor het opstellen van de duurzaamheidsinformatie zijn de Sustainability Reporting Standards van Global Reporting Initiative (GRI) en de aanvullend toegepaste rapportagecriteria, zoals toegelicht in secties '5.2 Over dit verslag' en '5.5 Rapportagedefinities' van het jaarverslag. Voor de economische impact, de impact op mens en milieu en de impact op natuur (hierna: de impactdata) zijn de rapportagecriteria verder uitgewerkt in het Handboek Impactmeting Infrabedrijven (v1.3), zoals beschikbaar op de website van het Impact Institute en in de Notitie 'Verantwoording impact meten', beschikbaar gemaakt op de website van Vitens N.V.: <https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/jaarverslagen/notitie-verantwoording-impact-meten.pdf>¹.

Het ontbreken van gevestigde praktijken ter beoordeling en meting van de duurzaamheidsinformatie biedt de mogelijkheid verschillende, acceptabele meettechnieken toe te passen. Hierdoor kan de vergelijkbaarheid tussen entiteiten onderling en in de tijd beïnvloed worden. Daarom moet de duurzaamheidsinformatie gelezen en begrepen worden samen met de toegepaste rapportagecriteria.

Beperking in de reikwijdte van onze beoordeling

In de duurzaamheidsinformatie is toekomstgerichte informatie opgenomen zoals verwachtingen ten aanzien van ambities, strategie, plannen, verwachtingen en schattingen. Inherent aan deze toekomstgerichte informatie is dat de werkelijke uitkomsten in de toekomst onzeker zijn, en waarschijnlijk zullen afwijken van deze verwachtingen. De hieruit voortvloeiende afwijkingen kunnen van materieel belang zijn. Wij geven geen zekerheid bij de veronderstellingen en de haalbaarheid van toekomstgerichte informatie.

In de duurzaamheidsinformatie zijn de berekeningen om de impactdata te bepalen veelal uitgevoerd aan de hand van assumpties en gebaseerd op bronnen van externe partijen. De assumpties en gehanteerde bronnen zijn toegelicht in sectie 'Rapportagecriteria' van ons assurancerapport. Wij hebben ten aanzien van de inhoud van deze assumpties en externe bronnen geen werkzaamheden verricht, anders dan het beoordelen van de geschiktheid en plausibiliteit van deze assumpties en externe bronnen.

In de duurzaamheidsinformatie worden verwijzingen gemaakt naar externe bronnen of websites. De informatie in deze externe bronnen of websites maken geen deel uit van de duurzaamheidsinformatie die wij hebben beoordeeld. Wij verstrekken daarom geen zekerheid over deze informatie.

¹ Het onderhoud en de integriteit van de website van Vitens N.V. vallen onder de verantwoordelijkheid van de directie. Bij de door ons uitgevoerde werkzaamheden wordt geen rekening gehouden met deze zaken en daarom aanvaarden wij geen verantwoordelijkheid voor eventuele wijzigingen die zich hebben voorgedaan in de notitie 'Verantwoording impact meten' zoals gepresenteerd op de website van Vitens N.V., na de datum van dit assurancerapport.

Verantwoordelijkheden voor de duurzaamheidsinformatie en de beoordeling daarvan

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van commissarissen voor de duurzaamheidsinformatie

De raad van bestuur van Vitens N.V. is verantwoordelijk voor het opstellen en getrouw weergeven van de duurzaamheidsinformatie in overeenstemming met de rapportagecriteria zoals toegelicht in de sectie 'Rapportagecriteria', inclusief het selecteren van de rapportagecriteria, het identificeren van belanghebbenden en het bepalen van materiële onderwerpen. De raad van bestuur is ook verantwoordelijk voor het selecteren en toepassen van deze rapportagecriteria en voor het bepalen dat deze rapportagecriteria toereikend zijn voor de gerechtvaardigde informatiebehoefte van de beoogde belanghebbenden, rekening houdend met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving met betrekking tot verslaggeving. De door de raad van bestuur gemaakte keuzes ten aanzien van de reikwijdte van de duurzaamheidsinformatie en het verslaggevingsbeleid zijn uiteengezet in '5.2 Over dit verslag' en '5.5 Rapportagedefinities' van het jaarverslag.

De raad van bestuur is ook verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de duurzaamheidsinformatie mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het rapportageproces van de entiteit ten aanzien van de duurzaamheidsinformatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de duurzaamheidsinformatie

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van de beoordelingsopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen als basis voor de door ons af te geven conclusie.

Onze opdracht is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid dat de duurzaamheidsinformatie geen afwijkingen van materieel belang bevat en het tot uitdrukking brengen van een conclusie met beperkte mate van zekerheid in ons rapport. De werkzaamheden variëren in aard en timing, en zijn ook geringer in omvang dan die bij een assuranceopdracht gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een beoordeling (beperkte mate van zekerheid) is daarom ook aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een controle (redelijke mate van zekerheid) met betrekking tot zowel de werkzaamheden ten aanzien van de risico-inschatting, inclusief het verwerven van inzicht van de interne beheersing, als de werkzaamheden verricht ten aanzien van het inspelen op de geïdentificeerde risico's.

Uitgevoerde werkzaamheden

Wij hebben deze beoordeling professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 3810N, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze werkzaamheden bestonden onder andere uit:

- Het uitvoeren van een analyse van de externe omgeving en het verkrijgen van inzicht in de relevante maatschappelijke thema's en kwesties en de kenmerken van de entiteit.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte rapportagecriteria, de consistente toepassing hiervan en de toelichtingen die daarover in de duurzaamheidsinformatie staan. Dit omvat het evalueren van de materialiteitsanalyse van de entiteit en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur.

- Via het inwinnen van inlichtingen, het op hoofdlijnen inzicht verkrijgen in de interne beheersingsmaatregelen, de rapporteringsprocessen, de informatiesystemen en het risico-inschattingsproces van de entiteit relevant voor het opstellen van de duurzaamheidsinformatie, niet voor het doel van het verwerven van assurance-informatie over het bestaan of het toetsen van de effectiviteit van de interne beheersingsmaatregelen.
- Het identificeren van gebieden in de duurzaamheidsinformatie waar het waarschijnlijk is dat misleidende of onevenwichtige informatie of een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude of fouten zich zal voordoen. Het bepalen en uitvoeren van de verdere werkzaamheden is gericht op het beoordelen van de plausibiliteit van de duurzaamheidsinformatie in reactie op onze risico-inschatting. Deze overige werkzaamheden bestonden onder meer uit:
 - Het afnemen van interviews met het management (en/of relevante medewerkers) op groepsniveau en afdelingsniveau verantwoordelijk voor de (duurzaamheids)strategie en het -beleid en de -prestaties.
 - Het afnemen van interviews met relevante medewerkers verantwoordelijk voor het aanleveren van informatie voor, het uitvoeren van interne controles op, en de consolidatie van gegevens in de duurzaamheidsinformatie.
 - Het verkrijgen van assurance-informatie dat de duurzaamheidsinformatie aansluit op de onderliggende administraties van de entiteit.
 - Het op basis van beperkte deelwaarnemingen beoordelen van relevante interne en externe documentatie.
 - Het overwegen van data en trends.
 - Het overwegen van de redelijkheid van de assumpties in de berekening van de impact data.
- Het aansluiten van de relevante financiële informatie met de jaarrekening.
- Het overwegen van de consistentie van de duurzaamheidsinformatie met de overige informatie in het jaarverslag buiten de reikwijdte van onze beoordeling.
- Het overwegen van de algehele presentatie en inhoud van de duurzaamheidsinformatie.
- Het overwegen of de duurzaamheidsinformatie als geheel, inclusief de behandelde onderwerpen en de opgenomen toelichtingen, duidelijk en toereikend is toegelicht in overeenstemming met de toegepaste rapportagecriteria.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de beoordeling en over de significante bevindingen die uit onze beoordeling naar voren zijn gekomen.

Zwolle, 10 maart 2025

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. F.S. van der Ploeg RA

5.2 Over dit verslag

Ons waardecreatiemodel vormt de leidraad van het jaarverslag. We rapporteren niet alleen over financiële resultaten, maar ook over de sociale, menselijke en natuurlijke waarde die we als organisatie toevoegen. Dit doen we in lijn met onze strategische doelstellingen, die gekoppeld zijn aan de materiële thema's. Daarnaast brengen we deze waarden kwantitatief in beeld in onze [maatschappelijke jaarrekening](#).

In het verslag bieden we ook inzicht in onze organisatie: wie we zijn, wat we doen en hoe we dit realiseren. De Raad van Commissarissen licht toe hoe hij zijn rol in 2024 vervulde. Voor details over onze financiële prestaties verwijzen we naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Materiële thema's

In het jaarverslag rapporteren wij over de onderwerpen die onze interne en externe stakeholders belangrijk ('materieel') vinden. Bij het vaststellen van de materiële thema's zijn zowel interne als externe partners geconsulteerd. Het is belangrijk te weten wat er leeft onder onze stakeholders en waar hun informatiebehoeften liggen. Er zijn interviews afgenomen voor verdieping op de thema's en de standpunten van onze stakeholders te belichten. De prioritering van thema's is mede gebaseerd op de input van onze stakeholders.

In 2022 voerden we een materialiteitsanalyse uit die gebaseerd is op de Global Reporting Initiative Standards (GRI-standaarden) en waarmee we een start hebben gemaakt om deze te baseren op de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). De CSRD hanteert het principe van dubbele materialiteit, waarbij zowel de financiële impact als de maatschappelijke impact van de materiële thema's wordt bepaald. De GRI-standaarden, die dit jaar van toepassing zijn op ons jaarverslag, leggen de nadruk op impactmaterialiteit.

Op basis hiervan stelden we de onderstaande negen materiële thema's vast. Ten opzichte van vorig jaar is er één materieel thema toegevoegd, namelijk 'verantwoord watergebruik'. Dit thema is opgenomen vanuit een risico- en kansperspectief om voorbereid te zijn op de CSRD.

Leveringszekerheid van drinkwater: Vitens wil betrouwbaar water aan haar klanten leveren en aan de toenemende vraag voldoen. Daarom zet Vitens zich in om de tijd dat klanten geen water krijgen door onderhoud of storingen zo laag mogelijk te houden met zo min mogelijk overlast, investeert Vitens in voldoende capaciteit en betrouwbare infrastructuur en denkt Vitens creatief mee met haar klanten om leveringszekerheid te waarborgen.

Waterschaarste: Vitens realiseert zich dat onder andere door klimaatverandering, waterschaarste steeds vaker voorkomt. Vitens denkt proactief mee hoe gebieden ingericht kunnen worden om waterschaarste te voorkomen. Daarmee anticipeert Vitens op de gevolgen van waterschaarste en brengt ze verschillende beleidsterreinen samen om het toenemende risico te voorkomen.

Kwaliteit van drinkwater: Vitens zorgt ervoor dat klanten altijd kunnen vertrouwen op veilig en schoon water van topkwaliteit.

Aantrekkelijk en goed werkgeverschap: Vitens streeft naar gezonde en betrokken medewerkers die goed in hun vel zitten en productief zijn. Ook wil Vitens door schaarste op de arbeidsmarkt de juiste mensen aantrekken en behouden. Door strategische personeelsplanning, digitalisering, automatisering, leer-werk-trajecten en campagnes die het werken aan water en het unieke van het bedrijf onder de aandacht brengen, waarborgt Vitens aantrekkelijk en goed werkgeverschap. Vitens zet tevens in op opleiden, persoonlijke en professionele ontwikkeling, psychosociaal welzijn en werkplezier.

Klimaatimpact: Vitens wil haar impact op het klimaat terugbrengen door de broeikasgas uitstoot te verminderen, duurzaamheidscriteria op te nemen in aanbestedingen (zoals leidingmateriaal) en in te zetten op circulaire reststromen. Daarnaast zal Vitens door adaptatie zich moeten aanpassen op de impact die klimaatverandering heeft op Vitens.

Bescherming waterbronnen: Vitens zet zich in voor de bescherming van haar waterbronnen tegen ruimtelijke druk en verontreiniging door bijvoorbeeld agrarische- en mijnbouwactiviteiten.

Financiële gezondheid: Vitens blijft financieel gezond door een goede solvabiliteit, een gezonde leningenportefeuille en strategische investeringen. Door een eerlijk dividendbeleid krijgen aandeelhouders een passend rendement op hun investering en houdt Vitens voldoende reserves.

Digitalisering en dataveiligheid: Vitens beheert een vitale infrastructuur van de drinkwatervoorziening voor Nederland. Vitens zet daarom vol in op de veiligheid van haar systemen, data, productiebedrijven en (klant)gegevens. Vitens streeft daarnaast naar het verder digitaliseren van haar dienstverlening.

Verantwoord watergebruik: Vitens zet zich in om klanten en stakeholders bewuster om te laten gaan met water en hun waterverbruik te verminderen. In de nabije toekomst wil Vitens zich nog meer ontwikkelen als een adviseur naar klanten voor duurzaam en veilig drinkwater.

Reikwijdte

De verslaggevingsperiode van het jaarverslag 2024 is van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024. Het verslag is gepubliceerd op 25 april 2025.

Voor de niet-financiële prestaties rapporteert Vitens over de entiteiten waarover zij de beslissende zeggenschap heeft. Dit zijn Vitens N.V., Watermanagement B.V. en Industriewater B.V.

Vitens Evides International (VEI) brengt een eigen jaarverslag uit en wordt niet geconsolideerd in dit verslag.

De data hebben betrekking op de prestaties van Vitens zelf en niet op die van onze klanten en ketenpartners.

Consistentie en betrouwbaarheid

Tijdens de verslaggevingsperiode vonden geen aanzienlijke wijzigingen qua omvang, structuur, eigendom of toeleveringsketen van de organisatie plaats. Ook zijn er geen grote acquisities of desinvesteringen gedaan.

De definities en verslaggevingsgrondslagen zijn ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar, tenzij anders toegelicht. Kwantitatieve informatie vergelijken we waar mogelijk met vergelijkende cijfers van voorgaande jaren.

We hebben zo goed als mogelijk geprobeerd de onzekerheden die horen bij kwalitatieve onderzoeken of bij kwantitatieve berekeningen te beperken.

De rapportagedefinities, meetmethodes en rapportageverantwoordelijkheden zijn opgenomen in dit [overzicht](#).

Verslaggevingscriteria GRI en voorbereiding op CSRD

Vitens rapporteert in overeenstemming met GRI-standaarden. De GRI-standaarden zijn wereldwijd geaccepteerde richtlijnen voor het opstellen van niet-financiële jaarverslagen. Vanaf boekjaar 2025 zal Vitens rapporteren over haar duurzaamheidsprestaties conform de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). De CSRD is uitgebreider dan de GRI. Daarom zijn we in 2024 aan de slag gegaan om voor elk materieel thema na te gaan of data beschikbaar is en vast te leggen hoe we gaan voldoen aan de vereisten van de CSRD. Dit verloopt volgens schema.

Onze duurzaamheidsinformatie over 2024 is beoordeeld door een onafhankelijke accountant, van wie de assurance verklaring is opgenomen in dit jaarverslag.

Contact of vragen?

Contact voor vragen over het verslag of de inhoud daarvan: secretariaatrvb@vitens.nl.

5.3 Connectiviteitsmatrix

Oorsprong van onze strategische richting				Hoe realiseren we de strategie?			Voor wie en hoe is dit uiteindelijk belangrijk?			
Nr.	Materiële thema's	Strategische agenda	Risico benoemd in de risico inventarisatie	Value drivers	Operationele KPI's	Target	Beoogde impact	SDG	Stakeholdergroepen	
1	Waterschaarste	Water voor nu en later, Duurzaam watersysteem, -drinkwaterbedrijf en -drinkwatergebruik	Bestuurlijke, technische en financiële maakbaarheid van infrastructuur, drukte in de ondergrond	We anticiperen op klimaatverandering en de huidige en toekomstige drinkwatervraag en passen onze operatie, strategie, infrastructuur en onze (strategische) reserves hierop aan.	Aantal clusters met positief 'Operationeel verschil' Aantal clusters met voldoende 'Operationele reserves'	≥ 3 ≥ 4	Nederland kan Vitens vertrouwen dat wij anticiperen op een veranderend klimaat en dat wij ons inzetten voor een goede balans tussen de enerzijds een stijgende watervraag en anderszijds de beschikbaarheid van voldoende bronnen en de impact van waterwinning (bijvoorbeeld ruimtebeslag, verdroging).	SDG 6 6.4 In aanzienlijke mate de efficiëntie van het watergebruik verhogen in alle sectoren en het duurzaam winnen en verschaffen van zoetwater garanderen om een antwoord te bieden op de waterschaarste en om het aantal mensen dat af te rekenen heeft met waterschaarste, aanzienlijk te verminderen. SDG 12 12.2 Duurzaam beheer en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen realiseren. SDG 13 13.2 Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.	Maatschappij, klanten	6 4
2	Klimaatimpact	Water voor nu en later, Duurzaam watersysteem, -drinkwaterbedrijf en -drinkwatergebruik	Bestuurlijke, technische en financiële maakbaarheid van infrastructuur, klimaatimpact	We streven ernaar om de impact op het klimaat terug te brengen door de broeikasgasuitstoot te verminderen, duurzaamheidscriteria op te nemen in aanbestedingen (zoals leidingmateriaal) en in te zetten op circulaire reststromen.	CO ₂ -uitstoot	≤123,9	Nederland kan Vitens vertrouwen dat wij anticiperen op een veranderend klimaat en dat wij ons inzetten voor een goede balans tussen de enerzijds een stijgende watervraag en anderszijds de beschikbaarheid van voldoende bronnen en de impact van waterwinning (bijvoorbeeld ruimtebeslag, verdroging).	SDG 12 12.2 Duurzaam beheer en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen realiseren. SDG 13 13.2 Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.	Maatschappij, klanten	141

Oorsprong van onze strategische richting				Hoe realiseren we de strategie?			Voor wie en hoe is dit uiteindelijk belangrijk?			
Nr.	Materiële thema's	Strategische agenda	Risico benoemd in de risico inventarisatie	Value drivers	Operationele KPI's	Target	Beoogde impact	SDG	Stakeholdergroepen	
3	Leveringszekerheid van drinkwater	Water voor nu en later	Bestuurlijke, technische en financiële maakbaarheid van infrastructuur, cybersecurity	We investeren in onderhoud, vervanging en bescherming van productiebedrijven en leidingnet.	Ondermaatse Leveringsminuten (OLM)	≤ 18 minuten	Klanten kunnen rekenen op continue levering van drinkwater.	SDG 6 6.1 Universele en gelijke toegang tot veilig en betaalbaar drinkwater voor iedereen.	Klanten	14:45
4	Kwaliteit van drinkwater	Water voor nu en later	Drukke in de ondergrond, cybersecurity, bestuurlijke, technische en financiële maakbaarheid van infrastructuur	We passen de juiste zuiverings- en onderzoeksmethoden toe.	Waterkwaliteitsindex (WKI)	≤ 0,019	Vitensklanten kunnen blind vertrouwen op drinkwater van hoge kwaliteit.	SDG 6 6.1 Universele en gelijke toegang tot veilig en betaalbaar drinkwater voor iedereen. 6.3 De waterkwaliteit verbeteren door verontreiniging te beperken, de lozing van gevaarlijke chemicaliën en materialen een halt toe te roepen en de uitstoot ervan tot een minimum te beperken waarbij ook het aandeel van onbehandeld afvalwater wordt gehalveerd en recyclage en veilig hergebruik wereldwijd aanzienlijk worden verhoogd.	Klanten	0,017
5	Aantrekkelijk en goed werkgeverschap	Aantrekkelijk werkgeverschap, Water voor nu en later	Aantrekkelijk werkgeverschap	Vitens streeft naar gezonde en betrokken medewerkers die goed in hun vel zitten en productief zijn. Ook wil Vitens door schaarste op de arbeidsmarkt de juiste mensen aantrekken en behouden.	Bevlogenheidsscore	≥ 7,4	Medewerkers kunnen werken in een veilige werkomgeving waarin vitaliteit, werkgelek en ontwikkeling centraal staan voor nu en in de toekomst	SDG 8 8.8 De arbeidsrechten beschermen en veilige en gezonde werkomgevingen bevorderen voor alle werknemers, met inbegrip van migrerende werknemers, in het bijzonder vrouwelijke migranten, en zij die zich in precare werkomstandigheden bevinden.	Medewerkers, aandeelhouders	7,4

Oorsprong van onze strategische richting				Hoe realiseren we de strategie?			Voor wie en hoe is dit uiteindelijk belangrijk?			
Nr.	Materiële thema's	Strategische agenda	Risico benoemd in de risico inventarisatie	Value drivers	Operationele KPI's	Target	Beoogde impact	SDG	Stakeholdergroepen	
6	Financiële gezondheid	Financiële gezondheid & voorspelbaarheid	Bestuurlijke, technische en financiële maakbaarheid van infrastructuur	We hanteren een financieel beleid met continuïteit als uitgangspunt.	Solvabiliteit	≥ 30 % en streefwaarde ≥ 35%	Vitens is een financieel gezond bedrijf met een goede balans tussen de prijs van drinkwater, de solvabiliteit en het rendement voor aandeelhouders.	SDG 9 9.1 Ontwikkelen van kwalitatieve, betrouwbare, duurzame en veerkrachtige infrastructuur, met inbegrip van regionale en grensoverschrijdende infrastructuur, ter ondersteuning van de economische ontwikkeling en het menselijk welzijn, met klemtoon op een betaalbare en billijke toegang voor iedereen.	Aandeelhouders, klanten	29,8%
7	Digitalisering en dataveiligheid	Water voor nu en later	Cybersecurity	Vitens zet in op het verder digitaliseren van haar bedrijfsvoering en dienstverlening en het vergroten van de veiligheid van haar ICT-platform.	ICT Prio1 calamiteiten ICT Prio 1 Cybersecurity calamiteiten	≤10 0	Klanten kunnen erop rekenen dat wij betrouwbaar omgaan met hun gegevens en rekenen op continue levering van drinkwater.	SDG 9 9.1 Ontwikkelen van kwalitatieve, betrouwbare, duurzame en veerkrachtige infrastructuur, met inbegrip van regionale en grensoverschrijdende infrastructuur, ter ondersteuning van de economische ontwikkeling en het menselijk welzijn, met klemtoon op een betaalbare en billijke toegang voor iedereen.	Maatschappij, aandeelhouders, klanten	6 0
8	Bescherming grondwaterbronnen	Water voor nu en later	Bestuurlijke, technische en financiële maakbaarheid van infrastructuur	We beschermen onze waterbronnen en vergroten ons inzicht in de ontwikkeling van de kwaliteit van ons grondwater.	Verontreinigingsindex bronnen korte termijn, lange termijn (VI)	n.v.t.	Nederlanders kunnen rekenen op betrouwbaar en betaalbaar drinkwater, nu en in de toekomst.	SDG 6 6.3 Waterkwaliteit verbeteren door verontreiniging te beperken, onbewerkt afvalwater te halveren en recyclage te verhogen. 6.5 Het geïntegreerde beheer van de waterhulpbronnen implementeren op alle niveaus, ook via gerichte grensoverschrijdende samenwerking. 6.6 Bescherming en herstellen van op water gebaseerde ecosystemen. SDG 12 12.2 Duurzaam beheer en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen realiseren.	Maatschappij, aandeelhouders	85 (KT) 380 (LT)

Oorsprong van onze strategische richting				Hoe realiseren we de strategie?			Voor wie en hoe is dit uiteindelijk belangrijk?			
Nr.	Materiële thema's	Strategische agenda	Risico benoemd in de risico inventarisatie	Value drivers	Operationele KPI's	Target	Beoogde impact	SDG	Stakeholdergroepen	
9	Verantwoord watergebruik	Water voor nu en later	Bestuurlijke, technische en financiële maakbaarheid van infrastructuur	Vitens zet zich in om klanten en stakeholders bewuster om te laten gaan met water en hun waterverbruik te verminderen	Gemiddeld drinkwatergebruik per persoon per dag in liters Besparing zakelijk gebruik t.o.v. 2016-2019	≤127,5 ≥-4,2%	Klanten kunnen rekenen op drinkwater van hoge kwaliteit en voor een eerlijke prijs, nu en in de toekomst.	SDG 6 6.4 In aanzienlijke mate de efficiëntie van het watergebruik verhogen in alle sectoren en het duurzaam winnen en verschaffen van zoetwater garanderen om een antwoord te bieden op de waterschaarste en om het aantal mensen dat af te rekenen heeft met waterschaarste, aanzienlijk te verminderen. SDG 12 12.2 Duurzaam beheer en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen realiseren. SDG 13 13.2 Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.	Maatschappij, klanten	119,5 -1,80%

5.4 GRI-index

GRI Code	Indicator	Toelichting	Verwijzing jaarverslag
GRI 1	Statement of use	Vitens N.V. rapporteert in overeenstemming met de GRI-standaarden voor de verslagperiode 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024.	
GRI 1	GRI 1 van toepassing	De GRI-standaarden zijn opgenomen volgens GR 1: Foundation 2021	
GRI 2: algemene richtlijnen			
GRI 2: Organisatie en rapportage			
2-1	Gegevens over de organisatie		Wie we zijn en wat we doen, Besturing, Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening
2-2	Overzicht van alle entiteiten die zijn opgenomen in de duurzaamheidsverslaglegging		Over dit verslag
2-3	Verslaggevingsperiode, frequentie en contactpersoon		Over dit verslag
2-4	Herformulering van informatie		Over dit verslag
2-5	Beleid met betrekking tot assurance		Limited assurancerapport van de onafhankelijke accountant
GRI 2: Werknemers en activiteiten			
2-6	Activiteiten, waardeketen en andere zakelijke partners		Wie we zijn en wat we doen, Ons profiel, zo maken we water, kerncijfertabel, waardecreatiemodel, stakeholdermanagement, Over dit verslag
2-7	Samenstelling en aantallen medewerkersbestand	Vitens kent geen regionale indeling, derhalve wordt niet gerapporteerd over het aantal medewerkers per regio.	Medewerkers
2-8	Medewerkers zonder dienstverband (externe inhuur)		Medewerkers, verwijzing naar rapportagedefinities
GRI 2: Governance			
2-9	De bestuursstructuur van de organisatie		Borging van onze continuïteit, Verslag van de Raad van Commissarissen

GRI Code	Indicator	Toelichting	Verwijzing jaarverslag
2-10	Benoeming en selectie van het hoogste bestuursorgaan		Besturing, verwijzing naar de volgende reglementen (artikel 1 en 2)): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvB-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf en (artikel 1,2,16, 23 en 27): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvC-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf
2-11	Voorzitter van het hoogste bestuursorgaan		Besturing
2-12	Rol van het hoogste bestuursorgaan in het toezicht houden op het beheren van impact.		Besturing, Verslag van de Raad van Commissarissen, verwijzing naar reglement (artikel 14, 15 en 17): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvB-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf en (artikel 17): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvC-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf
2-13	Het delegeren van verantwoordelijkheden voor het beheren van impact		Besturing, Bestuursstructuur
2-14	De rol van het hoogste bestuursorgaan in duurzaamheidsrapportage		Besturing, Verslag van de Raad van Commissarissen, verwijzing naar reglement (artikel 14, 16 en 17): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvB-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf en (artikel 16, 17 en 20): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvC-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf
2-15	Belangenconflicten		Besturing, verwijzing naar de volgende reglementen (artikel 5): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvB-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf en (artikel 8): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvC-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf
2-16	Communicatie over kritieke aandachtspunten		Wet- en regelgeving en maatschappelijke plichten:sociale veiligheid, meldingen en sancties in 2024
2-17	Collectieve kennis van het hoogste bestuursorgaan		Besturing

GRI Code	Indicator	Toelichting	Verwijzing jaarverslag
2-18	Prestatie evaluatie van het hoogste bestuursorgaan		Besturing, Verslag van de Raad van Commissarissen, verwijzing naar de volgende reglementen (artikel 14.5): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvB-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf en en (artikel 15.4): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvC-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf
2-19	Remuneratiebeleid		Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening, noot [39], bestuursstructuur, verwijzing naar de volgende reglementen (artikel 2): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvB-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf en en (artikel 2): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvC-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf
2-20	Proces voor het vaststellen van beloningsvergoeding		Verwijzing naar rapportagedefinities, Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening, noot [39], bestuursstructuur, verwijzing naar de volgende reglementen (artikel 2 en 16): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvB-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf en en (artikel 2): https://www.vitens.nl/-/media/Project/Vitens/VitensNI/Over-Vitens/Organisatie/Reglement-RvC-getekende-versie-20-oktober-2023.pdf en verwijzing naar de CAO
2-21	Jaarlijkse total compensation ratio		Bestuursstructuur: Beloningsverhouding, verwijzing naar rapportagedefinities
GRI 2: Strategie en beleid			
2-22	Verklaring van de hoogste beslissingsbevoegde van de organisatie.		Voorwoord, Ambitie en strategie
2-23	Door de organisatie gehanteerde waarden, principes, beleid en standaarden en gedragsnormen	Vitens past het voorzorgsprincipe toe op haar niet-financiële risico's. Deze risico's en de beheersing daarvan staan beschreven in de paragraaf risicomanagement	Wet- en regelgeving en maatschappelijke plichten
2-24	Verankering van beleid in de organisatie		Wet- en regelgeving en maatschappelijke plichten
2-25	Processen voor het mitigeren van negatieve impacts		Wet- en regelgeving en maatschappelijke plichten: three lines model, sociale veiligheid, De waarde die we creëren.

GRI Code	Indicator	Toelichting	Verwijzing jaarverslag
2-26	Mechanismen voor het inwinnen van advies en melden van incidenten m.b.t. de gedragscode		Wet- en regelgeving en maatschappelijke plichten: sociale veiligheid
2-27	Naleving van wet- en regelgeving		Wet- en regelgeving en maatschappelijke plichten, meldingen en sancties in 2024
2-28	Lidmaatschappen van verenigingen (zoals brancheverenigingen) en (inter)nationale belangenorganisaties	Brancheorganisatie: Vewin, WWb Kennisinstellingen/ verenigingen: Kiwa Water Research, Wetsus, Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen Nederland, NextGenerationInfra	Stakeholdermanagement
GRI 2: Stakeholder betrokkenheid			
2-29	Uitgangspunten voor de inventarisatie en selectie van belanghebbenden en wijze waarop ze betrokken worden	De selectie van stakeholders vindt plaats op basis van een inschatting van het wederzijdse belang van de belanghebbenden en Vitens	Stakeholdermanagement
2-30	Werknemers onder een collectieve arbeidsovereenkomst		Medewerkers (tabel)
GRI 3: Materiële Thema's			
3-1	Proces voor het bepalen van de inhoud en specifieke afbakening van het verslag en hierbij gehanteerde uitgangspunten	Materialiteitsmatrix	Over dit verslag
3-2	Materiële onderwerpen die tijdens het proces ter bepaling van de inhoud van het verslag zijn vastgesteld	Voor de materiële onderwerpen waar de beschikbare GRI KPI's niet passend werden geacht, hebben we onze eigen KPI vermeld. Deze KPI's worden grotendeels per kwartaal gerapporteerd en gebruikt voor sturing.	Over dit verslag
3-3	Managementaanpak		Waardecreatiemodel, de connectiviteitsmatrix, de waarde die we creëren en verwijzing naar de rapportagedefinities
Materiële indicatoren die Vitens rapporteert volgens GRI			

GRI Code	Indicator	Toelichting	Verwijzing jaarverslag
Financiële gezondheid			
DMA		Managementaanpak in de rapportagedefinities, Veerkrachtige infrastructuur	Verwijzing naar rapportagedefinities, Veerkrachtige infrastructuur: financiële gezondheid
201-1	Directe economische waarden die zijn gegenereerd en gedistribueerd	Vitens is een financieel gezond bedrijf met een goede balans tussen de prijs van drinkwater, de solvabiliteit en het rendement voor aandeelhouders. Vitens rapporteert maandelijks over de kpi solvabiliteit.	Veerkrachtige infrastructuur: Financiële gezondheid, geconsolideerde winst- en verliesrekening
201-2	Financiële implicaties en andere risico's en kansen als gevolg van klimaatverandering	De financiële implicaties van de impacts en de kosten van maatregelen om kansen en risico's te beheersen zijn kwalitatief beschreven en worden de volgende jaren verder ontwikkeld.	Positieve impact op de natuur, risicomanagement: klimaatimpact
201-3	Verplichtingen uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen en andere pensioenplannen		Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening; collectieve regelingen
201-4	Financiële bijdragen en subsidies ontvangen van de overheid		Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening [noot 18 Overige omzet]
Klimaatimpact			
DMA		Managementaanpak in de rapportagedefinities, Doelen en resultaten-positieve impact op de natuur.	Verwijzing naar rapportagedefinities, Positieve impact op de natuur
305-1 en 305-2	Directe broeikasgasemissies (scope 1 en 2), naar gewicht		Positieve impact op de natuur
305-3	Indirecte broeikasgasemissies (scope 3)	In het jaarverslag wordt gerapporteerd over de CO ₂ -uitstoot in scope 3, onderverdeeld naar verschillende categorieën.	Positieve impact op de natuur
305-4	Directe broeikasemissies intensiteit	In het jaarverslag 2024 wordt de CO ₂ -uitstoot gerelateerd aan het aantal geproduceerde liters drinkwater (Mm3/jaar).	Waardecreatiemodel
305-5	Reductie van broeikasgasemissies	In het jaarverslag 2024 wordt de CO ₂ -uitstoot in z'n totaliteit uitgedrukt, in relatie tot de doelstelling en het resultaat van 2022. Daarbij wordt gerapporteerd welk deel van de emissiereductie direct te relateren is aan het eigen handelen van Vitens (want ook aan andere factoren onderhevig). De resultaten worden uitgedrukt in kton CO ₂ -eq.	Waardecreatie model, Positieve impact op de natuur

GRI Code	Indicator	Toelichting	Verwijzing jaarverslag
305-6	Emissies van Ozone-depleting substances	Niet van toepassing voor Vitens	
305-7	Nitrogen oxides, sulfur oxides en andere significante luchtemissies	Niet van toepassing voor Vitens	
Materiële indicatoren waar geen GRI standaard voor geldt en een eigen indicator is opgesteld			
Aantrekkelijk en goed werkgeverschap			
DMA		Managementaanpak in de rapportagedefinities, Positieve impact op mensen	Verwijzing naar rapportagedefinities, Positieve impact op mensen
In-house KPI	Bevlogenheidsscore	Binnen de GRI-indicatoren is er geen indicator die gericht is betrokken en gezonde medewerkers die goed in hun vel zitten en productief zijn. Bevlogen medewerkers staan hierbij centraal. De KPI voor dit thema is bevlogenheidsscore. Met de KPI bevlogenheidsscore willen we meten in hoeverre Vitens een aantrekkelijke en gezonde werkgever is.	Positieve impact op mensen
Bescherming grondwaterbronnen			
DMA		Managementaanpak in de rapportagedefinities, Positieve impact op de natuur	Verwijzing naar rapportagedefinities, Positieve impact op de natuur
In-house KPI	Verontreinigingsindex bronnen korte termijn, lange termijn (VI)	Binnen de GRI-indicatoren is geen indicator gericht op beschermingsmaatregelen. De indicator die wij hebben gekozen is additioneel op de GRI-indicator 303-2. Met de KPI verontreinigingsindex bronnen wil Vitens scherper gaan sturen op de kwaliteit van de bronnen met als ideaal een schone bron	Voldoende en schone bronnen
Digitalisering en dataveiligheid			
DMA		Managementaanpak in de rapportagedefinities, Veerkrachtige infrastructuur	Verwijzing naar rapportagedefinities, Veerkrachtige infrastructuur

GRI Code	Indicator	Toelichting	Verwijzing jaarverslag
In-house KPI	ICT prio 1 calamiteiten	Binnen de GRI-indicatoren is er geen indicator die op effectieve wijze de geambieerde digitalisering weergeeft. Voor 2024 (en eerder) werkt Vitens daarom met de intern gedefinieerde KPI "ICT Prio1 calamiteiten".	Veerkrachtige infrastructuur
In-house KPI	ICT prio 1 cybersecurity calamiteiten	Binnen de GRI-indicatoren is er geen indicator die op effectieve wijze de geambieerde veiligheid weergeeft. De KPI "ICT Prio 1 Cybersecurity calamiteiten" is daarom een intern gedefinieerde methode die uitdrukt hoeveel (een enkele of serie) ongewenste moedwillige, wederrechtelijke en/of kwaadwillende gebeurtenissen zich voordoen met een (mogelijk) negatieve impact op Vitens.	Veerkrachtige infrastructuur
Kwaliteit van drinkwater			
DMA		Managementaanpak in de rapportagedefinities, Betrouwbare drinkwateroperatie	Verwijzing naar rapportagedefinities, Betrouwbare drinkwateroperatie
In-house KPI	Waterkwaliteitsindex (WKI)	Binnen de GRI-indicatoren is er geen indicator die op effectieve wijze de geambieerde kwaliteit weergeeft. GRI-indicatoren 417-1 en 417-2 zijn indicatoren gericht op de informatievoorziening van producten waarmee we het onderwerp niet inhoudelijk of kwalitatief kunnen onderbouwen. De WKI is een extern gedefinieerde monitoringsmethode die past binnen de Drinkwaterwet en is daarmee uitstekend voor deze ambitie.	Betrouwbare drinkwateroperatie
Leveringszekerheid van drinkwater			
DMA		Managementaanpak in de rapportagedefinities, Betrouwbare drinkwateroperatie	Verwijzing naar rapportagedefinities, Betrouwbare drinkwateroperatie

GRI Code	Indicator	Toelichting	Verwijzing jaarverslag
In-house KPI	Ondermaatse leveringsminuten (OLM)	Binnen de GRI-indicatoren is er geen indicator die op effectieve wijze de geambieerde kwaliteit weergeeft. GRI-indicatoren 417-1 en 417-2 zijn indicatoren gericht op de informatievoorziening van producten waarmee we het onderwerp niet inhoudelijk of kwalitatief kunnen onderbouwen. OLM is een extern gedefinieerde monitoringsmethode die past binnen de Drinkwaterwet en is daarmee uitstekend voor deze ambitie. Om voldoende transparantie te geven over deze indicator hebben we ook gekozen voor de KPI waarmee we de meest negatieve/ ongewenste situatie voor de organisatie kunnen duiden.	Wij zorgen voor een betrouwbare drinkwateroperatie
Waterschaarste			
DMA		Managementaanpak in de rapportagedefinities, Voldoende en schone bronnen	Verwijzing naar rapportagedefinities, Voldoende en schone bronnen
In-house KPI	Aantal clusters met positief operationeel verschil en Aantal clusters met voldoende totale reserves	GRI 303 is van toepassing op deze in-house KPI. Echter, is er geen GRI-indicator die de beschikbaarheid van grondwater in bronnen aangeeft. Daarom wordt er gerapporteerd over het aantal clusters, waaruit blijkt dat Vitens zich inzet voor een goede balans van watervraag en beschikbaarheid van voldoende schone bronnen.	Voldoende en schone bronnen
Verantwoord watergebruik			
DMA		Managementaanpak in de rapportagedefinities, Voldoende en schone bronnen	Verwijzing naar rapportagedefinities, Voldoende en schone bronnen

GRI Code	Indicator	Toelichting	Verwijzing jaarverslag
In-house KPI	Gemiddeld drinkwatergebruik per persoon per dag in liters en besparing zakelijk gebruik t.o.v. 2016-2019	GRI 303 is van toepassing op deze in-house KPI. Echter, is er geen GRI-indicator beschikbaar die waterbesparing aangeeft om waterschaarste te voorkomen. Daarom wordt er gerapporteerd gemiddeld over drinkwatergebruik per persoon per dag in liters en besparing zakelijk gebruik t.o.v. 2016-2019	Verantwoord watergebruik
303-3	Waterontrekking		Overige toelichting op de geconsolideerde jaarrekening; waterbalans [noot 29]
303-5	Waterconsumptie		Overige toelichting op de geconsolideerde jaarrekening; waterbalans [noot 29]
Niet- materiële indicatoren die Vitens rapporteert volgens GRI			
Energie			
302-1	Energie	Vitens monitort het energieverbruik en zoekt naar mogelijkheden om duurzame energie op te wekken en hiermee de broeikasgassen te beperken. In het jaarverslag wordt het totale energieverbruik gerapporteerd in aantal gigawatt uur, evenals het aantal gigawatt uur zelf opgewekte, hernieuwbare energie	Waardecreatiemodel, Positieve impact op de natuur
Onze medewerkers			

GRI Code	Indicator	Toelichting	Verwijzing jaarverslag
403-9	Lost Time Injury Frequency (LTIF)	In het jaarverslag wordt alleen gerapporteerd over de LTIF, het ziekteverzuim en, in geval deze zich voordoen, werkgerelateerde sterfgevallen van Vitensmedewerkers in Nederland. De ODR, LDR en AR zijn indicatoren die wij niet rapporteren, maar wel meten. Deze cijfers zijn bij ons op te vragen. Omdat onze werkzaamheden in Nederland uitgevoerd worden, is het niet relevant om te rapporteren over ongevallen die plaatsvinden in andere landen. We rapporteren in het jaarverslag niet de LTIF van onderaannemers. Deze wordt wel met het management besproken. Voor de LTIF wordt niet gerapporteerd over geslacht vanwege non-discriminatie.	Positieve impact op mensen

5.5 Rapportagedefinities

In dit overzicht wordt een toelichting gegeven op de KPI's die aan de materiële thema's verbonden zijn, de meetmethodes en rapportageverantwoordelijkheden.

Aantal clusters met positief 'operationeel verschil':

Definitie: het operationeel verschil is gedefinieerd als het verschil op jaarbasis tussen de noodzakelijke totale productiebehoefte en de beschikbare zuiveringscapaciteit, uitgedrukt in procenten ten opzichte van de noodzakelijke totale productiebehoefte.

De rapportage-eenheid is het aantal clusters. De berekening van de productiebehoefte en zuiveringscapaciteit wordt gebaseerd op miljoenen m³.

Meetmethode: de indicator wordt als volgt berekend:

1. De noodzakelijke totale productiebehoefte wordt berekend door de geprognoseerde drinkwaterafgifte te vermeerderen met het distributieverlies. Dit getal wordt met 10 procent verhoogd in verband met onverwachte vraagontwikkeling*. De geprognoseerde drinkwaterafgifte wordt per onderdeel berekend, namelijk de onderdelen grootzakelijk, klein zakelijk (inclusief agrarisch) en huishoudelijk.

Na correctie voor engros leveringen (levering tussen waterbedrijven onderling) levert dit de noodzakelijke totale productiebehoefte op.

2. De beschikbare zuiveringscapaciteit wordt bepaald door de bruto vergunningscapaciteit te corrigeren voor niet-inzetbare (kwalitatieve en kwantitatieve beperkingen), inzetbaar te maken beperkingen en de productieverliezen.

Beschikbare zuiveringscapaciteit minus de maximale productiecapaciteit levert het operationeel verschil op.

Verantwoordelijkheden en rapportage: de Directeur Asset Management rapporteert over de voortgang en de resultaten en deze worden periodiek besproken met de RvB. Het aantal clusters met positief 'operationeel verschil' dat in het jaarverslag wordt gerapporteerd, betreft de situatie per 1 januari 2024 en is dus gebaseerd op projecten die in het kalenderjaar 2023 gerealiseerd zijn. Oftewel als in een cluster een project gerealiseerd is in 2023, zorgt dit project ervoor dat het cluster qua operationeel verschil in 2024 op orde komt.

Aantal clusters met voldoende 'totale reserves':

Definitie: de totale reserve is gedefinieerd als het verschil op jaarbasis tussen de maximale productiecapaciteit en de noodzakelijke productiebehoefte en is gelijk aan de som van het operationeel verschil en de niet-operationele reserve, uitgedrukt in procenten ten opzichte van de noodzakelijke totale productiebehoefte.

De niet-operationele reserve is gedefinieerd als het verschil op jaarbasis tussen de nominale vergunningscapaciteit en de noodzakelijke totale productiebehoefte, uitgedrukt in procenten ten opzichte van de noodzakelijke totale productiebehoefte.

De rapportage-eenheid is het aantal clusters. De berekening van de productiecapaciteit en productiebehoefte wordt gebaseerd op miljoenen m³.

Meetmethode: de indicator wordt als volgt berekend:

1. De noodzakelijke totale productiebehoefte wordt berekend door de geprognoseerde drinkwaterafgifte te vermeerderen met het distributieverlies. Dit getal wordt met 10 procent verhoogd in verband met onverwachte vraagontwikkeling*. De geprognoseerde drinkwaterafgifte wordt per onderdeel berekend, namelijk de onderdelen grootzakelijk, agrarisch en huishoudelijk.

Na correctie voor engros leveringen (leveringen tussen waterbedrijven onderling) levert dit de noodzakelijke totale productiebehoefte op.

2. De maximale productiecapaciteit wordt bepaald door de bruto vergunningscapaciteit te corrigeren voor niet-inzetbare (kwalitatieve en kwantitatieve beperkingen), en de productie verliezen.

De maximale productiecapaciteit minus de noodzakelijke totale productiebehoefte levert de totale reserve op.

Verantwoordelijkheden en rapportage: de Directeur Asset Management rapporteert over de voortgang en de resultaten en deze worden periodiek besproken met de directie. Het aantal clusters met positief 'operationeel verschil' dat in het jaarverslag wordt gerapporteerd, betreft de situatie per 1 januari 2024 en is dus gebaseerd op projecten die in het kalenderjaar 2023 gerealiseerd zijn. Oftewel als in een cluster een project gerealiseerd is in 2023, zorgt dit project ervoor dat het cluster qua operationeel verschil in 2024 op orde komt.

** De onverwachte vraagontwikkeling is bedoeld om een onverwachte stijging van de vraag op te vangen. Deze kan zich voordoen ten gevolge van (A) langdurig verhoogde levering door extreem weer; (B) risico's op afwijking in prognose en (C) risico's op uitval van beschikbare zuiveringscapaciteit door calamiteiten. Deze 10 procent verhoging ligt in lijn met het reservebeleid en is in lijn met landelijke uitgangspunten (Vewin).*

Bij grootzakelijke klanten is de prognose bepaald op basis van de realisatie inclusief relevante individuele ontwikkelingen vanuit het team Relatiemanagement.

Voor agrarische klanten is de prognose bepaald op basis van realisatie en geïndexeerde verwachtingen gebaseerd op uitkomsten van onderzoek naar de ontwikkeling in de melkveehouderij.

Voor huishoudelijke klanten is de prognose bepaald op basis van realisatie van het huishoudelijk verbruik inclusief ontwikkeling van de bevolkingsaantallen.

CO₂-uitstoot:

Definitie: de hoeveelheid uitgestoten broeikasgas veroorzaakt door de bedrijfsvoering van Vitens.

Meetmethode: CO₂-uitstoot Vitens (in kton CO₂eq) = de som van de uitgestoten broeikasgassen door Vitens in het rapportagejaar. Vitens onderhoudt een procesbeschrijving voor het opstellen van de KPI CO₂-uitstoot Vitens met daarin een beschrijving hoe de PDC-11: 2024 methode specifiek wordt gehanteerd door Vitens.

Broeikasgasemissies worden voor het rapportagejaar vastgesteld op basis van de activiteiten van Vitens in dat jaar met emissies in scope 1, 2 en 3. De activiteitendata (bijv. kWh verbruikte stroom) worden vermenigvuldigd met emissiefactoren (bijvoorbeeld kg CO₂eq/kWh). We kochten in 2024 grijze stroom in en hebben hiervoor de emissiefactor grijze stroom (market based) toegepast. De uitstoten ten gevolge van de activiteiten in scope 1, 2 en 3 worden uitgedrukt in een massa CO₂-equivalenten (kiloton CO₂eq) en gesommeerd tot een totaal voor Vitens. De methode is generiek voor Nederlandse drinkwaterbedrijven beschreven in de Praktijckode Code Drinkwater (PDC-11) 'Berekening CO₂-voetafdruk drinkwaterbedrijven' van KWR. De emissiefactoren in die methode worden overgenomen van co2emissiefactoren.nl en de Ecolnvent database. Volgend jaar wordt de berekening uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Greenhouse Gas Protocol. Dit protocol voorziet in een volledige berekening van scope 3.

Daar waar nodig, worden - binnen de methode zoals in de PCD11 vastgelegd - gegevens door Vitens ingeschat, zoals het gasverbruik (ingeschat op basis van de verbruiksdata van het voorgaande jaar) en de samenstelling van de verbruikte chemicaliën (ingeschat op basis van het afgerekende verbruik van het voorgaande jaar). Voor de noodstroominstallaties die niet van een draaiurenteller zijn voorzien, wordt een inschatting gemaakt op basis van de draaiuren zoals voorgeschreven in het testregime van de installaties.

Vitens kiest ervoor om de bruto CO₂eq-uitstoot te rapporteren: compensatiemaatregelen ten behoeve van uitstootreductie (zoals aangekochte Certificaten voor Garantie Van Oorsprong) worden niet meegerekend. Voor 2024 zijn GVO's gekocht gelijk aan 100% van de uitstoot door gebruik van grijze stroom..

Daarnaast hanteert Vitens, in aanvulling op de PCD11, de hoge emissiefactor voor methaan* (34 kg CO₂eq/kg CH₄ in plaats van 29,8 kg CO₂eq/kg CH₄), ten behoeve van continuïteit in de methode en in lijn met het belang van methaan in het behalen van de klimaatdoelen op kortere termijn.

*Dit betreft het aardopwarmingvermogen van methaan (Global Warming Potential, GWP₁₀₀) wat aangeeft hoeveel sterker methaan is als broeikasgas (ten opzichte van CO₂). De keuze voor 34 in plaats van 29,8 kg CO₂eq/kgCH₄ is binnen de PCD11(2024) toegestaan als add-on.

Verantwoordelijkheden en rapportage: de Directeur Asset Management rapporteert jaarlijks over de CO₂-emissies in de afdelingsrapportage.

Prio1 calamiteiten:

Definitie Prio1 calamiteiten: een verstoring die betrekking heeft op een bedrijfskritische applicatie of op de daaronder liggende generieke infrastructuur (KA, netwerk, databasecluster, storage). Deze prioriteit wordt gegeven als de storing de uitvoering van het primaire bedrijfsproces (productie & distributie, facturering, klanten en laboratorium) blokkeert, in principe bij meer dan 50 gebruikers.

Meetmethode: het aantal Prio1 calamiteiten dat vastgelegd is in JIRA (werkbeheertool).

Verantwoordelijkheden en rapportage: de Directeur ICT rapporteert per kwartaal over het aantal Prio1 calamiteiten in de afdelingsrapportage.

Prio1 Cybersecurity-calamiteiten:

Definitie Prio1 Cybersecurity-calamiteiten: een (cybersecurity) beveiligingsincident is een enkele of serie van ongewenste moedwillige, wederrechtelijke en/of kwaadwillende gebeurtenissen welke een (mogelijke) negatieve impact hebben op de organisatie, de bedrijfsprocessen, de objecten, middelen of medewerkers die een bedreiging vormen ten aanzien van de beschikbaarheid, integriteit of vertrouwelijkheid van informatie of systemen of geleverde diensten en drinkwatervoorziening. Doelstelling voor het aantal Prio1-incidenten met betrekking tot cybersecurity per kalender jaar is nul.

Meetmethode: het aantal Prio1 Cybersecurity-incidenten dat vastgelegd is in JIRA (werkbeheertool).

Verantwoordelijkheden en rapportage: de Directeur ICT rapporteert per kwartaal over het aantal Prio1 Cybersecurity-incidenten in de afdelingsrapportage.

Medewerkersbestand:

Gegevensverzameling van medewerkers die in dienst zijn van Vitens en tijdelijke medewerkers op basis van een uitzend- of detacheringsovereenkomst (inhuur) of uitbesteed werk.

Gegevens worden vastgelegd in SAP. Elke nieuwe medewerker, intern of inhuur, wordt aangemeld door een (team)manager. Data worden vastgelegd in SAP en beoordeeld door de medewerker van afdeling HR. In SAP worden verschillende gegevens ingevoerd zoals persoonsgegevens: geslacht en geboortedatum a.h.v. het kopie paspoort en gegevens arbeidsovereenkomst: type contract bepaald/onbepaalde tijd, gegevens externe organisatie etc.

De interne medewerkers, met uitzondering van de Raad van Bestuur (RvB), vallen onder de collectieve arbeidsovereenkomst. De arbeidsvoorwaarden voor de RvB worden vastgesteld door de Remuneratie- en Benoemingscommissie (RBC) en volgen het bezoldigingsbeleid.

Voor het inhuren van tijdelijk personeel zijn inhuurraamovereenkomsten afgesloten door verschillende afdelingen.

Met tijdelijk personeel wordt bedoeld medewerkers met een inhuur contract.

Beloningsverhouding:

De bruto uurlonen 2024 (zoals omschreven in het CAO Waterbedrijven 2024 hoofdstuk 5.1 Waarde van een IB-dag) van alle medewerkers zoals gerapporteerd in disclosure 2.7 van de GRI standaarden zijn uit SAP gehaald om het te vergelijken met het uurloon van 2023 om de gemiddelde procentuele stijging inzichtelijk te maken en de procentuele stijging van het hoogste uurloon inzichtelijk te maken. Daarnaast is het bruto uurloon van de hoogst betaalde medewerker vergeleken met het bruto uurloon van de mediaan verdienende medewerker om deze in verhouding tot elkaar te plaatsen. Deze berekeningen zijn uitgevoerd volgens de GRI standaarden zoals beschreven in disclosure 2-21.

Ondermaatse leveringsminuten (OLM):

Definitie: het gemiddeld aantal minuten dat een inwoner uit ons voorzieningsgebied het afgelopen jaar geen water geleverd krijgt.

Meetmethode: de berekening van de OLM is als volgt:

- Van elke onderbreking wordt het aantal onderbrekingsminuten vastgesteld door de duur van de onderbreking te vermenigvuldigen met het aantal getroffen verbruiksadressen.
- De OLM is dan de som van al deze onderbrekingsminuten gedeeld door het totaal aantal verbruiksadressen in het voorzieningsgebied.
- In de maandelijkse rapportages wordt dit getal nog geëxtrapoleerd naar een geheel jaar door het te delen door het aantal dagen in de rapportageperiode en vervolgens te vermenigvuldigen met 365,25.

Verantwoordelijkheden en rapportage: de Directeur Asset Management rapporteert maandelijks over de OLM in de (concernbrede) managementrapportage. Een keer per kwartaal worden de uitkomsten besproken in het kwartaalgesprek met de RvB. Deze uitkomsten worden als input meegenomen in het investeringsplan, opdat het aantal storingen en onderbrekingen afneemt.

Solvabiliteit:

Definitie: de solvabiliteit geeft de mate aan waarin Vitens in staat is om aan de verplichtingen (schulden) te voldoen.

Meetmethode: de solvabiliteit wordt berekend door het eigen vermogen exclusief achtergestelde leningen te delen door het balanstotaal en de uitkomst uit te drukken in een percentage. Het percentage wordt per einde maand vastgesteld cumulatief over de verslagperiode per jaar. De solvabiliteit is de belangrijkste graadmeter voor de continuïteit van de organisatie. De solvabiliteit geeft op de balans de verhouding weer van het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen. Doelstelling is minimaal 30 procent en volgens de continuïteitsdoelstellingen in het financieel beleid streeft Vitens naar een solvabiliteit van minimaal 35 procent.

Verantwoordelijkheden en rapportage: de solvabiliteit wordt maandelijks gerapporteerd door afdeling Finance & Control in de managementrapportage en wordt per kwartaal besproken met de RvB. De RvB rapporteert aan de RvC en Auditcommissie, waaruit waar nodig actie volgt.

Verontreinigingsindex bronnen:

Definitie: index die de kwaliteit van onze bronnen meet om zo inzichtelijk te maken hoe Vitens haar bronnen beter kan beschermen. De KPI Verontreinigingsindex bronnen wordt gebruikt voor de communicatie met partners over verontreinigingen die de kwaliteit van onze bronnen bedreigen, en voor het bepalen van het handelingsperspectief van Vitens.

Om inzicht te genereren in de kwaliteit van onze bronnen, deze te duiden en een beeld te krijgen bij de ruimte voor beïnvloeding, wordt de werkelijke ruwwaterkwaliteit vergeleken met de door ons gewenste ruwwaterkwaliteit (bronwaarden). Op die manier ontstaat een beeld van waar aandachtspunten (overschrijdingen ten opzichte van bronwaarden) aanwezig zijn.

De wens was om alle aandachtspunten om te zetten tot één indicatiecijfer (een index), vergelijkbaar van jaar tot jaar, met de mogelijkheid tot verdiepende analyses. Dit geïnspireerd op de zuiveringsopgave-index van RIWA. De zuiveringsopgave-index heeft als uitgangspunt dat het water bij een innamepunt zover gezuiverd moet worden, dat alle stoffen voldoen aan hun norm in het Nederlandse Drinkwaterbesluit. Hoe meer stoffen die norm overschrijden, hoe groter de zuiveringsopgave, en hoe hoger de index van RIWA.

Meetmethode: op basis van de volgende drie inputs wordt de verontreinigingsindex bronnen berekend:

Input 1) De eerste input is een lijst met vastgestelde bronwaarden. Toelichting: Voor elke stof die een waterbron kan verontreinigen (bijvoorbeeld bestrijdingsmiddelen of medicijnresten) en waarvoor aan de bron (voor zuivering) maatregelen kunnen worden genomen om verontreiniging tegen te gaan, zijn zogenoemde bronwaarden vastgesteld. Een bronwaarde is een doelstelling/streefwaarde van Vitens voor de aanwezigheid van een bepaalde stof. Per stof zijn steeds twee bronwaarden vastgesteld: één voor de relatief korte (2030) en één voor de lange termijn (2050). Zie de vastgestelde lijst met bronwaarden.

Input 2) De tweede input is een vastgestelde lijst met winningen en ruwwatermonsterpunten die ten grondslag liggen aan de KPI. Toelichting: daarmee is vastgesteld op basis van welke ruwwatermonsterpunten per winning input 3 wordt gecreëerd en de verontreinigingsindex bronnen berekend wordt (waarvan het gemiddelde leidt tot de Vitens-brede verontreinigingsindex).

Input 3) De laatste input zijn de kwaliteitsdata ruwwater van de afgelopen drie jaar, gemeten via de ruwwatermonsterpunten zoals beschreven bij input 2 en vastgelegd in Lims. Toelichting: Kwaliteitsdata van het ruwwater worden verkregen door middel van bemonstering en analyse met een minimale frequentie van 1 x per jaar. Via het jaarlijkse Meetprogramma Waterkwaliteit wordt die bemonstering aangestuurd.

De berekening gebeurt analoog aan de zuiveringsopgave-index van RIWA. De gemeten kwaliteitsdata ruwwater per winning wordt afgezet tegen de bronwaarden. Voor elke stof wordt zo bepaald of de gemeten waarde (op basis van maxwaarde over drie jaar) voldoet aan de bronwaarde of niet (overschrijding). Deze resultaten worden per stof vertaald naar een schaal van 0 t/m 100, waarbij 0 betekent dat er geen overschrijding is (voldoet aan bronwaarde) en 100 de hoogste mate van overschrijding betreft. De scores van alle stoffen worden bij elkaar opgeteld en vormen de verontreinigingsindices voor de winningen.

Om de Vitens verontreinigingsindex bronnen te berekenen, wordt de gemiddelde verontreinigingsindex van alle winningen berekend: één voor de korte en één voor de lange termijn.

Toekomstige correcties van het laboratorium met betrekking tot vals positieven worden niet meegenomen in de aanpassing van de verontreinigingsindex voor vergelijkende cijfers in de toekomst.

Verantwoordelijkheden en rapportage: voor de KPI en totstandkoming daarvan is de Directeur Asset Management eindverantwoordelijk. De specialist hydrologie is gedelegeerd verantwoordelijk voor de totstandkoming van de KPI.

Waterkwaliteitsindex (WKI):

Definitie: deze index laat zien in welke mate het drinkwater voldoet aan de wettelijke normen zoals bepaald in het Drinkwaterbesluit.

Meetmethode: de WKI bestaat uit gezondheidsparameters (acuut en niet-acuut), bedrijfstechnische parameters en klantgerichte parameters. De WKI wordt berekend op basis van het prestatieprotocol 2022. Voor de berekening wordt het Excel-bestand van de benchmark gebruikt (onderzoek tussen waterbedrijven om de prestaties met elkaar te vergelijken). De geaggregeerde WKI volgt uit een berekening op basis van wegingsfactoren voor zowel de normbepaling als de werkelijkheid. De wegingsfactoren zijn als volgt bepaald: gezondheidskundig parameters acuut 4 keer, gezondheidskundig parameters niet-acuut 2 keer, bedrijfstechnische parameters 1 keer en klantgerichte parameters 3 keer.

De index wordt uitgedrukt per afgeleverd m³ drinkwater en is een dimensieloos getal (DLG).

Verantwoordelijkheden en rapportage: de WKI wordt per kwartaal gerapporteerd door afdeling Winning & Zuivering in de managementrapportage 'Waterkwaliteit' en in de concernbrede managementrapportage en besproken met de RvB.

Aantrekkelijk en goed werkgeverschap:

Definitie: Een aantrekkelijke en goede werkgever biedt werknemers een veilige werkomgeving waarin vitaliteit, werkgeluk en ontwikkeling centraal staan voor nu en in de toekomst.

Meetmethode: het (goed en aantrekkelijk) werkgeverschap wordt één keer per jaar gemeten door middel van een medewerkerstevredenheidsonderzoek (pulse meting) via een extern platform Effectory. De beoordeling valt tussen 1 en 10. De beoordeling wordt berekend door het gemiddelde te nemen van de antwoorden op vragen die betrekking hebben op de bevlogenheid van medewerkers. Deze vragen gaan over werkplezier, energie krijgen van werk, passen bij en trots zijn op de organisatie. Voor de doelstelling van deze KPI wordt het rapportcijfer uit de benchmark gebruikt, dat vermeld staat in het onderzoeksrapport.

Verantwoordelijkheden en rapportage: de Directeur HR rapporteert (minimaal) een keer per jaar over de bevlogenheid van medewerkers.

Gemiddeld drinkwatergebruik per persoon per dag in liters:

Definitie: Gemiddeld drinkwatergebruik per persoon per dag in liters

Meetmethode: De berekening is als volgt: totaal afgerekend drinkwaterverbruik aan huishoudens in liters in de afgelopen 48 maanden / aantal inwoners in het leveringsgebied / aantal dagen

Verantwoordelijkheden en rapportage: De eigenaar van Programma Waterbesparing rapporteert per kwartaal over de voortgang van de KPI in de concernbrede managementrapportage.

Besparing zakelijk gebruik:

Definitie: Ontwikkeling totale zakelijke drinkwatervraag in procenten t.o.v. 2016 t/m 2019

Meetmethode: [Totaal afgerekend drinkwatergebruik aan bedrijven in m³ in de afgelopen 48 maanden - totaal afgerekend drinkwatergebruik aan bedrijven in m³ in 2016 t/m 2019] / [totaal afgerekend drinkwatergebruik aan bedrijven in m³ in 2016 t/m 2019]

Verantwoordelijkheden en rapportage: De eigenaar van Programma Waterbesparing rapporteert per kwartaal over de voortgang van de KPI in de concernbrede managementrapportage.

6 Financiële resultaten

Kerncijfers

		2024	2023	2022	2021	2020
Klanten						
Aantal administratieve aansluitingen per 31 december (x 1.000)	aantal	2.786	2.760	2.737	2.707	2.644
Gemiddelde drinkwaterprijs per m ³ kleinverbruik (op basis van 100 m ³)	€	1,46	1,28	1,10	1,06	1,04
Verbruik consument per aansluiting	m ³	98,8	98,0	97,8	101,4	110,7
Gemiddeld verbruik afgelopen 4 jaar per persoon per dag	l	119,5	nb	nb	nb	nb
Personeel						
Aantal medewerkers in vaste dienst per 31 december	aantal	1.762	1.635	1.599	1.527	1.443
Ondernemingsresultaten						
Omzet	mln €	537,2	471,1	406,9	396,1	390,4
Drinkwateromzet	mln €	487,8	426,3	366,8	356,7	353,7
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (Ebitda)	mln €	199,9	174,9	143,0	144,9	153,5
Bedrijfsresultaat (Ebit)	mln €	72,9	61,0	33,9	44,6	52,1
Resultaat na belasting	mln €	34,5	27,2	8,2	19,4	23,9
Winstmarge	%	6,4	5,8	2,0	4,9	6,1
Rentedekking	getal	5,3	5,1	5,0	5,7	5,4
Eigen vermogen	mln €	713,6	677,7	649,5	600,3	559,2
Totaal vermogen	mln €	2.398,4	2.237,4	2.096,1	1.988,1	1.899,3
Totaal rentedragende schulden	mln €	1.297,4	1.212,2	1.112,4	1.036,7	996,3
Netto investeringen (excl. bijdrage nieuwe aanleg)	mln €	285,6	219,1	204,7	177,1	157,6
Solvabiliteit	%	29,8	30,3	31,0	30,2	29,4
Weighted Average Cost of Capital (WACC)	%	3,1	2,9	1,8	2,4	2,9
(Im)materiële vaste activa per aansluiting	€	830	789	734	705	690
Niet-financieel						
Productie en inkoop, exclusief engros	mln m ³	368,4	364,9	372,2	374,2	388,0
Levering aan klanten	mln m ³	343,4	339,9	344,5	351,3	362,4
Niet in rekening gebracht (NIRG)	%	6,8	6,8	7,4	6,5	6,6
Aantal actieve productiebedrijven	aantal	93	93	93	93	93

Toelichting op de resultaten

Financieel beleid

Het financieel beleid is vastgesteld op de Aandeelhoudersvergadering van november 2022. Het doet recht aan wet- en regelgeving (*compliance*) en aan het belang van de klant en aandeelhouders. Het financieel beleid is uitdagend en realistisch. Het belang van continuïteit staat in het financieel beleid bovenaan.

Continuïteit

De continuïteitsdoelstelling als onderdeel van dit financieel beleid is als volgt geformuleerd: De solvabiliteit moet minimaal 30% zijn, maar Vitens streeft naar een solvabiliteit van minimaal 35%. Daarnaast wil Vitens blijvend compliant zijn aan de gestelde financiële ratio's zoals door kredietverstrekkers zijn opgelegd.

Tarieven

Vitens streeft naar betaalbare drinkwatertarieven, onder voorwaarde dat aan de continuïteitsdoelstelling wordt voldaan. Uitgangspunt hierbij is een bedrijfsresultaat (ebit) dat jaarlijks wordt begroot op het niveau van het vastgestelde maximaal toegestane WACC-percentage (*Weighted Average Cost of Capital*). Voor 2024 is ingezet op de realisatie van een bedrijfsresultaat op het niveau van de maximale WACC.

Dividend

Vitens wil haar aandeelhouders een redelijk rendement geven over het ingebrachte vermogen, met inachtneming van de volgende randvoorwaarden:

- het dividend wordt gerelateerd aan het nettoresultaat;
- het bedrag aan dividend dat wordt uitgekeerd, bedraagt maximaal 50% van het nettoresultaat;
- randvoorwaardelijk hierbij is de continuïteitsdoelstelling. Bij een solvabiliteit < 30% wordt in beginsel geen dividend uitgekeerd;
- jaarlijks wordt, binnen deze kaders, een dividendvoorstel ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Commissarissen (RvC) en voor finale instemming aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Dit dividendvoorstel houdt rekening met de specifieke financiële omstandigheden van de onderneming. De toegenomen investeringsbehoefte zorgt voor druk op de financiële ratio's. Gevolg hiervan is dat bij ongewijzigde omstandigheden (o.a. WACC regulering) komende jaren geen perspectief op dividend is.

Drinkwaterwet

Binnen de drinkwatersector is de afgelopen jaren sprake geweest van een toenemende regulering, overeenkomstig maatschappelijke ontwikkelingen, op het gebied van transparantie. Transparantie gaat over openheid, verantwoording afleggen en toegankelijkheid.

In de Drinkwaterwet zijn belangrijke financiële kaders opgenomen voor tariefbeheersing en solvabiliteit. Zo is een maximum gesteld aan de vermogenskosten die door drinkwaterbedrijven aan de klant in rekening mogen worden gebracht (tariefbeheersing) en is een maximum gesteld aan het toegestane aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen (solvabiliteit). De minister stelt tweejaarlijks vóór 1 november beide financiële kaders vast voor de daaropvolgende twee kalenderjaren. De Drinkwaterwet is hierop in 2022 aangepast waarbij beide financiële kaders worden vastgesteld voor een periode van drie jaar. Voor 2022 tot en met 2024 is de gewogen gemiddelde kostenvoet (WACC) vastgesteld op 2,95% en een maximale toegestane solvabiliteit van 70%. Over 2024 is de verwachte gemiddelde kostenvoet voor Vitens 3,1% en is daarmee hoger uitgekomen dan de vastgestelde norm. De solvabiliteit is ultimo 2024 uitgekomen op 29,8% (2023: 30,3%).

Een ander aspect met betrekking tot tariefbeheersing betreft de transparantie van tarieven. In 2024 is door Vitens het bedrijfsverslag 2023 aangeleverd. In november 2024 heeft de minister aan Vitens laten weten positief te oordelen over de totstandkoming van het bedrijfsverslag 2023.

Daarnaast is eind 2024 door Vitens de onderbouwing van de tarieven 2025 aan de toezichthouder Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en Autoriteit Consument en Markt (ACM) aangeleverd. De beoordeling van de totstandkoming van de drinkwatertarieven wordt uitgevoerd door het ILT en is akkoord bevonden.

De drinkwaterbedrijven zijn onder aanvoering van Vewin in 1997 gestart met een vrijwillige benchmark. Daarin vergelijken de drinkwaterbedrijven de onderlinge prestaties op het gebied van milieu, waterkwaliteit, dienstverlening en financiën. In de nieuwe Drinkwaterwet is deze vorm van prestatievergelijking eens in de drie jaar verplicht gesteld. In 2024 heeft de verplichte benchmark plaatsgevonden over het jaar 2023.

Tarieven

Op basis van het uitgangspunt "betaalbare drinkwatertarieven" zijn onze tarieven ingericht. We zijn ervan overtuigd dat we kritisch kunnen en moeten blijven op onze operationele kosten in relatie tot de prestaties. De verhoging van onze investeringen (voor leveringszekerheid op de lange termijn) is terug te zien in een verhoging van de verwachte afschrijvingskosten en de operationele kosten. Op basis van het meerjarenplan 2025-2029 heeft Vitens daarom haar tarieven verhoogd. De verbruikstarieven stijgen harder dan de vastrechtstarieven, zodat water besparen ook financieel wordt beloond. Per saldo gaan klanten meer betalen voor het afgenomen drinkwater. Bij de tariefberekening is uitgegaan van de maximale WACC van 4,32% voor 2025.

Investerings

In 2024 is door Vitens voor circa € 286 miljoen aan netto investeringen gerealiseerd (2023: € 219 miljoen), exclusief bijdragen van derden voor aansluitingleidingen. Evenals voorgaande jaren heeft Vitens in 2024 fors geïnvesteerd in vervanging en uitbreiding van productielocaties en het leidingnet. De investeringen in hoofd- en aansluitleidingen bedroegen in 2024 € 136 mln. Dit is ten opzichte van 2023 een stijging van € 17 miljoen. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door prijsstijgingen van aannemers en materialen. Vitens werkt bij de uitvoering van deze projecten nauw samen met de netbeheerders van gas en elektra.

Naast de investeringen in leidingen, is in 2024 opnieuw volop ingezet op uitbreiding van onze productiecapaciteit, drinkwaterreserves en transportcapaciteit aan te vullen. De uitvoering van deze projecten zit in verschillende fases, van het verkrijgen van vergunningen tot aan het afronden van de bouwfase. In 2024 zijn de vernieuwde productielocaties in Epe, Culemborg en Deventer in gebruik genomen waarmee de leveringszekerheid en kwaliteit naar de toekomst is geborgd.

Met betrekking tot duurzaamheid is in 2024 de uitrol van zonne-energie op daken van onze assets op gang gekomen. Deze uitrol gaat nog enkele jaren duren en zal onze duurzame elektriciteitsproductie vergroten. Dit zou moeten resulteren in enkele kilotonnen CO2 reductie. Daarnaast zal in de komende jaren vooral aandacht zijn voor het vergroten van de duurzaamheidsimpact binnen de (reguliere) projecten. Een voorbeeld hiervan is het toevoegen van methaanafvang en verwerking bij nieuwbouw/renovatie van productiebedrijven, om zodoende de uitstoot van broeikasgassen te reduceren.

Binnen het ICT-portfolio hebben in 2024 de laatste investeringen plaatsgevonden met betrekking tot de nieuwe SAP omgeving. Hiermee is het programma formeel afgerond. Wel wordt er continue gewerkt aan verder optimalisaties. Daarnaast is het project Waterpas van start gegaan, waarbij een nieuwe standaard voor de procesautomatisering wordt ontwikkeld en geïmplementeerd. Vanuit het programma beveiliging zijn in 2024 de nodige productielocaties opgewaardeerd op gebied van toegang en fysieke veiligheid. Dit wordt in 2025 afgerond.

Voor 2025 zet Vitens in op een verdere groei van investeringen in zowel de ondergrondse als bovengrondse infrastructuur.

Treasury

Vitens heeft ultimo 2024 een leningenportefeuille van € 1.262 miljoen (2023: € 1.160 miljoen). Bij de gewone bedrijfsuitoefening wordt gebruikgemaakt van renteswaps (financiële instrumenten) om renterisico's door (grote) mutaties in de rente op de variabele leningenportefeuille te voorkomen. Deze instrumenten worden niet gebruikt voor speculatieve of handelsdoeleinden.

In 2024 heeft Vitens een bedrag van € 72,2 miljoen afgelost op bestaande leningen en is voor € 175 miljoen aan nieuwe leningen aangetrokken. Het negatieve saldo op de rekening-courant-positie is gedaald met € 17 miljoen naar € 35 miljoen (saldo 2023: € 52 miljoen). Het totaal aan rentedragende verplichtingen (liquide middelen, achtergestelde geldleningen, uitstaande leningen en kortlopende rentedragende verplichtingen) is in 2024 gestegen met € 85 miljoen naar € 1.297 miljoen (2023: € 1.212 miljoen).

Geconsolideerde resultaten

De drinkwatertarieven zijn in 2024 hoger ten opzichte van 2023, waardoor de drinkwateromzet is gestegen (ondanks een dalende afzet). Het resultaat na belastingen is € 34,5 miljoen (2023: € 27,2 miljoen) en is daarmee hoger dan voorgaand jaar. Door lagere bestedingen, deels gepland en deels als gevolg van krapte op de arbeids- en aannemersmarkt is het bedrijfsresultaat boven budget uitgekomen.

Het tarief voor drinkwater is voor de klant (consument) in 2024 (€ 0,95 per m³ en € 50,50 vastrecht) flink gestegen ten opzichte van 2023 (€ 0,78 per m³ en € 50 vastrecht), voornamelijk gedreven door sterk stijgende kosten. De tarieven van belasting op leidingwater zijn in 2024 tevens gestegen, van € 0,382 per m³ (2023) naar € 0,42 m³ (2024).

Omzet

Het drinkwaterlevering aan klanten is over 2024 (343,4 miljoen m³) met 1% gestegen ten opzichte van 2023 (339,9 miljoen m³). De drinkwateromzet is € 62,7 miljoen (circa 14,7 %) hoger uitgekomen op € 487,8 miljoen (2023: € 426,3 miljoen) voornamelijk als gevolg van tariefstijging.

De afgifte aan het drinkwaternet over 2024 is uitgekomen op het niveau van 368,4 miljoen m³ (2023: 364,9 miljoen m³). Het ingeschatte 'Niet In Rekening Gebracht' percentage (NIRG) komt uit op 6,8%. De NIRG van 2023 (na volledige facturatie) is uitgekomen op 6,8% (jaarrekening 2023 6,7% ingeschat).

De overige omzet is in 2024 gestegen naar € 49,4 miljoen (2023: € 44,8 miljoen).

Bedrijfskosten

De totale bedrijfskosten 2024 zijn ten opzichte van 2023 met 13,2% gestegen naar € 464,3 miljoen (2023: € 410,1 miljoen). De stijging van de bedrijfskosten wordt voornamelijk verklaard door een stijging van de overige kosten ad € 11,5 miljoen en een stijging van de personeelskosten met € 14 miljoen. De stijging in de overige kosten wordt met name verklaard door hogere prijzen als gevolg van inflatie.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn in 2024 gestegen naar € 127 miljoen (2023: € 113,9 miljoen). Verschillen ten opzichte van voorgaand boekjaar worden voornamelijk veroorzaakt door reguliere afschrijvingen van de materiële- en immateriële vaste activa. Deze zijn als gevolg van een hoger investeringsniveau gestegen met € 6,5 miljoen, zie noot [21]. Naast de reguliere afschrijving heeft een boekverlies van € 7,9 miljoen (2023: boekverlies € 2,5 miljoen) plaatsgevonden.

Bedrijfsresultaat

Het bedrijfsresultaat over 2024 bedraagt € 72,9 miljoen (2023: € 61,0 miljoen).

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten zijn per saldo in 2024 gestegen naar een last van € 37,9 miljoen (2023: € 33,8 miljoen). Dit wordt veroorzaakt door de stijgende marktrente in 2024 en een stijgende leningenportefeuille. Vitens heeft in 2024 voor € 175,0 miljoen aan nieuwe leningen aangetrokken. De renteniveaus zijn voor 79% (2023: 78%) van het vreemd vermogen gefixeerd voor meerdere jaren. Dit geeft stabiliteit in de rentekosten over de jaren en vermindert de invloed van schommelingen in de marktrente.

Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders

Het nettoresultaat toe te rekenen aan aandeelhouders van Vitens bedraagt in 2024 € 34,5 miljoen (2023: € 27,2 miljoen).

Eigen vermogen

Het eigen vermogen stijgt in 2024 met € 35,9 miljoen naar € 713,6 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de toevoeging van het resultaat 2024 (€ 34,5 miljoen) en voor een klein deel door een stijging van de afdekkingsreserve als gevolg van een positieve waardeontwikkeling van de derivaten (€ 0,8 miljoen) en overige mutaties (€ 0,6 miljoen).

De solvabiliteit (eigen vermogen) komt per 31 december 2024 uit op 29,8% (2023: 30,3%) en ligt daarmee onder de doelstelling van 35% zoals geformuleerd in het financieel beleid. De doelstelling is op korte termijn niet haalbaar als gevolg van de WACC-systematiek en investeringsopgave.

Na vaststelling van het voorstel voor winstbestemming in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal over 2024 € 34,5 miljoen worden toegevoegd aan de reserves, er zal geen dividend worden uitgekeerd.

Kasstroom/ Financiering

De kasstroom uit operationele activiteiten € 180,6 miljoen (2023: € 145,0 miljoen) is niet toereikend geweest om de investeringsactiviteiten (inclusief bijdragen derden) van € 263,4 miljoen (2023: € 227,9 miljoen) te financieren. In 2024 is voor € 72,2 miljoen op bestaande leningen afgelost (2023: € 79,4 miljoen) en is voor € 175,0 miljoen (2023: € 174,7 miljoen) aan nieuwe leningen aangetrokken. Het saldo rekening-courant daalt ultimo 2024 met € 17,1 miljoen naar € 35,3 miljoen negatief. Per saldo stijgen de rentedragende schulden (inclusief liquide middelen) in 2024 met € 85,3 miljoen naar € 1297,4 miljoen per 31 december 2024.

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december

(voor resultaatbestemming)

Activa

	In miljoenen euro's		31-12-2024		31-12-2023
	Vaste activa				
[1]	Immateriële vaste activa	58,5		49,7	
[2]	Materiële vaste activa	2.231,7		2.072,8	
[3]	Activa met gebruiksrecht	19,7		20,2	
[4]	Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	6,5		6,4	
[5]	Overige financiële activa	13,3		16,2	
			2.329,7		2.165,3
	Vlottende activa				
[6]	Handels- en overige vorderingen	68,7		72,1	
			68,7		72,1
	Totaal activa		2.398,4		2.237,4

Passiva

	In miljoenen euro's		31-12-2024	31-12-2023
[7]	Eigen vermogen			
	Aandelenkapitaal	5,8	5,8	
	Agioreserve	147,2	147,2	
	Afdekkingsreserve	-17,1	-18,5	
	Overige reserves	543,2	516,0	
	Resultaat boekjaar	34,5	27,2	
			713,6	677,7
	Verplichtingen			
	Langlopende verplichtingen			
[8]	Egalisatierekening bijdragen van derden	172,7	155,5	
[9]	Langlopende geldleningen	1.202,3	1.107,2	
[10]	Derivaten	6,2	7,4	
[11]	Voorzieningen personeelsbeloningen	0,4	0,5	
[12]	Overige voorzieningen	1,4	1,0	
[13]	Leaseverplichtingen	12,7	12,6	
			1.395,7	1.284,2
	Kortlopende verplichtingen			
[14]	Handelsschulden en overige te betalen posten	175,6	157,6	
[14]	Belastingverplichtingen	17,9	14,9	
[11,12]	Voorzieningen	4,3	4,0	
[14]	Rentedragende verplichtingen	35,3	52,4	
[14]	Kortlopende leningen	-	-	
[14]	Korte termijn personeelsbeloningen	39,8	35,0	
[14]	Overlopende passiva	16,2	11,6	
			289,1	275,5
	Totaal passiva		2.398,4	2.237,4

Noten in de linkermarge van tabellen verwijzen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en verder.

Geconsolideerde winst- en verliesrekening en overzicht totaalresultaat

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

	In miljoenen euro's		2024		2023
[16]	Drinkwateromzet	487,8		426,3	
[17]	Overige omzet	49,4		44,8	
	Totaal bedrijfsopbrengsten uit doorlopende bedrijfsactiviteiten		537,2		471,1
	Bedrijfskosten				
[18]	Kosten uitbesteed werk en inhuur personeel	-65,3		-50,4	
	Grondwaterbelastingen en -heffingen	-5,7		-5,0	
[19]	Overige kosten	-145,0		-133,5	
[20]	Personeelskosten	-121,3		-107,3	
[21]	Afschrijvingen, reële-waardemutaties en bijzondere waardevermindering van (im)materiële vaste activa	-127,0		-113,9	
	Totaal bedrijfskosten		-464,3		-410,1
	Bedrijfsresultaat		72,9		61,0
[22]	Financiële baten en lasten	-37,9		-33,8	
[23]	Aandeel in resultaat in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	0,1		0,0	
			-37,8		-33,8
	Resultaat voor belastingen		35,1		27,2
[24]	Belastingen		-0,6		0,0
	Resultaat na belastingen		34,5		27,2
	Waarvan:				
	Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders van Vitens		34,5		27,2

Geconsolideerd overzicht totaalresultaat

In miljoenen euro's	2024	2023
Resultaat na belastingen	34,5	27,2
Mutatie in effectief dekkende rentederivaten	1,4	1,0
Totaalresultaat	35,9	28,2
Waarvan:		
Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders van Vitens	35,9	28,2

Het is niet de verwachting dat de mutaties in effectief dekkende rentederivaten in de toekomst zullen worden geherclassificeerd naar de winst- en verliesrekening. Noten in de linkermarge van tabellen verwijzen naar de toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening en verder.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	In miljoenen euro's		2024		2023
	Resultaat na belastingen		34,5		27,2
	Aanpassingen voor:				
[22]	Financiële baten en lasten	37,6		33,8	
[21]	Afschrijvingen, reële-waardemutaties, en bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa	107,1		97,4	
[21]	Afschrijvingen, reële-waardemutaties, en bijzondere waardevermindering van immateriële vaste activa	10,3		8,0	
[8]	Amortisatie egalisatierekening bijdragen van derden	-6,2		-5,5	
[8]	Ontvangsten egalisatierekening bijdragen van derden	24,1		24,8	
[3]	Afschrijvingen lease	6,6		6,8	
[11,12]	Dotatie/vrijval voorzieningen	4,5		8,7	
[4]	Overige mutaties financiële vaste activa	-0,2		0,0	
			183,8		174,0
[6]	Handels- en overige vorderingen	3,4		-18,5	
	Handelsschulden en overlopende passiva	-0,6		0,8	
	Verandering in werkkapitaal		2,8		-17,7
[11,12]	Onttrekkingen voorzieningen		-3,9		-6,2
[25]	Kasstroom uit operationele bedrijfsactiviteiten		217,2		177,3
	Betaalde rente	-36,6		-32,3	
[25]	Kasstroom uit operationele activiteiten		180,6		145,0
[1,2,3,21]	Investeringsactiviteiten	-264,0		-228,2	
[2,21]	Desinvesteringen	0,6		0,3	
[25]	Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-263,4		-227,9
[9]	Opgenomen langlopende geldleningen	175,0		174,7	
[9]	Aflossingen langlopende geldleningen	-72,2		-79,4	
[3]	Aflossingen leaseverplichtingen	-5,8		-5,9	
[5]	Verstrekte leningen FVA	-		-11,8	
[5]	Ontvangen aflossing op lening	2,9		1,2	
[5]	Mutatie kortlopende leningen	-		-25,0	
[25]	Kasstroom uit financieringsactiviteiten		99,9		53,8
	Nettokasstroom		17,1		-29,1

	Liquide middelen en kortlopende rentedragende verplichtingen per 1 januari		-52,4		-23,3
	Liquide middelen en kortlopende rentedragende verplichtingen per 31 december		-35,3		-52,4
	Mutatie liquide middelen en kortlopende rentedragende verplichtingen		17,1		-29,1

Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen

In miljoenen euro's	Aandelen- kapitaal	Agioreserve gewoon kapitaal	Afdekkings- reserve ¹	Overige reserves ¹	Resultaat boekjaar	Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders van Vitens
Per 1 januari 2023	5,8	147,2	-19,5	507,8	8,2	649,5
Resultaat boekjaar 2023					27,2	27,2
Overig totaal resultaat 2023			0,5			0,5
Overige mutaties			0,5			0,5
Totaal resultaat 2023	-	-	1,0	-	27,2	28,2
Bestemming resultaat 2022				8,2	-8,2	-
Vrijval overige reserves						-
Dividenduitkering gewone aandelen						-
Per 31 december 2023	5,8	147,2	-18,5	516,0	27,2	677,7
Resultaat boekjaar 2024					34,5	34,5
Overig totaal resultaat 2024			0,8			0,8
Overige mutaties			0,6			0,6
Totaal resultaat 2024	-	-	1,4	-	34,5	35,9
Bestemming resultaat 2023				27,2	-27,2	-
Vrijval overige reserves						-
Dividenduitkering gewone aandelen						-
Per 31 december 2024	5,8	147,2	-17,1	543,2	34,5	713,6

1. Het saldo van de afdekkingsreserve en de overige reserves is vrij uitkeerbaar. De overige reserves betreft een reserve als gevolg van gecumuleerde ingehouden winsten.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

Vitens is een naamloze vennootschap. De vennootschap heeft zijn domicilie in Zwolle, Nederland en is statutair gevestigd in Zwolle (KvK 050.69.581), kantoorhoudende te Oude Veerweg 1, 8019 BE Zwolle, en waarvan de aandelen worden gehouden door gemeenten en provincies in haar verzorgingsgebied. De belangrijkste activiteiten van Vitens zijn het oppompen van grondwater, het zuiveren en distribueren van dit drinkwater naar de klant. Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024 dat eindigde op de balansdatum van 31 december 2024. Deze jaarrekening 2024 is op 10 maart 2025 opgemaakt door de Raad van Bestuur en door de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen zal de jaarrekening ter vaststelling voorleggen aan de Algemene Vergadering op 25 april 2025.

IFRS Accounting Standards

De jaarrekening van Vitens is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals aanvaard door de Europese Unie (EU). IFRS omvat zowel de IFRS-standaarden als de International Accounting Standards (IAS) die door de International Accounting Standards Board (IASB) zijn uitgebracht, en de interpretaties van IFRS- en IAS-standaarden, uitgebracht door het International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC), respectievelijk het Standing Interpretations Committee (SIC).

De belangrijkste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die zijn gehanteerd bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening worden hierna beschreven. Het historische kostenprincipe wordt gehanteerd. In afwijking hiervan geldt dat bepaalde activa en verplichtingen, met name dienstwoningen en derivaten, tegen reële waarde worden gewaardeerd. Tenzij anders vermeld, zijn deze waarderingsgrondslagen consistent toegepast voor alle boekjaren die in deze jaarrekening zijn opgenomen. De jaarrekening is gepresenteerd in miljoenen euro's (functionele en presentatie valuta) en afgerond naar het dichtstbijzijnde getal.

Continuïteit

Vitens heeft de jaarrekening voor het boekjaar 2024 opgesteld op basis van het continuïteitsbeginsel, dat uitgaat van de continuïteit van de lopende bedrijfsactiviteiten en de realisatie van activa en de afwikkeling van de verplichtingen in het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

Nieuwe en gewijzigde IFRS-standaarden

Uit onze analyse blijkt dat zowel de vastgestelde standaarden als de nog te bekrachtigen standaarden geen materiële impact hebben op het vermogen, de kasstromen en het resultaat van de vennootschap en dat geen sprake is van significante additionele toelichtingen. Om die reden zijn de gevolgen van deze wijzigingen voor de vennootschap niet in detail toegelicht in deze jaarrekening.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening staan de financiële gegevens van Vitens en haar groepsmaatschappijen, waarin Vitens direct of indirect een beslissende invloed (control) uitoefent op het zakelijke en financiële beleid. Vitens N.V. staat aan het hoofd van de groep. De activa, passiva en de resultaten van deze groepsmaatschappijen worden volledig in de consolidatie opgenomen. Een onderneming wordt beheerst (control) wanneer Vitens de macht heeft over de relevante activiteiten van de deelneming, blootgesteld is aan of gerechtigd is tot variabele opbrengsten uit hoofde van haar betrokkenheid bij de deelneming ('variable returns') en over de mogelijkheid beschikt haar macht over de deelneming te gebruiken om de omvang van de opbrengsten van de investeerder te beïnvloeden. In het geval dat het belang in de geconsolideerde vennootschap minder dan 100% bedraagt, wordt een aandeel van derden in het eigen vermogen en in het resultaat opgenomen. De resultaten van de groepsmaatschappijen die in de loop van het boekjaar zijn verworven of afgestoten, worden in de geconsolideerde winst- en verliesrekening opgenomen vanaf de datum van toetreding tot de groep respectievelijk tot de datum van afstoting. De grondslagen voor de balans en resultaatbepaling, alsmede het boekjaar, van de groepsmaatschappijen zijn overeenkomstig aan die van Vitens. Belangen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures worden niet betrokken in de consolidatie.

Intercompany-transacties, balansposten en ongerealiseerde winsten op transacties tussen groepsmaatschappijen worden geëlimineerd.

Toepassing van artikel 2:402 BW

Aangezien de winst- en verliesrekening van Vitens N.V. in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is (in de enkelvoudige jaarrekening) volstaan met weergave van een vereenvoudigde winst- en verliesrekening in overeenstemming met artikel 2:402 BW.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De waarderingsgrondslagen en methode voor het bepalen van het resultaat zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar, met inachtneming van wijzigingen in standaarden en interpretaties die met ingang van 1 januari 2024 van kracht zijn.

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa is onderverdeeld in de volgende categorieën (met tussen haakjes de gehanteerde afschrijvingstermijn):

- software, ontwikkelingskosten en licenties (3-7 jaar);
- werken in uitvoering (geen afschrijving).

De investeringen in software, ontwikkelingskosten en licenties gedurende het boekjaar worden gewaardeerd tegen de aanschaffingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en de cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Onder aanschaffingsprijs wordt verstaan de verkrijgingsprijs, hetzij de vervaardigingsprijs, hetzij waardering op reële waarde in de situatie van overgenomen vennootschappen. De kostprijs van zelfvervaardigde immaterieel actief bestaat uit directe kosten van vervaardiging en toeslagen voor indirecte productiekosten. De kosten van zelfvervaardigde immaterieel actief in de ontwikkelingsfase worden geactiveerd en de kosten met betrekking tot onderzoeksfase worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Immateriële vaste activa worden afgeschreven op basis van de lineaire methode over de verwachte gebruiksduur, indien de gebruikersduur bepaalbaar is. Indien het een immaterieel actief zonder bepaalbare gebruikersduur betreft, vindt er geen afschrijving plaats. Jaarlijks zal voor immateriële vaste activa zonder bepaalbare gebruikersduur en welke nog niet in gebruik is een impairment beoordeling plaatsvinden. De afschrijving start op moment van ingebruikname van het betreffende actief.

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa is onderverdeeld in de volgende categorieën (met tussen haakjes de gehanteerde afschrijvingstermijn):

- bedrijfsgebouwen (40 jaar), terreinvoorzieningen (15 jaar); terreinen (grond) (geen afschrijving);
- productielocaties civieltechnisch (40 jaar), elektrotechnisch en werktuigbouwkundig (15 jaar);
- overige machines en installaties (5-15 jaar);
- leidingen: transport en hoofdleidingen (50 jaar), aansluitleidingen ($33^{1/3}$ jaar) en watermeters (10-15 jaar);
- andere vaste bedrijfsmiddelen (3-5 jaar);
- kantoorgebouwen (40 jaar);
- werken in uitvoering (geen afschrijving);
- grond- en hulpstoffen (voorraden) (geen afschrijving).

Bedrijfsgebouwen en terreinen, kantoren, machines en installaties, leidingen en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en de cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Als eerste waardering bij toepassingen van IFRS heeft waardering tegen reële waarde plaatsgevonden. Deze reële waarde wordt verondersteld als *deemed cost* waarbij afschrijvingen jaarlijks in mindering worden gebracht.

Dienstwoningen zijn woningen die staan op waterwingebieden van Vitens en worden verhuurd tegen marktconforme huurprijzen aan (ex-)Vitens werknemers. Vitens merkt deze woningen aan als materieel vast actief in overeenstemming met IAS 16, waarbij waardering plaatsvindt tegen reële waarde en mutaties in het eigen vermogen worden verantwoord (herwaarderingsreserve). De reële waarde wordt onder andere afgeleid van de WOZ-waarde van de laatst ontvangen WOZ-beschikking. Voor de ongerealiseerde waardewijzigingen wordt een herwaarderingsreserve gevormd.

Investeringsgedurende het boekjaar worden gewaardeerd tegen de aanschafprijs verminderd met eventueel verkregen subsidies en overige bijdragen. Onder aanschaffingsprijs wordt verstaan de verkrijgingsprijs, hetzij de vervaardigingsprijs, hetzij waardering op reële waarde in de situatie van overgenomen vennootschappen. De kostprijs van zelfvervaardigde activa bestaat uit directe kosten van vervaardiging en toeslagen voor indirecte productiekosten.

De kosten die voor ten minste één verslagperiode worden gemaakt voor de vervaardiging of aanschaf van een materieel vast actief respectievelijk na het moment van ingebruikname worden slechts geactiveerd indien aannemelijk is dat deze kosten toekomstige economische voordelen zullen genereren, economische eigendom is en mits deze kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. Afhankelijk van de situatie worden deze investeringen begrepen in de boekwaarde van de desbetreffende activa of worden deze separaat geactiveerd. De boekwaarde van het oorspronkelijke actief wordt gedesinvesteerd bij vervanging.

Materiële vaste activa worden afgeschreven op basis van de lineaire methode over de verwachte gebruiksduur van de verschillende componenten waaruit het betrokken actief bestaat. De afschrijving start op moment van ingebruikname van de betreffende activa.

In de overige machines en installaties zitten tevens membranen en watermeters.

De verwachte gebruiksduur, de restwaarde en afschrijvingsmethoden worden jaarlijks geëvalueerd en indien nodig aangepast. Winsten of verliezen bij afstoting worden bepaald aan de hand van de opbrengsten en de op moment van afstoting geldende boekwaarde.

Toerekening van rentekosten vindt plaats in overeenstemming met IAS 23 aan projecten in aanbouw. Rentekosten worden toegerekend aan projecten met een verwachte looptijd langer dan 12 maanden en een verwacht investeringsbedrag groter dan € 1 miljoen. Toerekening van rentekosten vindt plaats op basis van de gewogen gemiddelde rente over de rentedragende schulden.

De voorraden grond- en hulpstoffen staan ten dienste aan de overige materiële vaste activa. De voorraden zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs (of lagere realiseerbare waarde) onder aftrek van een voorziening voor incourantheid.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Indien omstandigheden hiertoe aanleiding geven, wordt vastgesteld of sprake is van bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van deze activa. Voor de activa is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten of de bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen.

Het bedrag van de afwaardering wordt ten laste gebracht van de winst- en verliesrekening en zichtbaar in noot [21] afschrijvingen. Nadat een verlies wegens bijzondere waardevermindering is verwerkt, wordt de jaarlijkse afschrijving aangepast aan de herziene boekwaarde verminderd met de restwaarde.

Indien het bedrag van de afwaardering groter is dan de boekwaarde van het actief, moet worden bezien of een voorziening op basis van verplichtingen moet worden gevormd.

Activa met gebruiksrecht

Activa met gebruiksrecht wordt gewaardeerd tegen kostprijs. Deze kostprijs bestaat uit het bedrag van de eerste waardering van de contante leaseverplichting en de gemaakte initiële directe kosten verminderd met afschrijvingen gedurende het boekjaar.

Na de eerste opname moet het met een gebruiksrecht overeenstemmende actief worden afgeschreven over de gebruiksduur van de onderliggende activa. Het afschrijvingsregime van activa met gebruiksrecht wordt bepaald op basis van de looptijd van het contract.

Bij de bepaling van de leaseverplichtingen en de gebruiksrechten wordt het actuele WACC-percentage van het betreffende boekjaar gehanteerd als disconteringsvoet voor het contant maken van de leaseverplichting met uitzondering van de leaseverplichtingen waarvan de rentepercentages bekend zijn.

Geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Geassocieerde deelnemingen zijn die entiteiten waar Vitens, direct of indirect, invloed van betekenis uitoefent op het financiële en operationele beleid, maar waar het geen beslissende zeggenschap over heeft. Over het algemeen is hier sprake van als Vitens tussen de 20% en 50% van de stemrechten kan uitoefenen. Geassocieerde deelnemingen worden bij verwerving gewaardeerd tegen kostprijs (zijnde de reële waarde) en vanaf dat moment worden waardemutaties van de geassocieerde deelnemingen direct opgenomen in de winst- en verliesrekening (equity methode).

Bij een negatieve vermogenswaarde worden verliezen op deelnemingen verwerkt tot het bedrag van de netto-investering in de deelneming. In deze netto-investering zijn ook leningen begrepen die aan deelnemingen zijn verstrekt, voor zover deze feitelijk deel uitmaken van de netto-investering. Voor het aandeel in verdere verliezen wordt uitsluitend een voorziening opgenomen indien en voor zover op grond van juridische verplichtingen wordt ingestaan voor de schulden van de deelneming of indien er een feitelijke verplichting is om de deelneming (voor het aandeel) tot betaling van de schulden in staat te stellen.

Bij mogelijke impairment van deelnemingen wordt verwezen naar de verwerkingswijze zoals opgenomen in de paragraaf 'Bijzondere waardeverminderingen financiële vaste activa' in de 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling'

Joint ventures zijn overeenkomsten waarbij Vitens, tezamen met een of meerdere partijen, activiteiten uitvoert waarbij alle partijen gezamenlijk de zeggenschap uitoefenen. Investerings in geassocieerde deelnemingen waarop Vitens invloed van betekenis uitoefent en belangen in joint ventures worden gewaardeerd volgens de equity methode. De boekwaarde van de geassocieerde deelneming of de joint venture omvat de goodwill die bij de overname is betaald en het aandeel van Vitens in de wijzigingen in het eigen vermogen van de geassocieerde deelnemingen, respectievelijk joint venture na het moment van overname.

Overige financiële activa

De overige financiële activa betreffen verstrekte leningen en vorderingen en zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Derivaten

Bij de gewone bedrijfsuitoefening wordt gebruikgemaakt van derivaten (financiële instrumenten) om renterisico's te beperken. Het doel van dit beheer is de invloed van veranderingen in rentetarieven op de resultaten te beperken. Rentederivaten worden gebruikt om de leningenportefeuille te sturen op het gewenste risicoprofiel en worden niet gebruikt voor speculatieve of handelsdoeleinden. Deze rentederivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde vanaf het moment dat het contract is afgesloten (*trade date*). De reële waarde is een resultante van de ontwikkelingen van de marktrente en de vastgestelde rente van het onderliggende derivaat. Veranderingen in de reële waarde van derivaten worden direct verantwoord in het eigen vermogen. De afgesloten rentederivaten worden aangemerkt als hedge-instrumenten.

Vitens hanteert onderstaande waarderingshiërarchie:

- niveau 1: genoteerde (niet-aangepaste) koersen op actieve markten voor identieke activa of verplichtingen;
- niveau 2: overige methoden waarbij alle variabelen een significant effect op de verwerkte reële waarde hebben en direct of indirect waarneembaar zijn;
- niveau 3: methoden waarbij variabelen worden gehanteerd die een significant effect hebben op de verwerkte reële waarde, doch niet zijn gebaseerd op waarneembare marktgegevens.

De derivaten zijn in de waarderingshiërarchie gewaardeerd op de niveau-2-methode, waarbij variabelen met een significant effect op de verwerkte reële waarde direct of indirect waarneembaar zijn. Vitens hanteert een netto contante waardeberekening, rekening houdend met kredietrisico. Relevante variabelen die van toepassing zijn voor waardering derivaten betreffen (i) contante waarden van rentebetalingen en (ii) geprognoseerde rentecurves.

Door toepassing van rentederivaten wordt een vaste *cash outflow* gerealiseerd. Vitens betaalt vastrentend op het derivaat, terwijl de betaalde kortetermijnrente op roll-over-leningen wordt betaald uit de ontvangst van de korte rente op het derivaat. Een hedge wordt geacht effectief te zijn indien, vanaf het begin en gedurende de looptijd van de hedge-relatie, verwacht wordt dat veranderingen van de cashflows van het gehedgde item vrijwel volledig worden afgedekt door veranderingen in de cashflows van het hedge-instrument. Is dit het geval, dan worden de schommelingen in de reële waarde van de derivaten ten gunste/ten laste van de afdekkingsreserve (eigen vermogen) verantwoord (hedge accounting). Indien het derivaat zich niet langer kwalificeert als hedge-instrument worden de schommelingen in de reële waarde ten gunste/ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Bijzondere waardeverminderingen financiële vaste activa

Voor financiële instrumenten beoordeelt de vennootschap op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de vennootschap de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst- en verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Waarderingen tegen reële waarde

Vitens hanteert onderstaande waarderingshiërarchie voor het bepalen van de reële waarde:

- niveau 1: genoteerde (niet-aangepaste) koersen op actieve markten voor identieke activa of verplichtingen;
- niveau 2: overige methoden waarbij alle variabelen een significant effect hebben op de verwerkte reële waarde en direct of indirect waarneembaar zijn;
- niveau 3: methoden waarbij variabelen worden gehanteerd die een significant effect hebben op de verwerkte reële waarde, doch niet zijn gebaseerd op waarneembare marktgegevens.

In onderstaande tabel zijn de financiële activa en verplichtingen opgenomen die worden gewaardeerd tegen reële waarde. Zie voor de toelichting die gewaardeerd wordt tegen reële waarde de toelichting bij de grondslag 'materiële vaste activa'. De toelichting bij derivaten die worden gewaardeerd tegen reële waarde staat bij de grondslag van 'Derivaten'.

Waarderingen tegen reële waarde per 31-12-2024	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
In miljoenen euro's				
Activa				
Dienstwoningen			3,4	3,4
Totaal activa	-	-	3,4	3,4
Passiva				
Derivaten		6,8		6,8
Totaal passiva	-	6,8	-	6,8
Waarderingen tegen reële waarde per 31-12-2023	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
In miljoenen euro's				
Activa				
Dienstwoningen			3,5	3,5
Totaal activa	-	-	3,5	3,5
Passiva				
Derivaten		7,6		7,6
Totaal passiva	-	7,6	-	7,6

Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een waardecorrectie in verband met mogelijke oninbaarheid. Saldering en presentatie van handels- en overige vorderingen op en ontvangen voorschotten van verbruikers vindt plaats op basis van afrekengroepen: een groeperingsmethodiek van klanten op basis van in de tijd gespreide meteropnames ter bepaling van het te factureren waterverbruik. Handels- en overige vorderingen worden niet langer opgenomen als de gelden zijn ontvangen of als oninbaarheid is vastgesteld.

Liquide middelen

De post liquide middelen bestaat uit banktegoeden en contanten en wordt gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, hetgeen overeenkomt met de nominale waarde. Schulden aan bankinstellingen worden verantwoord onder de rentedragende verplichtingen.

Egalisatierekening bijdragen van derden

De egalisatierekening bijdragen van derden wordt overeenkomstig IFRS 15 gewaardeerd tegen de van derden ontvangen bijdragen in aanleg van aansluitleidingen verminderd met amortisaties. De amortisatie van de egalisatierekening vindt plaats in 33^{1/3} jaar en is gelijkgesteld aan de afschrijvingstermijn van de investeringen in aansluitleidingen. De jaarlijkse amortisatie wordt verantwoord onder de overige omzet. Het kortlopend deel van de egalisatierekening bijdragen van derden wordt verantwoord onder de kortlopende verplichtingen.

Rentedragende verplichtingen

De rentedragende verplichtingen zijn bij opname gewaardeerd tegen reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode. De binnen een jaar vervallende aflossingsverplichtingen van de langlopende verplichtingen worden gepresenteerd onder de kortlopende verplichtingen.

Voorzieningen personeelsbeloningen

De jubileumvoorziening is gevormd ten behoeve van toekomstige jubileumuitkeringen en is actuariael berekend. Hierbij is rekening gehouden met de overlevingstafel 2017-2022 voor mannen en vrouwen, toekomstig personeelsverloop en salarisstijgingen.

De voorzieningen personeelsbeloningen zijn contant gemaakt tegen een nominale rekenrente van 3,1% (2023: 3,0%).

Het kortlopend deel van de voorziening personeelsbeloningen wordt verantwoord onder de kortlopende verplichtingen.

Overige voorzieningen

Genoemde voorzieningen worden gevormd indien:

- per balansdatum een juridisch afdwingbare en/of feitelijke verplichting bestaat die voortvloeit uit gebeurtenissen vóór de balansdatum;
- het aannemelijk is dat een uitstroom van middelen zal plaatsvinden om de verplichting af te wikkelen;
- een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de verplichting;
- de voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn, tenzij het effect van de tijdswaarde van geld significant is. In dat geval wordt de voorziening gewaardeerd tegen contante waarde;
- het kortlopend deel van de overige voorzieningen wordt verantwoord onder de kortlopende verplichtingen.

Leaseverplichtingen

Bij de bepaling van de leaseverplichtingen en de gebruiksrechten wordt het actuele WACC-percentage gehanteerd als disconteringsvoet voor het contant maken van de leaseverplichting met uitzondering van de leaseverplichtingen waarvan de rentepercentages bekend zijn.

De leaseverplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd door de boekwaarde te verhogen om de rente op de leaseverplichting weer te geven en te verminderen om de verrichte leasebetalingen weer te geven.

Collectieve regelingen

Vitens kent een Pensioen- en Flexibele Uittredingsregeling voor huidige en voormalige werknemers. De pensioenen zijn ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds ABP en de Flexibele Uittreding bij Stichting Flexibel Uittreden Nutsbedrijven en is daarmee indirect ondergebracht bij het Pensioenfonds ABP. Het betreft collectieve regelingen waarbij meerdere werkgevers zijn aangesloten en het zijn in wezen toegezegd-pensioenregelingen, waarbij de pensioenuitkering gebaseerd is op de lengte van het dienstverband en het gemiddeld salaris van de werknemer gedurende dit dienstverband.

De pensioenregelingen kunnen worden aangemerkt als *multi-employer-funds*. IAS 19 verlangt dat bepaalde informatie inzake toegezegd-pensioenregelingen wordt toegelicht in de jaarrekening. Met name het saldo van de met de regeling samenhangende activa en passiva dient in de balans te worden opgenomen als een vordering of verplichting. Beide pensioenfonds hebben aangegeven dat zij niet in staat zijn om aan de deelnemende ondernemingen de informatie te verschaffen die noodzakelijk is inzake toegezegd-pensioenregelingen. Daarom worden beide regelingen behandeld als toegezegde-bijdragen-regelingen en worden de verschuldigde pensioenpremies over het boekjaar als pensioenlasten in het resultaat verantwoord. De pensioenlasten zijn opgenomen in noot [20].

De beleidsdekkingsgraad van het ABP bedraagt ultimo 31 december 2024 113,1% (31 december 2023: 113,9%). De pensioenen zijn per 1 januari 2024 met ruim 3% verhoogd. De financiële situatie van ABP liet het, binnen de regels die gelden in het huidige pensioenstelsel, toe om de pensioenen fors te indexeren. De totale premie voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen komt bij ABP per 1 januari 2024 uit op 27,0% (2023: 27,9%).

Kortlopende verplichtingen

De kortlopende verplichtingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Een kortlopende verplichting wordt opgenomen in de balans zodra Vitens contractpartij is en/of een concrete dienst of levering van goederen heeft plaatsgevonden.

Lease- en huurovereenkomsten

Door Vitens zijn lease- en huurovereenkomsten aangegaan voor het wagenpark en de huur van diverse panden en bedrijfsgebouwen. De lease- en huurovereenkomsten zijn verwerkt volgens IFRS 16.

Drinkwateromzet

De drinkwateromzet bestaat uit de vastrechtvergoeding en de vergoeding voor levering van drinkwater. De verantwoording van de drinkwateropbrengsten wordt gebaseerd op de totaal aan derden geleverde hoeveelheid water. De omzetgegevens worden verkregen uit metingen bij klanten (via watermeter) en, voor wat betreft het nog niet afgerekend deel, uit schattingen op basis van ervaringscijfers. Over de drinkwateromzet geheven omzetbelasting en belasting op leidingwater worden niet in de omzet begrepen. De drinkwateromzet wordt genomen op het moment dat de voordelen van eigendom zijn overgedragen op de koper.

Overige omzet

Onder de overige omzet worden opbrengsten verantwoord die niet direct gerelateerd zijn aan de kernactiviteiten. De overige omzet bestaat onder meer uit de volgende posten:

- Opbrengsten dienstverlening aan derden betreffen verrichte front- en backoffice werkzaamheden voor een ander drinkwaterbedrijf en dienstverlening aan VEI B.V.;
- Opbrengsten brandkranen hebben betrekking op een eenmalige bijdrage en een jaarlijkse terugkerende vergoeding ten behoeve van het onderhoud;
- Opbrengsten aansluitingen betreffen eenmalige vergoedingen voor bouw, tijdelijke en gewijzigde aansluitleidingen;
- Amortisatie bijdragen van derden betreft klantbijdragen voor aanleg aansluitleidingen. De amortisatie van de egalisatierekening vindt plaats in 33^{1/3} jaar;
- Opbrengsten analyses en advisering hebben betrekking op verrichte analyses vanuit het laboratorium van Vitens voor derden;
- Opbrengsten verhuizingen/nieuwe aansluitingen en incasso. Bij verhuizingen/nieuwe aansluitingen brengt Vitens een bedrag in rekening ter dekking van de administratieve werkzaamheden;

- Opbrengsten huur en pacht hebben betrekking op huuropbrengsten van kantoorgebouwen en dienstwoningen (aanwezig op gronden waarop productielocaties zijn gevestigd of winning plaatsvindt). Daarnaast opbrengsten voor het verpachten van gronden;
- Opbrengsten reststoffen heeft betrekking op de verkoop van reststoffen welke ontstaan als gevolg van het waterzuiveringsproces;
- Opbrengsten huurvergoeding standpijpen betreft de verhuur van standpijpen aan derden;
- Opbrengsten werk voor derden betreffen diverse activiteiten die Vitens verricht voor derden;
- De activiteiten uit overige opbrengsten worden als opbrengst verantwoord voor zover levering van goederen en diensten heeft plaatsgevonden en zover de prestaties zijn geleverd.

Kosten uitbesteed werk en inhuur personeel

Dit zijn kosten die Vitens maakt ten behoeve van haar exploitatie en betreffen uitbesteed werk en inhuur personeel van derden. Deze kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Grondwaterbelastingen en -heffingen

Dit zijn kosten die Vitens maakt ten behoeve van haar exploitatie en betreffen belastingen die verbonden zijn aan het onttrekken van grondwater. Deze kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Overige kosten

Dit zijn kosten die Vitens maakt ten behoeve van haar exploitatie en bestaan onder meer uit grond- en hulpstoffen, elektra, autokosten, automatiseringskosten, facilitaire kosten en overige kosten. Deze kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Geactiveerde productie

De geactiveerde productie voor het eigen bedrijf betreft directe personeelskosten en indirecte overige kosten die zijn gemaakt ten dienste van de vervaardiging van (im)materiële vaste activa welke betrekking hebben op infrastructurele werken van de onderneming. Deze geactiveerde productie wordt in mindering gebracht op de personeelskosten, uitbesteed werk en inhuur personeel.

Financiële baten

De financiële baten bestaan uit interestbaten op financiële activa, zijnde leningen, berekend op basis van de effectieve-interestmethode en worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Financiële lasten

De interestlasten hebben betrekking op rentedragende verplichtingen, berekend op basis van de effectieve-interestmethode en worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. De rentedragende verplichtingen omvatten vastrentende leningen, roll-over-leningen, rentederivaten en rekening-courant. Daarnaast bevatten ze oprentingskosten van voorzieningen en overige kosten van financiering zoals bereidstellingsprovisies, garanties en bankkosten. De financiële lasten worden verlaagd als gevolg van toerekening van rentekosten aan projecten in aanbouw in overeenstemming met IAS 23.

Aandeel in resultaat in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Betreft het resultaat in geassocieerde deelnemingen en joint ventures.

Belastingen

Vanaf 1 januari 2016 zijn Nederlandse publiekrechtelijke rechtspersonen belastingplichtig. NV's zoals Vitens worden op basis van de wet geacht met hun hele vermogen een onderneming te drijven. Activiteiten welke Vitens verricht vanuit de Drinkwaterwet, zoals het leveren van drinkwater, zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.

Veronderstellingen, schattingen en aannames in de jaarrekening

Het opstellen van een jaarrekening brengt met zich mee dat gebruik wordt gemaakt van aannames, veronderstellingen en schattingen die zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en op factoren die naar het oordeel van het management aanvaardbaar zijn, gegeven de specifieke omstandigheden. Deze aannames, veronderstellingen en schattingen zijn van invloed op de waardering en presentatie van de gerapporteerde activa en verplichtingen alsmede op het resultaat over het boekjaar. De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van de gehanteerde schattingen en veronderstellingen. Hieronder gaan we in op de genoemde posten.

Waardering van (im)materiële vaste activa

Bij de bepaling van de boekwaarde van (im)materiële vaste activa wordt gebruikgemaakt van schattingen van afschrijvingstermijnen die zijn afgeleid van verwachtingen omtrent de technische en economische levensduur van de onderliggende activa. Als gevolg van veranderingen in de toekomst op het gebied van technologische ontwikkelingen of in het gebruik van de activa kunnen veranderingen ontstaan in de levensduur van de activa en deze kunnen dan aanleiding geven tot bijzondere waardevermindering.

Indien omstandigheden hiertoe aanleiding geven, wordt vastgesteld of sprake is van bijzondere waardevermindering van (im)materiële vaste activa. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van deze activa. Voor de activa is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten of de bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen.

Geassocieerde deelnemingen

Oordeelsvorming is vereist bij het inschatten of Vitens invloed van betekenis heeft op geassocieerde deelnemingen. IFRS veronderstelt dat een entiteit invloed van betekenis heeft als zij 20% of meer van de stemrechten heeft in een deelneming. Echter, stelt IFRS, dat verschillende indicatoren toch kunnen leiden tot invloed van betekenis, ondanks het feit dat een entiteit minder dan 20% stemrecht heeft. Met betrekking tot de deelneming Aquaminerals is dit het geval voor Vitens. Vitens en Aquaminerals wisselen namelijk regelmatig technische informatie met elkaar uit en tussen Vitens en de deelneming vinden materiele transacties plaats. Daarom veronderstelt Vitens dat zij invloed van betekenis heeft in Aquaminerals.

Debiteuren

Vitens beoordeelt periodiek de volwaardigheid van vorderingen op basis van ervaringscijfers van het betaalgedrag uit het verleden. Eventuele waardeverminderingen worden in mindering gebracht op het debiteurensaldo. Vitens hanteert onderstaande voorzieningspercentages voor haar openstaande waterdebiteuren intern en extern (overgedragen aan een incassobureau):

Ouderdomscategorie	% debiteuren intern bij Vitens	% debiteuren bij incassobureau
- openstaande handelsdebiteuren 0-30 dagen	1%	22%
- openstaande handelsdebiteuren 31-60 dagen	1%	22%
- openstaande handelsdebiteuren 61-90 dagen	2%	23%
- openstaande handelsdebiteuren 91-180 dagen	5%	28%
- openstaande handelsdebiteuren 181-365 dagen	16%	40%
- openstaande handelsdebiteuren > 365 dagen	100%	65%

De voorziening niet-water-gelden wordt statisch bepaald. Per jaareinde beoordeelt Vitens individueel de oninbaarheid van het openstaand debiteurensaldo.

Reële waardebepaling financiële instrumenten

Afgeleide financiële instrumenten zijn in de balans tegen reële waarde verantwoord. Voor overige financiële instrumenten, waaronder verkregen en uitgegeven leningen, is de reële waarde opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening.

Voorziening personeelsbeloningen

De genoemde voorzieningen zijn bepaald op basis van veronderstellingen omtrent toekomstige ontwikkelingen van bijvoorbeeld salarissen, sociale wetgeving, verloop personeel en statistisch onderbouwde aannames ten aanzien van overleving. Dit complex van aannames in samenhang met de gehanteerde disconteringsvoeten leidt tot geringe invloed op de waardering van de voorzieningen en de resultaten.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen hebben betrekking op mogelijke vergoeding voor droogteschades in onttrekkingsgebieden rondom een aantal productielocaties en voor een aantal juridische geschillen en lopende huurverplichtingen. De voorzieningen zijn bepaald op basis van de best mogelijke inschattingen van het management waartegen de verplichtingen kunnen worden afgewikkeld.

Omzetverantwoording

De verantwoording van de drinkwateropbrengsten wordt gebaseerd op het totaal aan derden geleverde hoeveelheid water (belasting op leidingwater behoort niet tot de omzet). Vitens hanteert een systematiek van omzetbepaling waarbij het werkelijk gemeten verbruik wordt toegerekend aan maanden/jaren conform de volgende drie stappen:

1. De werkelijk gefactureerde hoeveelheden m^3 /omzet. Per klant wordt het werkelijk aantal gefactureerde m^3 /omzet toegerekend aan de kalenderjaren.
2. De nog te factureren hoeveelheden m^3 /omzet tot en met einde van het kalenderjaar (jaarprognose). Voor de periode in het boekjaar waarover de klanten nog geen afrekening hebben ontvangen, wordt een schatting gemaakt op basis van historische meterstanden in relatie tot de actuele drinkwaterafgifte. Een hogere/lagere inschatting van de nog af te rekenen omzet van 1% leidt tot een hogere/lagere netto-omzet van circa € 1,5 miljoen. Onder noot [28] staat een nadere toelichting op betreffende afloop balansposten omzet uit voorgaande jaren en het werkelijk vastgestelde 'Niet In Rekening Gebracht' (NIRG) in procenten.
3. Totaal verbandcontrole tussen klantgegevens in het bronssysteem en drinkwaterafgiftecijfers. Ter controle worden de klantgegevens gelegd naast de waterbalansen (afgiftecijfers productielocaties). Mutaties worden geanalyseerd evenals de ontwikkeling van het NIRG.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij voor de herleiding van de mutatie in geldmiddelen wordt uitgegaan van het resultaat na belastingen volgens de winst- en verliesrekening. Het in het kasstroomoverzicht gehanteerde begrip geldmiddelen betreft de rentedragende verplichtingen zoals in de balans gehanteerd.

Toelichting op de geconsolideerde balans

[1] Immateriële vaste activa

In miljoenen euro's	Software en ontwikkelingskosten	Werken in uitvoering	Totaal
Stand per 1 januari 2023			
Aanschafwaarde	83,4	16,8	100,2
Cumulatieve afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen en reële-waardemutaties	-59,5	-	-59,5
Boekwaarde per 1 januari 2023	23,9	16,8	40,7
Mutaties 2023			
Investeringen	-	13,7	13,7
Overheveling naar/van andere activaklasse	-	3,3	3,3
Ingebruikname werken in uitvoering	19,5	-19,5	-
Desinvesteringen	-0,2	-	-0,2
Afschrijvingen	-7,8	-	-7,8
Totaal	11,5	-2,5	9,0
Stand per 31 december 2023			
Aanschafwaarde	93,1	14,3	107,4
Cumulatieve afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen en reële-waardemutaties	-57,7	-	-57,7
Boekwaarde per 31 december 2023	35,4	14,3	49,7
Mutaties 2024			
Investeringen	-	13,6	13,6
Overheveling naar/van andere activaklasse	-	5,5	5,5
Ingebruikname werken in uitvoering	17,1	-17,1	-
Desinvesteringen	-	-	-
Afschrijvingen	-10,3	-	-10,3
Totaal	6,8	2,0	8,8
Stand per 31 december 2024			
Aanschafwaarde	103,0	16,3	119,3
Cumulatieve afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen en reële-waardemutaties	-60,8	-	-60,8
Boekwaarde per 31 december 2024	42,2	16,3	58,5

De investeringen in immateriële vaste activa 2024 hebben betrekking op aangeschafte software en ontwikkelingskosten. In 2024 is € 5,5 miljoen overgeheveld van de werken in uitvoering van de materiële vaste activa naar de werken in uitvoering van de immateriële vaste activa gezien deze betrekking hebben op software en ontwikkelingskosten.

[2] Materiële vaste activa

In miljoenen euro's	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Kantoorgebouwen	Dienstwoningen	Machines en installaties	Leidingen	Andere vaste middelen	Werken in uitvoering	Totaal
Stand per 1 januari 2023								
Aanschafwaarde	686,2	32,1	6,8	603,8	2.801,2	30,2	118,5	4.278,8
Cumulatieve afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen en reële-waardemutaties	-375,9	-11,8	-2,8	-463,4	-1.443,3	-19,7	-	-2.316,9
Boekwaarde per 1 januari 2023	310,3	20,3	4,0	140,4	1.357,9	10,5	118,5	1.961,9
Mutaties 2023								
Reële waarde mutaties	-	-	-0,2	-	-	-	-	-0,2
Investerings	2,7	-	-	-	103,6	-	99,1	205,4
Ingebruikname werken in uitvoering	8,2	3,3	-	16,3	33,7	3,3	-64,8	-
Overheveling naar/van andere activaklasse	-	-	-	-0,2	0,2	-	-3,3	-3,3
Desinvesteringen	-	-	-0,3	-0,1	-1,9	-	-0,5	-2,8
Afschrijvingen	-13,7	-1,2	-	-20,3	-56,1	-3,6	-	-94,9
Totaal	-2,8	2,1	-0,5	-4,2	79,4	-0,3	30,5	104,2
Stand per 31 december 2023								
Aanschafwaarde	695,7	35,4	6,5	617,3	2.930,3	32,0	149,0	4.466,2
Cumulatieve afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen en reële-waardemutaties	-388,2	-13,0	-3,0	-481,1	-1.493,0	-21,8	-	-2.400,1
Boekwaarde per 31 december 2023	307,5	22,4	3,5	136,2	1.437,3	10,2	149,0	2.066,1
Mutaties 2024								
Reële waarde mutaties	-	-	-0,2	-	-	-	-	-0,2
Investerings	1,9	-	-	-	124,4	-	145,7	272,0
Ingebruikname werken in uitvoering	27,3	0,5	-	49,3	25,5	4,3	-106,9	-
Overheveling naar/van andere activaklasse	-1,1	-	-	1,1	-	-	-5,5	-5,5
Desinvesteringen	-0,4	-	-	-1,1	-1,5	-	-5,5	-8,5
Afschrijvingen	-14,7	-1,3	-	-21,0	-58,2	-3,8	-	-99,0
Totaal	13,0	-0,8	-0,2	28,3	90,2	0,5	27,8	158,8
Stand per 31 december 2024								
Aanschafwaarde	720,5	35,9	3,4	663,0	3.073,2	35,0	176,8	4.707,8
Cumulatieve afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen en reële-waardemutaties	-400,0	-14,3	-	-498,5	-1.545,8	-24,3	-	-2.482,9
Boekwaarde per 31 december 2024	320,5	21,6	3,4	164,5	1.527,4	10,7	176,8	2.224,9

In miljoenen euro's	31-12-2024	31-12-2023
Bedrijfsgebouwen en terreinen	320,5	307,5
Kantoorgebouwen	21,6	22,4
Dienstwoningen	3,4	3,5
Machines en installaties	164,5	136,2
Leidingen	1.527,4	1.437,3
Andere vaste middelen	10,7	10,2
Werken in uitvoering	176,8	149,0
Subtotaal materiële vaste activa	2.224,9	2.066,1
Grond- en hulpstoffen (voorraden)	6,8	6,7
Totaal materiële vaste activa	2.231,7	2.072,8

Toerekening van de rentekosten (IAS 23) vindt plaats op basis van de gewogen gemiddelde rente over de rentedragende schulden (2024: 3,1%; 2023: 3,0%) voor projecten waarin minimaal € 1 miljoen is geïnvesteerd en die een looptijd hebben langer dan 12 maanden. In 2024 is € 2,5 miljoen (2023: € 2,6 miljoen) aan rentekosten toegerekend aan projecten in aanbouw. In 2024 heeft een reële waardemutatie plaatsgevonden van € 0,2 miljoen en die heeft betrekking op herwaardering dienstwoningen (2023: € 0,2 miljoen).

[3] Activa met gebruiksrecht

In miljoenen euro's	31-12-2024	31-12-2023
Gebouwen	4,2	4,7
Wagenpark	10,6	8,1
Datalijnen	4,0	6,4
Overige	0,9	1,0
Totaal activa met gebruiksrecht	19,7	20,2

Door Vitens zijn lease- en huurovereenkomsten aangegaan voor het wagenpark en de huur van diverse panden en bedrijfsgebouwen. De lease- en huurovereenkomsten worden verwerkt volgens IFRS 16. De korte termijn lease- en huurovereenkomsten (< 1 jaar) / lage waarde lease- en huurovereenkomsten (< € 5.000,-) zijn onder de NUBBV huurverplichtingen opgenomen, zie noot [15].

In onderstaande tabel is het verloopoverzicht 2024 van de lease- en huurovereenkomsten voor zowel het gebruiksrecht als leaseverplichting opgenomen.

In miljoenen euro's	Gebruiksrecht	Leaseverplichting
Stand per 1 januari 2024	20,2	17,5
Nieuwe en/of gewijzigde leasecontracten	6,2	6,2
Bijkomende kosten	-	-
Afschrijvingen	-6,7	-
Aflossing leaseverplichting	-	-5,8
Interest	-	0,5
Stand per 31 december 2024	19,7	18,4

[4] Geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Hieronder staat een overzicht van de groepsmaatschappijen, geassocieerde deelnemingen en joint ventures.

Per 31 december 2024	Plaats	Belang (in %)
Geassocieerde deelnemingen (niet geconsolideerd)		
AquaMinerals B.V.	Rijswijk	18,10
KWH Water B.V.	Nieuwegein	26,38
Joint ventures (niet geconsolideerd)		
VEI B.V.	Utrecht	50,0
Facturatie B.V.	Utrecht	50,0

	Geassocieerde deelnemingen		Joint ventures		Totaal	
In miljoenen euro's	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Boekwaarde per 1 januari	3,7	3,7	2,7	2,6	6,4	6,3
Mutaties						
Aandeel in resultaat	0,1	-		0,1	0,1	0,1
Ontvangen van deelnemingen	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1
Boekwaarde per 31 december	3,8	3,7	2,7	2,7	6,5	6,4

Financiële gegevens geassocieerde deelnemingen en joint ventures

In miljoenen euro's	Activa	Verplichtingen	Omzet	Winst/Verlies	% Belang	Aandeel in netto-activa
2024						
VEI B.V. (2024)	15,0	13,0	23,0	0,1	50,0%	1,0
AquaMinerals B.V. (2024)	6,2	4,3	23,1	-	18,1%	0,3
KWH Water B.V. (2024)	30,0	16,5	28,0	-	26,4%	3,6
Facturatie B.V. (2024)	27,2	24,1	3	-	50,0%	1,6

Van de bovengenoemde geassocieerde deelnemingen en joint ventures is geen definitieve jaarrekening 2024 beschikbaar vóór publicatie van het Vitens jaarverslag 2024. Het verwachte resultaat van de geassocieerde deelnemingen en joint ventures is wel meegenomen. De genoemde bedragen in bovenstaande tabel hebben betrekking op het geheel van de entiteiten.

[5] Overige financiële activa

In miljoenen euro's		2024		2023
Boekwaarde per 1 januari		19,1		8,5
Verstrekke nieuwe leningen	-		11,8	
Ontvangen aflossingen op leningen	-2,9		-1,2	
Boekwaarde per 31 december		16,2		19,1
Aflossingsverplichting volgend boekjaar	-2,9		-2,9	
Stand FVA langlopend per 31 december		13,3		16,2

Lening aan verbonden partij

De aan Facturatie B.V. verstrekte leningen ad € 20,2 miljoen is bedoeld voor financiering van investeringen in verband met de implementatie van SAP HANA. De lening wordt beschikbaar gesteld voor de periode vanaf 14 oktober 2022 tot 13 oktober 2029.

De rente die voor de leningen in rekening wordt gebracht is gelijk aan de som van de toepasselijke 4-jaars *Interest Rate Swap* (IRS) op het moment van het trekkingsverzoek en de marge. De 4-jaars IRS is hierbij toegepast op basis van de gemiddelde looptijd van de lening. De marge is gebaseerd op een actuele inschatting van de door de markt gehanteerde marge voor een vergelijkbare lening aan een drinkwaterbedrijf.

Algemene voorwaarden van transacties met verbonden partijen

De verkopen aan en aankopen van verbonden partijen vinden plaats op voorwaarden die gelijkwaardig zijn aan die welke gangbaar zijn in *arm's length* transacties. Uitstaande saldi aan het einde van het jaar zijn ongedekt en rentevrij en vereffening gebeurt in contanten. Door Vitens zijn geen garanties verstrekt of ontvangen voor vorderingen of vorderingen op verbonden partijen.

[6] Handels- en overige vorderingen

In miljoenen euro's		2024		2023
Handelsdebiteuren	36,4		47,3	
Waardevermindering van debiteuren	-3,3		-2,2	
Meelifters	0,7		1,3	
Nettohandelsvorderingen		33,8		46,5
Belastingen en premies sociale verzekeringen		3,8		2,6
Nog te factureren omzet		9,9		-
Overlopende activa		21,2		23,0
Totaal		68,7		72,1

Het saldo van de handelsdebiteuren betreft waterdebiteuren in de zakelijke en consumentenmarkt € 21,8 miljoen (2023: € 31,7 miljoen) en overige niet-waterdebiteuren € 14,7 miljoen (2023: € 15,6 miljoen). De daling wordt o.a. veroorzaakt doordat de incasso termijn in 2024 is verkort. De reële waarde van de debiteuren is gelijk aan de boekwaarde. De overlopende activa bedraagt ultimo 2024 € 21,2 miljoen en bestaat voornamelijk uit vooruitbetaalde bedragen en nog te factureren omzet.

Ultimo boekjaar bedragen de waardeverminderingen van debiteuren € 3,3 miljoen (2023: € 2,2 miljoen). De dotatie in de winst- en verliesrekening over 2024 is € 1,2 miljoen (2023: dotatie van € 0,8 miljoen). In 2024 is voor € 0,3 miljoen onttrokken aan de voorziening.

Hieronder een verloopoverzicht van de debiteurenvoorzieningen.

In miljoenen euro's	2024	2023
Stand per 1 januari	2,2	1,6
Mutaties		
Dotaties	1,2	0,8
Vrijval	-0,1	-0,2
Totaal mutaties	1,1	0,6
Stand per 31 december	3,3	2,2

Onderstaand overzicht toont de openstaande handelsdebiteuren naar ouderdom. Dit is exclusief de vorderingen op meelifters voor een bedrag van € 0,7 miljoen (2023: € 1,3 miljoen), aangezien Vitens hierover geen debiteurenrisico loopt.

In het saldo van de handelsdebiteuren per 31 december 2024 zitten geen individuele vorderingen, welke niet reeds zijn voorzien, die bij oninbaarheid een materiële impact hebben op het resultaat van Vitens. In de voorziening is rekening gehouden met toekomstige economische ontwikkelingen, welke impact kunnen hebben op de handels- en overige vorderingen. In de debiteuren zijn geen vorderingen opgenomen welke uit hoofde van het *expected credit loss model* niet als openstaande vordering geclassificeerd kunnen worden (IFRS 9).

Waterdebiteuren

In miljoenen euro's	0 - 90 dagen	91 - 180 dagen	181 - 365 dagen	> 365 dagen	Totaal
2024	17,5	1,3	1,5	1,5	21,8
2024 (incl. waardevermindering)	17,0	1,1	1,1	0,3	19,5
2023	27,1	2,2	1,3	1,1	31,7
2023 (incl. waardevermindering)	26,9	2,0	1,0	0,3	30,2

Niet-waterdebiteuren

In miljoenen euro's	0 - 90 dagen	91 - 180 dagen	181 - 365 dagen	> 365 dagen	Totaal
2024	12,1	0,3	0,8	1,5	14,7
2024 (incl. waardevermindering)	12,2	0,3	0,7	0,5	13,7
2023	13,8	0,7	0,4	0,7	15,6
2023 (incl. waardevermindering)	13,8	0,7	0,3	0,2	15,0

[7] Eigen vermogen

Maatschappelijk kapitaal	Gewone aandelen		
Aantal aandelen	Aantal uitgegeven aandelen	Aandelen in portefeuille bij Vitens	Totaal
Stand per 31 december 2023	5.777.247	-	5.777.247
Stand per 31 december 2024	5.777.247	-	5.777.247

Maatschappelijk kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 18.000.000, verdeeld in 18.000.000 gewone aandelen van nominaal € 1 per aandeel.

Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 18.000.000, verdeeld in 18.000.000 gewone aandelen van nominaal € 1 per aandeel. Hiervan zijn ultimo 2024 5.777.247 aandelen geplaatst en volgestort.

De agioreserve betreft een reserve als gevolg van de oprichting van Vitens in 2001. Per geplaatst aandeel (4.475.439) bedroeg dit € 9 per aandeel (in totaal € 40,3 miljoen). In 2006 zijn als gevolg van de fusie 1.887.685 aandelen uitgegeven en per aandeel is € 52,80 toegevoegd aan de agioreserve (totaal van € 99,7 miljoen). In 2006 en 2007 is via een drietal tranches de aandelen van Nuon N.V. ingekocht (totaal aandelen 1.615.655). Hiervan zijn in 2006 619.223 aandelen en in 2007 175.000 aandelen ingetrokken. Per aandeel is € 9 in mindering gebracht op de agioreserve (totaal € 7,1 miljoen). In 2007 is een deel van de aandelen door Nuon N.V. verkocht aan gemeenten en provincies (totaal aandelen 274.935). In 2011 heeft Vitens 208.346 aandelen uitgegeven en per aandeel is € 69 toegevoegd aan de agioreserve (totaal van € 14,4 miljoen).

De afdekkingsreserve is bestemd voor ongerealiseerde aanpassingen in de reële waarde van financiële instrumenten als gevolg van toepassing van *cashflow hedge accounting*. Deze reserve is enkel bestemd voor het effectieve deel van een hedge. In 2021 heeft een break plaatsgevonden. Van één derivaat met een breakclause is per 1 november 2021 het contract beëindigd. Het totaal betaalde bedrag voor de afkoop van het contract (zijnde negatieve marktwaarde) bedroeg € 12,0 miljoen. Het derivaat had een looptijd tot 30 juni 2043. Zolang het onderliggende renterisico niet is verdwenen, wordt het saldo verwerkt over de resterende looptijd tot 30 juni 2043. In 2024 is € 0,5 miljoen vanuit de afdekkingsreserve verantwoord onder de financiële lasten.

De overige reserves betreft een reserve als gevolg van gecumuleerde ingehouden winsten.

Winstbestemming

De Raad van Bestuur stelt de aandeelhouders voor het resultaat na belastingen als volgt te bestemmen (goedgekeurd door de Raad van Commissarissen op 10 maart 2025): geen uitkering van dividend en het resultaat ad € 34,5 miljoen toevoegen aan de overige reserves. Dit is conform het financieel beleid.

[8] Egalisatierekening bijdragen van derden

In miljoenen euro's	2024	2023
Stand per 1 januari	161,3	142,0
Ontvangen bijdragen in aanleg	24,2	24,8
Amortisatie ten gunste van winst- en verliesrekening	-6,2	-5,5
Stand per 31 december	179,3	161,3
Kortlopend deel egalisatierekening	6,6	5,8
Langlopend deel egalisatierekening	172,7	155,5
Totaal	179,3	161,3

Vitens past IFRS 15 (*Revenue from Contracts with Customers*) toe voor de bijdragen die Vitens ontvangt van derden voor de aanleg van aansluitleidingen. De amortisatietermijn bedraagt 33^{1/3} jaar en is gelijkgesteld aan de afschrijvingstermijn van de investeringen in aansluitleidingen.

Het kortlopend deel van de egalisatierekening bijdragen van derden wordt verantwoord onder de kortlopende verplichtingen, zie noot [14].

[9] Langlopende geldleningen

In miljoenen euro's		2024		2023
Stand per 1 januari		1.107,2		984,7
Aflossingsverplichting boekjaar	52,2		79,4	
		1.159,4		1.064,1
Mutaties				
Nieuwe leningen	175,0		174,7	
Aflossingen	-72,2		-79,4	
		1.262,2		1.159,4
Aflossingsverplichting volgend boekjaar	-59,9		-52,2	
Stand per 31 december		1.202,3		1.107,2

De langlopende verplichtingen hebben betrekking op onderhandse- en roll-over-leningen. De reële waarden van de langlopende verplichtingen staan onder noot [29].

In 2024 is voor € 175,0 miljoen aan nieuwe leningen aangetrokken (2023: € 174,7 miljoen). Dit bedrag is inclusief eventueel gemaakte transactiekosten, welke worden verantwoord in de winst- en verliesrekening gedurende de looptijd van de leningen.

Type langlopende geldleningen	Langlopend deel		Kortlopend deel	
In miljoenen euro's	31-12-2024	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2023
Roll-over-leningen	145,0	225,0	59,9	52,2
Onderhandse leningen	1.057,3	882,2		-
Totaal	1.202,3	1.107,2	59,9	52,2

De rente over de roll-over-leningen wordt telkens tussen 1-maands en 12-maands Euribor gefixeerd en schommelt afhankelijk van de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt.

Overige informatie over langlopende geldleningen

In miljoenen euro's	2024	2023
Gemiddelde rentevoet in %	3,08%	3,00%
Totaal per 31 december (nominale bedrag)	1.262,5	1.159,7
Aflossingen < 1 jaar	59,9	52,2
Aflossingen > 1 jaar en < 5 jaar	329,8	329,8
Aflossingen > 5 jaar	872,8	777,7

Aangaande de bovengenoemde leningenportefeuille zijn geen zekerheden afgegeven (pandrecht, hypotheekrecht, zekerheidseigendom en dergelijke). De gestelde bankconvenanten zijn behaald in 2024. We verwijzen voor een gedetailleerde uiteenzetting hieromtrent naar noot 29.

[10] Derivaten

Per 31 december 2024 hield Vitens de onderstaande, tegen reële waarde opgenomen, financiële instrumenten.

In miljoenen euro's	2024	2023
Financiële instrumenten per 1 januari	7,6	8,1
Waardemutatie derivaten door gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-0,8	-0,5
Financiële instrumenten per 31 december	6,8	7,6
Korte termijn financiële instrumenten (< 1 jaar)	0,6	0,2
Lange termijn financiële instrumenten (>1 jaar)	6,2	7,4

De marktwaarde van de derivaten wordt gevormd door ongerealiseerde aanpassingen in de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de rentecurves. Concreet betekent dit dat de te betalen rente op de derivaten hoger is dan de huidige marktrente waardoor een negatieve waarde in 2024 van € 6,8 miljoen (2023: € 7,6 miljoen negatief) ontstaat. De reden voor het afsluiten van deze derivaten is het tegengaan van renterisico's door grote mutaties in de marktrente. De betreffende negatieve waarde zal niet direct door Vitens worden verantwoord in de winst- en verliesrekening, omdat de hedge als effectief wordt gekwalificeerd. IBOR reforming van rente benchmarks door alternatieve benchmarktarieven hebben geen impact op de hedgerelaties van Vitens en overige financiële instrumenten, aangezien er nog geen aanpassing is geweest in de Euribor-tarieven.

Ultimo 2024 heeft Vitens 4 rentederivaten met een hoofdsom van € 145,0 miljoen (2023: 5 rentederivaten ad € 195,0 miljoen) waarbij de variabele rente op de roll-over-leningen wordt gefixeerd gedurende 1 tot 17 jaar. De reële waarde van deze rentederivaten bedraagt ultimo 2024 negatief € 6,8 miljoen (2023: negatief € 7,6 miljoen). Van de hiervoor genoemde derivaten heeft Vitens 1 rentederivaat (2024: € 3,3 miljoen; 2023: € 2,9 miljoen) met een resterende looptijd van 17 jaar (met een hoofdsom van € 25 miljoen), met een breakclause (voor beide partijen) na iedere 10 jaar (in 2031). Voor het derivaat is het kredietrisico (CVA/DVA), dat wordt meegenomen in de waardering, bepaald tot aan de breakclause en niet over de gehele looptijd.

[11] Voorzieningen personeelsbeloningen

Verloopoverzicht inzake personeelsbeloningen	Jubileum- voorziening	Totaal
In miljoenen euro's		
Stand per 1 januari 2023	0,9	0,9
Dotatie		-
Rentedotatie	-	-
Vrijval	-0,1	-0,1
Onttrekkingen	-0,2	-0,2
Stand per 31 december 2023	0,6	0,6
Dotatie	0,1	0,1
Rentedotatie	-	-
Vrijval		-
Onttrekkingen	-0,2	-0,2
Stand per 31 december 2024	0,5	0,5
Kortetermijnverplichtingen personeelsbeloningen	0,1	0,1
Langetermijnverplichtingen personeelsbeloningen	0,4	0,4

Van het langlopende deel van de voorzieningen personeelsbeloningen heeft € 0,2 miljoen (2023: € 0,2 miljoen) betrekking op verwachte uitgaven tussen 1 en 5 jaar en heeft € 0,2 miljoen (2023: € 0,3 miljoen) betrekking op verwachte uitgaven na 5 jaar. Het kortlopend deel van de voorzieningen personeelsbeloningen wordt verantwoord onder de kortlopende verplichtingen, zie noot [14].

Kortlopend deel personeelsbeloningen		
In miljoenen euro's	31-12-2024	31-12-2023
Jubileumvoorziening	0,1	0,1
Niet opgenomen verlof	15,4	14,2
Af te dragen pensioenpremie	1,7	1,6
Overige kortetermijnpersoneelsbeloningen	21,4	19,2
Totaal kortlopend deel personeelsbeloningen	38,6	35,1

Jubileumvoorziening

Hieronder zijn de belangrijkste uitgangspunten weergegeven die bij de bepaling van de jubileumvoorziening zijn gebruikt.

Veronderstellingen	2024	2023
Overlevingstafel / sterftetabel	overlevingstafel 2017-2022	overlevingstafel 2017-2022
Disconteringsvoet	3,10%	3,00%
Verwachte salarisstijgingen	2,50%	2,50%

[12] Overige voorzieningen

In miljoenen euro's	2024	2023
Stand per 1 januari	4,9	1,9
Mutaties		
Dotatie	4,9	9,0
Rentedotatie	0,3	-
Vrijval	-0,8	-0,2
Onttrekkingen	-3,7	-5,9
Totaal mutaties	0,7	2,9
Stand per 31 december	5,6	4,9
Kortlopend deel overige voorzieningen	4,2	3,9
Langlopend deel overige voorzieningen	1,4	1,0
Totaal	5,6	4,9

De overige voorzieningen hebben betrekking op mogelijke vergoedingen voor droogteschades in onttrekkingsgebieden rondom een aantal productielocaties, mogelijke tegemoetkomingen aan derden, reserveringen voor ww-uitkeringen en reserveringen voor uitkeringen aan langdurig zieken.

Voor zover noodzakelijk geacht zijn voorzieningen getroffen zoals vermeld in bovenstaand verloopoverzicht.

[13] Leaseverplichtingen

In miljoenen euro's	31-12-2024	31-12-2023
Gebouwen	4,6	5,1
Wagenpark	10,7	8,2
Datalijnen	2,1	3,2
Overige	1,0	1,1
Totaal leaseverplichtingen	18,4	17,6
Kortlopend deel leaseverplichtingen	5,7	4,9
Langlopend deel leaseverplichtingen	12,7	12,6
Totaal	18,4	17,6

Door Vitens zijn lease- en huurovereenkomst aangegaan voor onder andere het wagenpark en de huur van diverse panden en bedrijfsgebouwen. De lease- en huurovereenkomsten zijn verwerkt volgens IFRS 16.

Het verloopoverzicht van de lease- en huurovereenkomsten voor zowel het gebruiksrecht als leaseverplichting is opgenomen onder activa met gebruiksrecht, zie noot [3].

[14] Kortlopende verplichtingen

In miljoenen euro's	31-12-2024	31-12-2023
Handelsschulden	95,9	77,4
Voorschot waterdebiteuren	0,0	11,7
Kortlopend deel derivaten	0,6	0,2
Voorzieningen	4,3	4,1
Aflossingsverplichtingen over langlopende verplichtingen	59,9	52,3
Aflossingsverplichtingen over leaseverplichtingen	5,7	4,9
Belastingverplichtingen	17,9	14,9
Rentedragende verplichtingen	35,3	52,4
Kortlopende leningen	0,0	0,0
Kortetermijnpersoneelsbeloningen	39,8	35,0
Nog te ontvangen facturen	13,5	11,0
Overlopende passiva	16,2	11,6
Totaal	289,1	275,5

De reële waarde van de handelsschulden en overige te betalen posten, belastingverplichtingen, kortetermijnpersoneelsbeloningen, nog te ontvangen facturen en overlopende passiva is, gezien de korte doorlooptijd, overeenkomstig aan de nominale waarde. Handelsschulden en belastingverplichtingen worden in principe binnen een termijn van 30 dagen betaalbaar gesteld. De belastingverplichtingen bestaan uit: af te dragen grond- en leidingwaterbelasting € 13,4 miljoen (2023: € 11,2 miljoen) en af te dragen loonbelasting en premies sociale verzekeringen € 4,5 miljoen (2023: € 3,7 miljoen). Het voorschot waterdebiteuren betreft het saldo van voorschotten en nog te factureren wateromzet. Ultimo 2024 is de nog te factureren wateromzet hoger dan het voorschot, waardoor het voorschot waterdebiteuren € 0 is en een nog te factureren positie is opgenomen onder de activa van € 9,9 miljoen.

De kortlopende rentedragende verplichtingen, ultimo 2024 bedraagt € 95,8 miljoen (2023: € 104,9 miljoen). Deze bestaan uit de aflossingsverplichtingen van de langlopende verplichtingen € 59,9 miljoen (2023: € 52,3 miljoen), kortlopend deel derivaten € 0,6 miljoen (2023: € 0,2 miljoen) en uit rentedragende verplichtingen bij bankinstellingen € 35,3 miljoen (2023: € 52,4 miljoen). De rentedragende verplichtingen hebben betrekking op rekening-courantkrediet. Over dit bedrag wordt een variabele rente betaald. Deze is gebaseerd op 1-maands Euribor inclusief een overeengekomen opslagpercentage.

De post kortetermijnpersoneelsbeloningen bedraagt aan het eind van 2024 € 39,8 miljoen (2023: € 35,0 miljoen) en betreft alle verplichtingen aan het personeel zoals het kortlopend deel van de jubileumvoorziening, af te dragen pensioenpremie, reservering te betalen WW en te betalen vakantiedagen.

[15] Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Energieverplichtingen

Verplichtingen uit hoofde van energiecontracten		
In miljoenen euro's	31-12-2024	31-12-2023
Binnen een jaar	17,8	23,7
Tussen 1 en 5 jaar	19,1	23,0
Meer dan 5 jaar	-	-
Totaal	36,9	46,7

Genoemde verplichtingen zijn uit hoofde van energiecontracten voor de productiebedrijven en kantoorgebouwen.

Inkoop waterverplichtingen

Verplichtingen uit hoofde van inkoop water		
In miljoenen euro's	31-12-2024	31-12-2023
Binnen een jaar	4,5	4,5
Tussen 1 en 5 jaar	17,6	17,7
Meer dan 5 jaar	144,6	142,3
Totaal	166,7	164,5

Genoemde verplichtingen zijn uit hoofde van inkoop van water voor een periode tot 40 jaar.

Verplichtingen uit hoofde van Drinkwaterwet (WACC)

In de Drinkwaterwet zijn belangrijke financiële kaders opgenomen voor tariefbeheersing en solvabiliteit. Zo is een maximum gesteld aan de vermogenskosten die door de drinkwaterbedrijven in rekening mogen worden gebracht (WACC). Vitens heeft in 2024 een voorlopige WACC gerealiseerd dat hoger is dan de toegestane WACC (2023: lichte overschrijding), wat leidt tot een voorwaardelijke verplichting. Het deel boven de toegestane WACC moet namelijk worden gecompenseerd in de tariefstelling, uiterlijk in 2026. Er is geen verplichting tot terugbetaling. De definitieve WACC wordt vastgesteld middels het Bedrijfsverslag dat voor 1 oktober 2025 aan het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat wordt gerapporteerd. Per 31 december 2024 heeft Vitens een voorwaardelijke verplichting van € 3,6 mln (2023: nihil), welke over 2 jaar gecompenseerd wordt d.m.v. tariefsverlaging naar de klant.

Verplichtingen uit hoofde van Drinkwaterwet		
In miljoenen euro's	31-12-2024	31-12-2023
2022	-	-
2023	-	-
2024	3,6	-
Totaal	3,6	-

Overige verplichtingen

Overige verplichtingen		
In miljoenen euro's	31-12-2024	31-12-2023
Binnen een jaar	12,1	8,9
Tussen 1 en 5 jaar	12,3	14,5
Meer dan 5 jaar	-	1,6
Totaal	24,4	25,0

Genoemde verplichtingen zijn verplichtingen uit hoofde van non-lease componenten, huurverplichtingen met een korte looptijd, die niet onder IFRS 16 vallen en verplichtingen uit hoofde van automatiseringskosten, facilitairekosten, financieringskosten en schadeverplichtingen.

Voorwaardelijke verplichtingen

Vitens vormt samen met Vitens Watermanagement B.V. een fiscale eenheid voor de heffing van omzetbelasting; iedere vennootschap is volgens de standaardvoorwaarden hoofdelijk aansprakelijk voor te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

[16] Drinkwateromzet

In miljoenen euro's	2024	2023
Levering van drinkwater	324,7	264,2
Vastrechtvergoeding	163,1	162,1
Totaal	487,8	426,3

Bovenstaande drinkwateromzet wordt gegenereerd in Nederland en is gerealiseerd vanuit 1 segment (het gehele voorzieningsgebied van Vitens). De jaarnota voor een gemiddelde klant (kleinverbruik) is in 2024 gestegen naar € 145,50 (exclusief belastingen) ten opzichte van 2023 (€ 128 exclusief belastingen). De bedragen zijn gebaseerd op een modelklant, die 100 m³ verbruikt.

[17] Overige omzet

In miljoenen euro's	2024	2023
Opbrengsten dienstverlening aan derden	9,9	9,7
Opbrengsten brandkranen en sprinklers	9,3	8,6
Opbrengsten aansluitingen	8,6	6,7
Amortisatie egalisatierekening	6,2	5,5
Opbrengsten analyses en advisering	5,5	4,5
Opbrengsten verhuizing en incasso	2,2	1,3
Opbrengsten huur en pacht	1,5	1,3
Opbrengsten reststoffen	1,3	1,2
Opbrengsten huurvergoeding standpijpen	1,0	0,9
Opbrengsten werk voor derden	1,0	0,9
Overige opbrengsten	2,9	4,2
Totaal	49,4	44,8

Onder de overige omzet worden opbrengsten verantwoord die niet direct gerelateerd zijn aan de kernactiviteiten. De overige omzet bestaat onder meer uit de volgende posten:

- Opbrengsten verhuizingen en incasso. Bij verhuizingen brengt Vitens een bedrag in rekening ter dekking van de administratieve werkzaamheden;
- Opbrengst brandkranen heeft betrekking op een eenmalige bijdrage en een jaarlijkse terugkerende onderhoudsvergoeding;
- Opbrengst werk voor derden betreft diverse activiteiten die Vitens verricht voor derden;
- Opbrengst huur en pacht heeft betrekking op huuropbrengsten van kantoorgebouwen en dienstwoningen (aanwezig op gronden waarop productielocaties zijn gevestigd of winning plaatsvindt). Daarnaast opbrengsten voor het verpachten van gronden;

- Meeliftvergoedingen betreffen vergoedingen van met name gemeenten voor het meeliften op de factuur van Vitens voor verontreinigingsheffingen/ingezetenenomslag en rioolheffingen;
- Opbrengsten analyses en advisering hebben betrekking op verrichte analyses vanuit het laboratorium van Vitens voor derden;
- Opbrengsten dienstverlening aan derden betreft verrichte front- en backofficewerkzaamheden voor een ander drinkwaterbedrijf en dienstverlening aan VEI B.V.;
- Amortisatie bijdragen van derden betreft klantbijdragen voor aanleg aansluitleidingen. De amortisatie van de egalisatierekening vindt plaats in 33^{1/3} jaar;
- Opbrengsten huurvergoeding standpijpen betreft de verhuur van standpijpen aan derden;
- Opbrengsten reststoffen heeft betrekking op de verkoop van reststoffen welke ontstaan als gevolg van het waterzuiveringsproces;
- De activiteiten uit overige opbrengsten worden als opbrengst verantwoord voor zover levering van goederen en diensten heeft plaatsgevonden en zover de prestaties zijn geleverd. Van de overige opbrengsten heeft € 0,3 miljoen betrekking op subsidies.

Bedrijfskosten

[18] Kosten uitbesteed werk en inhuur personeel

In miljoenen euro's	2024	2023
Uitbesteed werk	54,7	45,6
Ingehuurd personeel van derden	27,7	24,9
Af: geactiveerde productie	-17,1	-20,2
Totaal	65,3	50,4

Het totaal van het saldo kosten uitbesteed werk en inhuur personeel is hoger ten opzichte van voorgaand jaar. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere uurtarieven van externen en indexaties van contractprijzen, onder andere van aannemers. Tot slot zijn de kosten hoger, omdat de uitvoering van het onderzoeksproject Living Lab Strategische Harten is geïntensiveerd in 2024.

Onder de geactiveerde productie voor het eigen bedrijf worden de eigen bedrijfskosten opgenomen ten dienste van de vervaardiging van (im)materiële vaste activa welke betrekking hebben op infrastructurele werken (productiebedrijven en leidingwerk) van de onderneming. Over 2024 bedraagt dit € 17,1 miljoen (2023: € 20,2 miljoen). De daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling in het aantal bestede uren aan de SAP implementatie.

[19] Overige kosten

In miljoenen euro's	2024	2023
Grond- en hulpstoffen	16,8	16,2
Overige personeelskosten	7,7	6,2
Water inkopen	4,9	2,9
Elektra	31,9	39,8
Autokosten	6,1	4,8
Automatiseringskosten	23,3	20,9
Telecomkosten	1,6	1,9
Facilitaire kosten	27,0	21,9
Belastingen, uitkeringen en verzekeringen	12,9	13,7
Amoveringskosten	2,4	2,6
Overige kosten	10,4	8,5
Af: geactiveerde productie eigen bedrijf indirecte kosten	-	-5,9
Totaal	145,0	133,5

Grond- en hulpstoffen zijn gestegen naar € 16,8 miljoen (2023: € 16,2 miljoen). Dit komt vooral door hogere kosten chemicaliën als gevolg van stijgende prijzen.

De overige personeelskosten hebben voor een belangrijk deel betrekking op reis- en verblijfkosten en opleidingskosten. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere opleidingskosten ten opzichte van 2023.

De waterinkopen zijn hoger ten opzichte van 2023, omdat vanaf 2024 is gestart met de inkoop van water bij Waterbedrijf Drenthe om te kunnen voldoen aan de vraag in ons distributiegebied.

De energiekosten betreffen kosten voor elektriciteit, gas en overige brandstoffen. De kosten zijn significant lager door lagere energieprijzen ten opzichte van 2023. Vitens heeft als beleid de energietarieven in 3 jaren vast te zetten, zodat de tarieven bij de start van het nieuwe jaar vast staan.

De autokosten betreffen servicekosten voor het wagenpark, brandstof en overige autokosten en bedragen over 2024 € 6,1 miljoen (2023: € 4,8 miljoen).

De automatiseringskosten betreffen voornamelijk licentiekosten, onder andere met betrekking tot SAP. De kosten zijn hoger dan voorgaand jaar door inflatie.

De facilitaire kosten hebben voor een belangrijk deel betrekking op huurkosten kantoorgebouwen en onderhoud van installaties, kantoorgebouwen en terreinen. De kosten voor onderhoud aan installaties, gebouwen en terreinen over 2024 bedragen € 22,7 miljoen (2023: € 18,6 miljoen). De overige kosten aan kantoorgebouwen en machines over 2024 bedragen € 4,3 miljoen (2023: € 3,3 miljoen).

De belastingen, uitkeringen en verzekeringen bestaan voornamelijk uit kosten droogteschades en belastingen en heffingen. De lichte daling wordt met name veroorzaakt door lagere kosten droogteschade als gevolg van de relatief natte zomerperiode.

De overige kosten bestaan voornamelijk uit kosten met betrekking tot contributies en bijdragen en representatiekosten.

Onder de geactiveerde productie voor het eigen bedrijf worden de eigen bedrijfskosten opgenomen ten dienste van de vervaardiging van (im)materiële vaste activa die betrekking hebben op infrastructurele werken (productiebedrijven en leidingwerk) van de onderneming. Dit betreft personeelsgerelateerde kosten, zoals salariskosten en inhuurkosten. Voorheen (2023 en eerder) werd ook een deel van de overige kosten in het uurtarief verwerkt, maar vanaf 2024 worden alleen *employee benefits* in het uurtarief verwerkt, waardoor de geactiveerde productie van de overige kosten € 0 miljoen is in 2024.

[20] Personeelskosten

In miljoenen euro's	2024	2023
Salarissen	111,0	99,5
Sociale lasten	14,8	13,7
Afgedragen premies aan collectieve regelingen die als toegezegde-bijdragenregeling worden behandeld	13,7	13,4
Af: geactiveerde productie	-18,3	-19,3
Subtotaal	121,2	107,4
Jubileumvoorziening	0,1	-0,1
Totaal	121,3	107,3

De personeelskosten zijn ten opzichte van 2023 gestegen, voornamelijk als gevolg van de CAO-stijging per 1 januari 2024. Daarnaast is gedurende het jaar het aantal FTE gegroeid, wat ook heeft gezorgd voor een stijging in personeelskosten.

Onder de geactiveerde productie voor het eigen bedrijf worden de eigen personeelskosten opgenomen ten dienste van de vervaardiging van (im)materiële vaste activa welke betrekking hebben op infrastructurele werken (productiebedrijven en leidingwerk) van de onderneming. Dit betreft voornamelijk directe personeelskosten en bedraagt over 2024 € 18,3 miljoen (2023: € 19,3 miljoen).

In miljoenen euro's	Jubileum-voorziening	Totaal 2024	Totaal 2023
Dotatie voorzieningen	0,1	0,1	-
Vrijval voorzieningen	-	-	-0,1
Totaal	0,1	0,1	-0,1

Aantal werknemers	2024	2023
Aantal medewerkers in vaste dienst per 31 december	1.762	1.635
Aantal FTE in vaste dienst per 31 december	1.638	1.524

Het aantal FTE komt uit op 1.638 in 2024 (2023: 1.524), waarbij alle medewerkers van Vitens in Nederland werken. In 2024 was het gemiddeld aantal werknemers 1.699 (2023: 1.617).

[21] Afschrijvingen, reële-waardemutaties en bijzondere waardeverminderingen van (im)materiële vaste activa

In miljoenen euro's	2024	2023
Afschrijvingen materiële vaste activa	99,0	94,9
Afschrijvingen immateriële vaste activa	10,3	7,8
Afschrijvingskosten vanuit Facturatie B.V.	3,0	1,7
Boekresultaat desinvesteringen	7,9	2,5
Afschrijvingen IFRS 16	6,6	6,8
Reële waarde mutaties	0,2	0,2
Totaal	127,0	113,9

De afschrijvingskosten zijn gestegen ten opzichte van 2023, vooral als gevolg van de stijging in het investeringsniveau. Daarnaast hebben twee grote incidentele afboekingen plaatsgevonden in 2024.

[22] Financiële baten en lasten

In miljoenen euro's	2024	2023
Rentekosten bullet en lineaire geldleningen	25,3	18,5
Rentekosten derivaten	1,2	2,9
Rentekosten roll-over geldleningen	10,1	11,6
Rentekosten droogteschade	0,7	-
Rentekosten rekening-courant	1,0	1,1
Rentekosten kortlopende leningen	1,4	1,6
Rentedotatie voorzieningen	0,3	-
Rentekosten lease	0,5	0,4
Rentekosten doorbelast aan investeringsprojecten (IAS 23)	-2,5	-2,6
Overige kosten leningen	0,1	0,3
Totaal	37,9	33,8
Rentebaten	-	-
Totaal rentebaten- en lasten	37,9	33,8

[23] Aandeel in resultaat in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

In miljoenen euro's	2024	2023
Resultaat geassocieerde deelnemingen en joint ventures	0,1	-

[24] Belastingen

Vitens is belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Activiteiten welke Vitens verricht vanuit de Drinkwaterwet, zoals het leveren van drinkwater, zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.

De belasting over het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening bedraagt € 0,6 miljoen (2023: nihil). De aansluiting met het effectieve belastingtarief is als volgt:

In miljoenen euro's	2024	2023
Resultaat voor belastingen	34,5	27,2
Onbelaste activiteiten	31,7	25,6
Belastbaar resultaat	2,8	1,6
Vennootschapsbelasting	0,6	-

De vennootschapsbelasting is berekend op basis van het geldende belastingtarief in Nederland (2024: 25,8%; 2023: 25,8%).

De effectieve belastingdruk over het resultaat voor de vennootschapsbelasting bedraagt 1,7%.

Dividendbelasting

Over betaalde dividenduitkering wordt door Vitens dividendbelasting ingehouden en afgedragen.

Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht

[25] Kasstroom uit operationele-, investerings- en financieringsactiviteiten

De kasstroom uit operationele activiteiten bedroeg € 180,6 miljoen (2023: € 145,0 miljoen) en is niet toereikend om de investeringsactiviteiten van € 263,4 miljoen (2023: € 227,9 miljoen) te financieren. De kasstroom uit operationele bedrijfsactiviteiten is € 39,9 miljoen hoger dan in 2023 wat voornamelijk wordt veroorzaakt door een hoger resultaat. Doordat het werkkapitaal relatief gezien beperkt is gestegen, wordt de stijging versterkt. De kasstroom uit investeringsactiviteiten stijgt met € 35,5 miljoen, vooral verklaard door een stijging in het investeringsvolume.

Over boekjaar 2024 is sprake van een netto kasstroom van € 17,1 miljoen positief waardoor de rentedragende verplichtingen afnemen met hetzelfde bedrag.

Overige toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

[26] Dividend

In 2024 heeft de aandeelhoudersvergadering ingestemd met de voorgestelde winstbestemming over het resultaat 2023. Als gevolg hiervan is het resultaat toegevoegd aan de overige reserves en is geen dividend uitgekeerd.

in miljoenen euro's	2024	2023
Dividend boekjaar 2023	-	-
Dividend boekjaar 2024	-	-
Aantal gerechtigde gewone aandelen	5.777.247	5.777.247
Dividend per aandeel (in euro's)	-	-

De Raad van Bestuur stelt de aandeelhouders voor om geen dividend over het resultaat 2024 op gewone aandelen uit te betalen in 2025 (goedgekeurd door de Raad van Commissarissen op 10 maart 2025).

[27] Verbonden partijen

De aandelen van Vitens worden gehouden door aandeelhouders uit de publieke sector (provincies en gemeenten). Vitens heeft belangen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures, waarin ze ofwel invloed van betekenis heeft, maar geen beslissende zeggenschap, ofwel gezamenlijke zeggenschap uitoefent in bedrijfsvoering en financieel beleid. Transacties met deze partijen worden uitgevoerd op *arm's length* basis.

VEI B.V.

In 2024 is door de aandeelhouders Vitens (50%) een bedrag van € 2,2 miljoen (2023: € 2,3 miljoen) gestort als bijdrage in de ontwikkelingsactiviteiten van VEI B.V. Daarnaast is door Vitens in 2024 een bedrag van € 1,4 miljoen (2023: € 1,9 miljoen) gefactureerd. Dit betreft uren van Vitens medewerkers die hebben deelgenomen aan projecten van VEI B.V. en kosten als gevolg van afgesloten *service level agreements*.

Facturatie B.V.

Jaarlijks worden door Facturatie B.V. de afschrijvingskosten doorbelast aan de aandeelhouders Vitens (50%) en Evides N.V. (50%). De afschrijvingskosten voor Vitens bedragen in 2024 € 3,1 miljoen (2023: € 1,7 miljoen). Ultimo 2024 staat bij Vitens een bedrag van € 0,3 miljoen (2023: € 1,2 miljoen) op de balans (schuldpositie) voor de door te belasten afschrijvingskosten december vanuit Facturatie B.V. Daartegenover staat een vordering op Facturatie B.V. van € 18,1 miljoen (2023: € 22,5 miljoen), welke voor € 16,1 miljoen bestaat uit leningen verstrekt aan Facturatie B.V. en voor het overige deel aan doorbelasting van investeringskosten SAP.

Hieronder een overzicht van de andere verbonden partijen.

Verbonden partij	Vestigingsplaats	Belang (in %)
AquaMinerals B.V.	Rijswijk	18,1
KWH Water B.V.	Nieuwegein	26,4

Ultimo boekjaar bedragen de vorderingen en schulden van verbonden partijen:

In miljoenen euro's	2024	2023
Vorderingen op verbonden partijen	18,3	22,7
Schulden aan verbonden partijen	0,5	1,2

Over het boekjaar 2024 zijn totaal voor € 30,6 miljoen aan vorderingen op verbonden partijen gefactureerd (2023: € 49,4 miljoen). Ultimo boekjaar staat nog € 18,3 miljoen open op verbonden partijen (2023: € 22,7 miljoen). Ten aanzien van de schulden aan verbonden partijen is over het boekjaar totaal € 36,5 miljoen aan facturen ontvangen. Ultimo boekjaar staat nog € 0,5 miljoen open op verbonden partijen (2023: € 1,2 miljoen).

[28] Waterbalans

In miljoenen m ³	2024	2023
Totaal te bewerken water	372,1	370,0
Productieverliezen	-9,9	-9,5
Totaal geproduceerd reinwater	362,2	360,5
Inkoop reinwater	6,2	4,4
Productie en inkoop	368,4	364,9
Verkoop reinwater buiten voorzieningsgebied	-	-
Afgeleverd in voorzieningsgebied	368,4	364,9
Distributieverliezen en meetverschillen (NIRG)*	-25,0	-25,0
Levering aan klanten**	343,4	339,9
* Niet In Rekening Gebracht (NIRG) in %	6,8%	6,8%
** Percentage reeds gefactureerd ultimo '24	48,3%	55,6%

De drinkwateromzet van Vitens aan het eind van het boekjaar is in belangrijke mate onderhevig aan schattingen van het waterverbruik. De drinkwaterafgifte van alle productielocaties aan het leidingnet wordt geregistreerd en is aan het eind van het boekjaar bekend. Voor de periode in het boekjaar waarover de klanten nog geen afrekening van hun waterverbruik hebben ontvangen, wordt een schatting gemaakt op basis van historische meterstanden in relatie tot de actuele drinkwaterafgifte. Aan het eind van het boekjaar is 45-55% van het waterverbruik onderhevig aan schattingen en wordt de levering aan klanten geschat op 343,4 mln³, wat resulteert in een NIRG van 6,8%.

De drinkwaterlevering aan klanten over 2023 is met 0,7 mln m³ naar 339,9 mln m³ bijgesteld (na 99% facturatie). Dit betekent dat het NIRG-percentage is opgelopen naar 6,8% (schatting eind 2023 was 6,7%). Het NIRG-percentage is een belangrijke component van het omzetprognosemodel. Het NIRG geeft het verschil aan tussen de drinkwaterafgifte aan het leidingnet en het waterverbruik dat wordt afgerekend met onze klanten. Daarnaast is de NIRG 2022 opgelopen naar 7,4% als gevolg van nieuw binnen gekomen watermeterstanden, waardoor eerdere schattingen van verkochte m³ te hoog waren.

Resultaat op afloop balanspost verbruik en effect NIRG	2024	2023	2022	2021	2020
Resultaat op afloop balanspost omzet verbruik voorgaand jaar (in miljoenen euro's)	-1,1	-1,4	-1,3	-1,6	-0,3
Werkelijk NIRG in jaarrekening (na > 99,5% facturatie)		6,8%	7,4%	6,5%	6,6%
Verwacht / Gerapporteerd NIRG in jaarrekening (na circa > 45% facturatie)	6,8%	6,7%	6,6%	6,1%	6,4%

[29] Financieel risicomanagement

Beheersing van kapitaal

Het financieel beleid is goedgekeurd op de Aandeelhoudersvergadering van november 2022 en doet recht aan wet- en regelgeving (compliance), aan het belang van de klant en aandeelhouders en dient uitdagend, doch realistisch te zijn voor Vitens. Het belang van continuïteit staat in het financieel beleid bovenaan. De continuïteitsdoelstelling is als volgt geformuleerd: De solvabiliteit is vastgesteld op een eigen vermogen minimaal gelijk aan 35% van het balanstotaal. Deze primaire doelstelling staat centraal bij de beheersing van de financiële risico's. Ultimo 2024 bedraagt de solvabiliteit 29,8% (2023: 30,3%). De hogere maximaal te realiseren vermogenskostenvoet (WACC) voor 2025-2027 moet bijdragen aan een verbetering van de solvabiliteit.

Vitens heeft in haar treasurystatuut opgenomen dat het renterisico niet groter mag zijn dan 25% van de totale vreemdvermogenpositie. Het renterisico is de som van de renteherzieningen (inclusief rente-instrumenten) en hetgeen nodig is aan nieuwe financiering (schuldvernieuwing) in enig jaar.

Vitens heeft met diverse kredietgevers kredietarrangementen afgesloten. In deze arrangementen worden door de kredietgevers voorwaarden (financiële ratio's) gesteld waaraan Vitens moet voldoen.

In oktober 2021 is de norm voor de WACC voor de jaren 2022 t/m 2024 vastgesteld op 2,95%. Voor deze jaren blijft het maximum aan toegestane solvabiliteit op 70%. Voor de periode van 2025-2027 is de norm voor de WACC vastgesteld op 4,32%.

Vitens heeft in 2024 een voorlopige WACC behaald van 3,1%. De definitieve WACC wordt vastgesteld middels het Bedrijfsverslag dat voor 1 oktober 2025 aan het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat wordt gerapporteerd. De behaalde WACC is hoger dan de gestelde norm van 2,95%.

Vitens heeft in 2024 voldaan aan de ratio's zoals opgenomen in de bankconvenanten.

Financiële ratio's	Streefwaarden ¹	Bank convenant	2024	2023	2022	2021	2020
Solvabiliteit (eigen vermogen/totaal vermogen)	> 35%	> 25%	29,8%	30,3	31,0	30,2	29,4
Solvabiliteit (garantievermogen/totaal vermogen)	> 35%		29,8%	30,3	31,0	30,2	30,0
Leverage ratio (OCF / Rentedragende schulden)	> 7%	> 7%	13,9%	12,0	11,7	12,2	11,9
Interest Coverage ratio (Ebit/ (rentelasten en -baten + uitbetaald dividend huidige boekjaar))	> 1,3	> 1,3	1,92	1,80	1,30	1,76	1,84
Debt ratio (Rentedragende verplichtingen (exclusief de achtergestelde leningen)/Ebitda)	< 7,5	< 7,5	6,5	6,9	7,8	7,1	6,4
Weighted Average Cost of Capital (WACC) ²	< 2,95%		3,11%	2,92%	1,83%	2,41%	2,93%

1. De streefwaarden betreffen voorwaarden vanuit het financiële beleid van Vitens.
2. De WACC is vastgesteld voor de jaren 2025 t/m 2027 op 4,32% (2022 t/m 2024: 2,95%).

Berekeningswijze financiële ratio's en gebruikte afkortingen

- **Solvabiliteit (eigen vermogen):** eigen vermogen x 100% gedeeld door het balanstotaal;
- **Solvabiliteit (garantievermogen):** (eigen vermogen + achtergestelde leningen) x 100% gedeeld door het balanstotaal;
- **Leverage:** netto operationele kasstroom gedeeld door rentedragende schulden (inclusief de achtergestelde leningen);
- **Ebit:** bedrijfsresultaat plus resultaat joint ventures en geassocieerde deelnemingen;
- **Ebitda:** ebit plus afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen;
- **WACC:** bedrijfsresultaat drinkwateractiviteiten plus eventuele tariefcompensatie gedeeld door het gemiddelde balanstotaal drinkwateractiviteiten.

Financiële risico's worden binnen Vitens beheerst door de treasurycommissie die onder toezicht staat van de Raad van Bestuur. Belangrijke doelstellingen uit het treasurybeleid zijn het waarborgen van een blijvende toegang tot de kapitaalmarkt, het beheersen van financiële risico's, het realiseren van zo laag mogelijke kosten en het zekerstellen van voldoende liquiditeit.

Vitens is onderhevig aan de volgende financiële risico's: marktrisico (inclusief prijsrisico, valutarisico en interestrisico), kredietrisico en liquiditeitsrisico.

Marktrisico

(i) Prijsrisico

Onder prijsrisico wordt verstaan: het risico van waardemutaties als gevolg van veranderingen in marktprijzen.

Reële waarde van financiële activa en verplichtingen	Boekwaarde		Reële waarde	
In miljoenen euro's	2024	2023	2024	2023
Activa				
Handels- en overige vorderingen	68,7	72,1	68,7	72,1
Langlopende financiële activa	13,3	16,2	12,2	14,6
Verplichtingen				
Langlopende geldleningen	1.262,2	1.159,4	1.207,2	1.113,3
Handelsschulden en overige te betalen posten	95,9	92,2	95,9	92,2
Nog te ontvangen facturen	13,5	11,0	13,5	11,0
Rentedragende verplichtingen	35,3	52,4	35,3	52,4
Kortlopende leningen	-	-	-	-
Kortlopende overige financiële verplichtingen	78,2	62,4	78,2	62,4

In bovenstaande tabel staan de reële waarden van de financiële activa en verplichtingen. De reële waarde waarderingen van de leningen betreffen level-2-waarderingen. De derivaten zijn hierin niet vermeld aangezien deze tegen reële waarde op de balans worden verantwoord.

De reële waarden van de financiële activa en verplichtingen zijn als volgt bepaald:

1. Handels- en overige vorderingen en vooruitgefactureerde bedragen: gezien de korte doorlooptijd van deze vorderingen is de reële waarde overeenkomstig de boekwaarde;
2. Langlopende financiële activa: deze post betreft een verstrekte lening aan Facturatie BV en hypothecaire leningen aan (oud-) werknemers. De reële waarden hiervan zijn bepaald door het contant maken van de toekomstige kasstromen;
3. Langlopende geldleningen: de reële waarden hiervan zijn bepaald door het contant maken van de toekomstige kasstromen tegen de voor Vitens van toepassing zijnde yield rentecurve per 31 december;
4. Handelsschulden en overige te betalen posten, nog te ontvangen facturen, kortlopende leningen en kortlopende overige financiële verplichtingen: de reële waarde van de genoemde posten is gezien de korte doorlooptijd overeenkomstig de boekwaarde;
5. Rentedragende verplichtingen: de reële waarde van de rentedragende verplichtingen is overeenkomstig de boekwaarde.

(ii) Valutarisico

Dit betreft het risico dat de waarde van een financieel instrument verandert als gevolg van fluctuaties van valutakoersen. Vitens loopt zelf geen valutarisico over haar activiteiten omdat alle bedrijfsactiviteiten plaatsvinden binnen Nederland. VEI B.V. is een joint venture van Vitens en Evides N.V. en voert projecten uit in ontwikkelingslanden met als doel verbetering van de watervoorziening. VEI B.V. hanteert de euro als functionele valuta. Eventuele koersverschillen worden per transactie berekend en ten gunste/ ten laste gebracht van de winst- en verliesrekening.

(iii) Interestrisico

In het kader van de normale bedrijfsuitoefening maakt Vitens gebruik van derivaten (*interest rate swaps*) om renterisico's te beperken. Het doel van dit beheer is de invloed van veranderingen in rentetarieven op de resultaten te beperken. Derivaten worden gebruikt om de leningenportefeuille te sturen op het gewenste risicoprofiel. Deze instrumenten worden niet gebruikt voor speculatieve of handelsdoeleinden. Vitens heeft in het treasurystatuut opgenomen dat maximaal over 25% van het totaal vreemd vermogen (exclusief achtergestelde geldleningen) renterisico mag worden gelopen. Ultimo 2024 kwam het aldus berekende renterisico uit op 21,0% (2023: 22,0%). Het renterisico is voor een klein deel van de leningenportefeuille onderhevig aan renteschommelingen en de invloed op de rentelasten is beperkt.

Een eventuele stijging/daling van de kortetermijnrente (driemaands Euribor) van honderd basispunten (1%) betekent voor Vitens een stijging/daling van de rentekosten van € 1,0 miljoen op jaarbasis (2023: € 1,3 miljoen). De stijging/daling heeft betrekking op de roll-over-leningen die niet zijn afgedekt door middel van derivaten en het saldo over de rekening-courant.

Een eventuele daling van de rentecurve ten opzichte van 31 december 2024 van 100 basispunten (1%) heeft een negatief effect van € 5,7 miljoen op de waarde van de derivaten. Een eventuele stijging van de rentecurve ten opzichte van 31 december 2024 van 100 basispunten (1%) heeft een positief effect van € 5,0 miljoen op de waarde van de derivaten. Een negatief of positief effect op de waarde van de derivaten resulteert in mutaties in het eigen vermogen.

De rentederivaten zijn gelijk aan de looptijd van de gekoppelde roll-over-leningen. Voor een hoofdsom van € 145 miljoen is de looptijd van de rentederivaten gelijk aan de looptijd van de roll-over-leningen.

Onderstaande tabel toont de vervaldatum of, indien eerder, de contractuele renteherzieningsdatum van de leningenportefeuille op 31 december 2024. Dit geeft inzicht in de mate waarin Vitens wordt blootgesteld aan wijzigingen in de hoogte van rentepercentages voor financiële verplichtingen.

Interest risico	Effectief rentepercentage	< 6 maanden	> 6 < 12 maanden	1 – 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
In miljoenen euro's						
Per 31 december 2023						
Bullet en lineaire geldleningen	2,42%	-	-	154,8	727,5	882,3
Roll-over-geldleningen (gekoppeld met interest rate swaps, waardoor vastrentende leningen ontstaan)	4,41%	-	50,0	120,0	25,0	195,0
Roll-over-geldleningen	3,55%	-	2,2	55,0	25,0	82,2
Banken (rekening-courant)	eenmaands Euribor	52,6	-	-	-	52,6
Kasgeldleningen		-	-	-	-	-
Leaseverplichtingen	0,0-4,8%	2,8	2,6	11,4	2,1	18,9
Totaal aan financiële verplichtingen		55,4	54,8	341,2	779,6	1.231,0
Per 31 december 2024						
Bullet en lineaire geldleningen	2,68%	-	-	234,7	822,7	1.057,4
Roll-over-geldleningen (gekoppeld met interest rate swaps, waardoor vastrentende leningen ontstaan)	4,32%	-	50,0	70,0	25,0	145,0
Roll-over-geldleningen	4,00%	-	10,0	25,0	25,0	60,0
Banken (rekening-courant)	eenmaands Euribor	35,3	-	-	-	35,3
Kasgeldleningen		-	-	-	-	-
Leaseverplichtingen	0,6-4,8%	2,9	2,8	11,3	1,4	18,4
Totaal aan financiële verplichtingen		38,2	62,8	341,0	874,1	1.316,1

(iv) Kredietrisico

Vitens is onderhevig aan risico's in het geval dat klanten niet kunnen voldoen aan hun verplichtingen. Ultimo 2024 bedraagt het debiteurensaldo waarover dit risico wordt gelopen € 46,3 miljoen (2023: € 47,3 miljoen), zie noot [6]. Daarnaast wordt risico gelopen over het saldo aan financiële vaste activa € 13,3 miljoen (2023: € 16,2 miljoen).

De overige kortlopende vorderingen € 25,7 miljoen (2023: € 26,7 miljoen) bestaan uit vorderingen op meelifters € 0,7 miljoen (2023: € 1,3 miljoen), belastingen en premies sociale verzekeringen € 3,8 miljoen (2023: € 2,6 miljoen), vooruitbetaalde kosten € 10,2 miljoen (2023: € 13,3 miljoen) en diverse vorderingen ad € 11,0 miljoen (2023: € 9,7 miljoen). Op de vorderingen van meelifters en van de belastingen en sociale premies loopt Vitens geen kredietrisico. Vitens heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico bestaat uit het risico dat Vitens niet of niet tijdig aan financiële middelen kan komen om te voldoen aan haar verplichtingen. Om dit risico te minimaliseren, beoordeelt Vitens regelmatig de verwachte en potentiële kasstromen over een tijdshorizon van meerdere jaren. Tevens wordt jaarlijks een gedetailleerde liquiditeitsprognose opgesteld om eventuele schommelingen in de liquiditeitsbehoefte tijdig te kunnen onderkennen en eventueel gepaste actie te ondernemen.

Per 31 december 2024 beschikt Vitens over:

- een rekening-courantfaciliteit tot een bedrag van € 110 miljoen, waarvan € 50 miljoen gecommitteerd;

- een kasgeldfaciliteit tot een bedrag van € 25 miljoen (betreft een ongecommitteerde faciliteit);
- een variabele roll-over-lening van € 50 miljoen (gecommiteerd) waar nog € 40 miljoen van kan worden opgenomen; en
- een Revolving Credit Facility van € 100 miljoen (betreft een gecommiteerde faciliteit).

De contractueel overeengekomen (niet gediscoteerde) betalingen op financiële verplichtingen worden weergegeven in de onderstaande tabel.

Liquiditeitsrisico	< 1 jaar	> 1 < 5 jaar	> 5 jaar
In miljoenen euro's			
Langlopende financiële verplichtingen berekenen incl. rente			
Bullet en lineaire geldleningen	28,7	339,6	944,3
Roll-over-leningen	65,7	103,7	62,8
Derivaten	1,8	3,8	9,3
Leaseverplichtingen	5,7	11,3	1,4
Langlopende overige financiële verplichtingen	34,4	49,0	144,6
Totaal langlopende financiële verplichtingen	136,3	507,4	1.162,4
Kortlopende financiële verplichtingen			
Handelsschulden en overige te betalen posten	95,9	-	-
Nog te ontvangen facturen	13,5	-	-
Rentedragende verplichtingen	35,3	-	-
Kortlopende leningen	-	-	-
Kortlopende overige financiële verplichtingen	78,2	-	-
Totaal kortlopende financiële verplichtingen	222,9	-	-
Totaal langlopende en kortlopende financiële verplichtingen	359,2	507,4	1.162,4

[30] Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen

Ultimo 2024 en 2023 heeft Vitens geen financiële activa en financiële verplichtingen gesaldeerd in de balans opgenomen. Eveneens is geen sprake van voorwaardelijke rechten tot saldering die zouden kunnen leiden tot gesaldeerde afwikkeling van financiële activa en financiële verplichtingen.

[31] Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen noemenswaardige gebeurtenissen voorgedaan, welke invloed hebben op de jaarrekening 2024.

Enkelvoudige jaarrekening

Enkelvoudige balans per 31 december

(voor resultaatbestemming)

Activa

	In miljoenen euro's		31-12-2024		31-12-2023
	Vaste activa				
	Immateriële vaste activa	58,5		49,7	
	Materiële vaste activa	2.231,7		2.072,7	
	Activa met gebruiksrecht	19,7		20,2	
[32]	Investeringen in dochterondernemingen	-		-	
[32]	Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	6,5		6,4	
	Overige financiële vaste activa	13,3		16,2	
			2.329,7		2.165,3
	Vlottende activa				
[33]	Handels- en overige vorderingen		68,7		72,1
	Totaal activa		2.398,4		2.237,4

Passiva

	In miljoenen euro's		31-12-2024		31-12-2023
[34]	Eigen vermogen				
	Aandelenkapitaal	5,8		5,8	
	Agioreserve	147,2		147,2	
	Herwaarderingsreserve derivaten	-17,1		-18,5	
	Herwaarderingsreserve IFRS-transitie	7,3		10,0	
	Wettelijke reserve deelnemingen	4,7		4,6	
	Overige reserves	531,2		501,4	
	Resultaat boekjaar	34,5		27,2	
			713,6		677,7
	Verplichtingen				
	Voorzieningen				
[35]	Voorzieningen personeelsbeloningen	0,4		0,5	
[36]	Overige voorzieningen	1,4		1,0	
			1,8		1,5
	Langlopende verplichtingen				
	Egalisatierekening bijdragen van derden	172,7		155,5	
	Rentedragende verplichtingen	1.202,3		1.107,2	
	Leaseverplichtingen	12,7		12,6	
	Derivaten	6,2		7,4	
			1.393,9		1.282,7
[37]	Kortlopende verplichtingen		289,1		275,5
	Totaal Passiva		2.398,4		2.237,4

Enkelvoudige winst- en verliesrekening

In miljoenen euro's		2024		2023
Eigen resultaat (excl. deelnemingen) na belastingen	34,4		27,2	
Resultaat deelnemingen na belastingen	0,1		-	
Netto resultaat		34,5		27,2

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Waarderingsgrondslagen voor de enkelvoudige jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening van Vitens is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW met uitzondering van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling zoals onderstaand toegelicht.

De gebruikte waarderingsgrondslagen zijn grotendeels dezelfde als die gebruikt worden voor de geconsolideerde jaarrekening volgens de bepalingen van artikel 362 lid 8 Titel 9 Boek 2 BW, waarbij investeringen in dochtermaatschappijen worden verantwoord tegen de nettovermogenswaarde van de activa volgens de equity-methode. De enkelvoudige winst- en verliesrekening van Vitens is op grond van artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW op vereenvoudigde wijze opgesteld. Vitens hanteert als grondslagen voor waardering en resultaatbepaling de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Voor de grondslagen wordt verwezen naar de 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening'.

De balansposten dienstwoningen en derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde. Als gevolg van de toepassing van Titel 9 Boek 2 BW wordt voor het effect van reële-waardemutaties op het vermogen een herwaarderingsreserve gevormd. Voor de overige toelichtingen wordt verwezen naar de [geconsolideerde jaarrekening](#).

[32] Investerings in deelnemingen

In miljoenen euro's	Investerings in dochtermaatschappijen	Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2023	-	6,3	6,3
Mutaties 2023			
Aandeel in resultaat	-	0,1	0,1
Overige mutaties	-	-	-
Totaal mutaties	-	0,1	0,1
Boekwaarde per 31 december 2023	-	6,4	6,4
Mutaties 2024			
Aandeel in resultaat	-	-	-
Overige mutaties	-	-	-
Totaal mutaties	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2024	-	6,4	6,4

Deelnemingen in dochtermaatschappijen worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde, die is bepaald op basis van IFRS-grondslagen zoals toegepast in de geconsolideerde jaarrekening.

[33] Handels- en overige vorderingen

In miljoenen euro's		31-12-2024		31-12-2023
Handelsdebiteuren	36,4		47,3	
Waardevermindering van debiteuren	-3,3		-2,2	
Meelifters	0,7		1,3	
Nettohandelsvorderingen		33,8		46,5
Belastingen en premies sociale verzekeringen		3,8		2,6
Vorderingen op groepsmaatschappijen		-		-
Nog te factureren omzet		9,9		-
Overlopende activa		21,2		23,0
Totaal		68,7		72,1

[34] Eigen vermogen

In miljoenen euro's	2024	2023
Stand per 1 januari	677,7	649,5
Mutaties		
Resultaat boekjaar	34,5	27,2
Mutatie herwaarderingsreserve derivaten	1,4	1,0
Mutatie herwaarderingsreserve IFRS-transitie	-2,6	-2,5
Mutatie algemene reserve	2,5	2,5
Mutatie wettelijke reserve deelnemingen	0,1	-
Dividenduitkering gewone aandelen	-	-
Totaal mutaties	35,9	28,2
Stand per 31 december	713,6	677,7

De herwaarderingsreserve derivaten betreft de negatieve marktwaarde derivaten van € 6,8 miljoen (2023: € 7,6 miljoen), zie noot [10].

De herwaarderingsreserve IFRS-transitie is gevormd voor de waardevermeerdering in 2006 op transport- en hoofdleidingen en ruwwater- en terreinleidingen op productielocaties. Voor de transport- en hoofdleidingen is uitgegaan van een gewogen gemiddelde ouderdom (of investeringsjaar) van 1977 waardoor deze herwaardering in 2027 nihil bedraagt. Voor de ruwwater- en terreinleidingen op productielocaties is uitgegaan van een gewogen gemiddelde ouderdom (of investeringsjaar) van 1996 waardoor deze herwaardering in 2036 afloopt naar nihil.

Vitens houdt een wettelijke reserve deelnemingen aan ter hoogte van het aandeel in het positieve resultaat uit deelnemingen en in rechtstreekse vermogensvermeerderingen sedert de eerste waardering van de deelneming.

Voor een overige toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening, zie noot [7].

[35] Voorzieningen personeelsbeloningen

Voor het mutatieoverzicht van de voorzieningen personeelsbeloningen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening, zie noot [11].

[36] Overige voorzieningen

Voor het mutatieoverzicht van de overige voorzieningen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening, zie noot [12].

[37] Kortlopende verplichtingen

In miljoenen euro's	31-12-2024	31-12-2023
Handelsschulden en overige te betalen posten	95,9	77,4
Voorschot waterdebiteuren	-	11,7
Kortlopend deel derivaten	0,6	0,2
Voorzieningen	4,3	4,1
Aflossingsverplichtingen over langlopende verplichtingen	59,9	52,3
Aflossingsverplichtingen over leaseverplichtingen	5,7	4,9
Belastingverplichtingen	17,9	14,9
Rentedragende verplichtingen	35,3	52,4
Kortlopende leningen	-	-
Kortetermijnpersoneelsbeloningen	39,8	35,0
Nog te ontvangen facturen	13,5	11,0
Overlopende passiva	16,2	11,6
Totaal	289,1	275,5

[38] Bezoldiging Raad van Bestuur en Commissarissen

Op grond van artikel 1.3, eerste lid, onderdeel d Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT van 15 november 2012) is Vitens gehouden bij de samenstelling van onderstaande verantwoording rekening te houden met de verplichtingen zoals gesteld in de wet. Het voor Vitens N.V. toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000 (het algemene bezoldigingsmaximum).

Bezoldiging Raad van Bestuur

In dit jaarverslag 2024 hebben wij het verantwoordingsformat voor de WNT gebruikt zoals door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) beschikbaar is gesteld.

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	drs. J.J. Hannema ¹	ir. T.R. Roozendaal ²	
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Voorzitter RvB	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/03	01/04 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	51.278	157.264	
Beloningen betaalbaar op termijn	5.916	17.804	
Subtotaal	57.194	175.068	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	57.932	175.068	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 57.194	€ 175.068	
Het bedrag van de overschrijding, en	N.v.t.	N.v.t.	
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	drs. J.J. Hannema	drs. M. Bonhof	drs. C.M.M. Martens
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12	01/01 – 31/01	15/05 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,9845	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	200.090	16.385	126.702
Beloningen betaalbaar op termijn	22.910	1.912	14.430
Subtotaal	223.000	18.297	141.132
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	18.646	141.132
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 223.000	€ 18.297	€ 141.132
Het bedrag van de overschrijding, en	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

1. Voorzitter Raad van Bestuur: In 2024 fulltime dienstverband 91 dagen (2023: 365 dagen; fulltime dienstverband).

2. Voorzitter Raad van Bestuur: In 2024 fulltime dienstverband 275 dagen

Leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12	N. G. Dalstra		
bedragen x € 1			
Functiegegevens	Chief Financial Officer (CFO)		
Kalenderjaar	2024	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1-1 t/m 4-7	1-12 t/m 31-12	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7	1	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	872	108	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 221	€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 200.800	€ 29.500	
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 215.608		
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 192.712	€ 22.896	
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 215.608		
(-/-) Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	€ -		
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 215.608		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt		

Bezoldiging commissarissen

De bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen bestaat uit vacatiegeld. Onderstaand de bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen zonder dienstbetrekking (in euro's):

Gegevens 2024					
bedragen x € 1	H.C.P. Noten	M.R. van Lieshout	H. Setz	G.M. van Dijk	P.A.N. ten Kroode
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	34.251	22.601	22.601	22.601	22.601
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	34.950	23.300	23.300	23.300	23.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Bezoldiging	34.251	22.601	22.601	22.601	22.601
Het bedrag van de overschrijding, en	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023					
bedragen x € 1	H.C.P. Noten	M.R. van Lieshout	H. Setz	G.M. van Dijk	P.A.N. ten Kroode
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	32.781	21.631	21.631	21.631	21.631
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450	22.300	22.300	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Bezoldiging	32.781	21.631	21.631	21.631	21.631
Het bedrag van de overschrijding, en	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

In bovenstaande tabel is in de maximale individuele bezoldigingsnorm rekening gehouden met het aantal dagen in functie als voorzitter en/of als lid RvC.

[39] Accountantskosten

Overeenkomstig artikel 2:382a BW wordt in deze noot een toelichting gegeven op de accountantskosten die betrekking hebben op de ontvangen diensten van de accountantsorganisatie in 2024. Deze bestaan uit de controle van de jaarrekening ad € 310 duizend (2023: € 273 duizend), de beoordeling van de duurzaamheidsinformatie in het jaarverslag ad € 105 duizend (2023: € 83 duizend) en voor andere controlewerkzaamheden ad € 42 duizend (2023: € 66 duizend). Er is geen sprake van vergoedingen voor adviesdiensten op fiscaal terrein en andere niet-controlediensten door de externe accountant.

Zwolle, 10 maart 2025

Raad van Commissarissen

drs. H.C.P. Noten (voorzitter)

drs. M.R. van Lieshout (commissaris)

drs. H. Setz MBA (commissaris)

prof. dr ir G.M. van Dijk (commissaris)

ir. drs. P.A.N. ten Kroode (commissaris)

Raad van Bestuur

Tjeerd R. Roozendaal

Daniëlle N. van Rieven

Overige gegevens

Winstbestemming

De statutaire bepalingen ten aanzien van de winstbestemming luiden als volgt:

40.1

Het dividendbeleid wordt vastgesteld, en kan worden gewijzigd, bij besluit van de Raad van Bestuur, dat is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Met inachtneming van het goedgekeurde dividendbeleid wordt jaarlijks door de Raad van Bestuur, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, vastgesteld welk deel van de winst wordt gereserveerd en welk deel wordt uitgekeerd.

40.2

Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.

40.3

De algemene vergadering kan op voorstel van de Raad van Bestuur, dat is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen, besluiten tot uitkering van interim-dividend en tot uitkeringen ten laste van een reserve van de vennootschap.

40.4

Uitkeringen op aandelen kunnen slechts plaats hebben tot ten hoogste het bedrag van het uitkeerbare eigen vermogen en, indien het een tussentijdse uitkering betreft, aan deze vereiste is voldaan blijktens een tussentijdse vermogensopstelling als bedoeld in artikel 2:105 lid 4 van het BW. De vennootschap legt de vermogensopstelling ten kantore van het Handelsregister neer binnen acht dagen na de dag waarop het besluit tot uitkering wordt bekendgemaakt.

40.5

De vordering van een aandeelhouder tot een uitkering op aandelen verjaart door een tijdsverloop van 5 jaren. De Raad van Bestuur stelt de aandeelhouders, voor het resultaat na belastingen als volgt te bestemmen (goedgekeurd door de Raad van Commissarissen op 10 maart): geen uitkering van dividend op gewone aandelen en het resultaat ad € 34,5 miljoen toe te voegen aan de overige reserves (conform dividendbeleid).

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering en de raad van commissarissen van Vitens N.V.

Verklaring over de jaarrekening 2024

Ons oordeel

Naar ons oordeel:

- geeft de geconsolideerde jaarrekening van Vitens N.V., samen met haar dochtermaatschappijen, ('de groep') een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de groep op 31 december 2024 en van het resultaat en de kasstromen over 2024, in overeenstemming met de IFRS Accounting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie ('EU') en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW') en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT');
- geeft de enkelvoudige jaarrekening van Vitens N.V. ('de vennootschap') een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de vennootschap op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW') en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024 van Vitens N.V. te Zwolle gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van de groep en de enkelvoudige jaarrekening.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde balans per 31 december 2024;
- de volgende overzichten over 2024: de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, het geconsolideerde overzicht totaalresultaat, het geconsolideerde mutatieoverzicht eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht; en
- de toelichting waarin opgenomen de grondslagen voor financiële verslaggeving die van materieel belang zijn en overige toelichtingen.

De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit:

- de enkelvoudige balans per 31 december 2024;
- de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2024; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening is IFRS Accounting Standards zoals aanvaard binnen de EU, de relevante bepalingen uit Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT en het stelsel dat is gebruikt voor het opmaken van de enkelvoudige jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Vitens N.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Onze controleaanpak

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot de kernpunten, fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van individuele kernpunten, de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies

Samenvatting en context

Vitens N.V. is een drinkwaterbedrijf waarvan de belangrijkste activiteiten bestaan uit het oppompen van grondwater, het zuiveringsproces hiervan en de distributie van drinkwater. De groep bestaat uit verschillende groepsonderdelen en daarom hebben wij de reikwijdte en aanpak van de groepscontrole overwogen zoals uiteengezet in de paragraaf 'De reikwijdte van onze groepscontrole'.

Als onderdeel van het ontwerpen van onze controleaanpak hebben wij de materialiteit bepaald en het risico van materiële afwijkingen in de jaarrekening geïdentificeerd en ingeschat. Wij besteden bijzondere aandacht aan die gebieden waar de raad van bestuur belangrijke schattingen heeft gemaakt, bijvoorbeeld bij significante schattingen waarbij veronderstellingen over toekomstige gebeurtenissen worden gemaakt die inherent onzeker zijn zoals de veronderstellingen bij de waardering van de materiële vaste activa, derivaten, debiteuren, voorzieningen en de verantwoording van de netto-omzet als gevolg van over het jaar gespreide meteropnames en afrekeningen. Hierbij hebben wij onder meer aandacht besteed aan de assumpties die horen bij de fysieke en transitie risico's als gevolg van klimaatverandering.

In paragraaf 'Veronderstellingen, schattingen en aannames in de jaarrekening' heeft Vitens N.V. de schattingsposten en de belangrijkste bronnen van schattingsonzekerheid uiteengezet. Vanwege de significante schattingsonzekerheid verbonden aan de opbrengstenverantwoording van de drinkwateropbrengsten hebben wij deze aangemerkt als kernpunt zoals uiteengezet in de sectie 'De kernpunten van onze controle'.

Vitens N.V. is in belangrijke mate afhankelijk van de IT-infrastructuur voor de continuïteit van haar bedrijfsactiviteiten. Wij hebben de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst, voor zover van belang voor onze controlewerkzaamheden ten behoeve van de jaarrekening 2024. Hierbij hebben we interne IT-specialisten betrokken, waarbij we onder meer gebruik hebben gemaakt van data-analyses ten aanzien van transacties.

Vitens N.V. is in belangrijke mate afhankelijk van de IT-infrastructuur voor de continuïteit van haar bedrijfsactiviteiten. Wij hebben de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst, voor zover van belang voor onze controlewerkzaamheden ten behoeve van de jaarrekening 2024. Hierbij hebben we interne IT-specialisten betrokken, waarbij we onder meer gebruik hebben gemaakt van data-analyses ten aanzien van transacties.

Naast eerdergenoemd kernpunt in onze controle hebben wij tevens aandacht besteed aan het bedrijfsresultaat in verhouding met de in de Drinkwaterwet opgenomen maximale WACC van 2,95% (maximale vermogenskostenvoet voor drinkwaterbedrijven) in het boekjaar 2024. In geval van overschrijding van de maximale WACC dient Vitens N.V. op grond van de Drinkwaterwet ervoor zorg te dragen dat de overschrijding richting consumenten wordt gecompenseerd in de tariefstelling van het kalenderjaar volgend op de vaststelling van de definitieve WACC. Op basis van de voorlopige berekening bedraagt de WACC voor 2024 3,1%. De hoogte van de definitieve WACC en de toekomstige voorwaardelijke verplichting zal worden vastgesteld aan de hand van het Bedrijfsverslag 2024 dat voor 1 oktober 2025 aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat dient te worden gerapporteerd.

De toelichting met betrekking tot de WACC is opgenomen in de noten 15 en 29 in de jaarrekening.

Wij hebben ervoor gezorgd dat het controleteam over voldoende specialistische kennis en expertise beschikt die nodig is voor de controle van een drinkwaterbedrijf. Wij hebben tevens specialisten op het gebied van IT en financiële instrumenten in ons team opgenomen. Alle werkzaamheden bij de groepsonderdelen zijn door hetzelfde controleteam uitgevoerd.

De hoofdlijnen van onze controleaanpak waren als volgt:

Materialiteit
Materialiteit: €6.960.000
Reikwijdte van de controle
We hebben de controlewerkzaamheden deels virtueel en deels op locatie van Vitens N.V. uitgevoerd, waarbij de controle vanuit een geconsolideerd perspectief is ingericht.
Kernpunten
Opbrengstverantwoording drinkwateropbrengsten.

Materialiteit

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip ‘materieel’ wordt toegelicht in de paragraaf ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij bepalen, op basis van ons professionele oordeel, kwantitatieve grenzen voor materialiteit waaronder de materialiteit voor de jaarrekening als geheel, zoals uiteengezet in onderstaande tabel. Deze grenzen, evenals de kwalitatieve overwegingen daarbij, helpen ons om de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden voor de individuele posten en toelichtingen in de jaarrekening te bepalen en om het effect van onderkende afwijkingen, zowel individueel als gezamenlijk, op de jaarrekening als geheel en op ons oordeel, te evalueren.

Materialiteit voor de groep	€6.960.000 (2023: €6.144.000).
Hoe is de materialiteit bepaald	Wij bepalen de materialiteit op basis van ons professionele oordeel. Als basis voor deze oordeelsvorming gebruikten we 1,5% van de totale kosten.
De overwegingen voor de gekozen benchmark	We gebruikten de totale kosten als de primaire, algemeen geaccepteerde, benchmark, op basis van onze analyse van de gemeenschappelijke informatiebehoeften van gebruikers van de jaarrekening. Op basis daarvan zijn wij van mening dat de totale kosten een belangrijk kengetal is voor de financiële prestaties van de vennootschap.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de €348.000 (2023: €307.000) aan hen rapporteren evenals kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De reikwijdte van onze groepscontrole

Vitens N.V. is de moedermaatschappij van een groep van entiteiten. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Vitens N.V.

Wij zijn verantwoordelijk voor het identificeren en inschatten van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening van de groep, met inbegrip van risico's met betrekking tot het consolidatieproces. Op basis van onze risico-inschatting hebben wij de reikwijdte van onze controle zodanig bepaald dat wij voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel.

Onze controle is uitgevoerd door één centraal team en is ingericht vanuit een geconsolideerd perspectief, waarbij de groep administratief door ons als één geheel is gezien. Dat betekent dat wij alle voor de geconsolideerde jaarrekening van materieel belang zijnde transactiestromen en financiële posities in de reikwijdte van onze controle hebben betrokken. De consolidatie van de groep en de toelichtingen in de jaarrekening zijn door ons gecontroleerd.

Door bovengenoemde werkzaamheden zijn wij in staat geweest om voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep te verkrijgen als basis voor ons oordeel over de jaarrekening.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Vitens N.V. en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de raad van bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent en de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk 'Borging van onze continuïteit' paragraaf '3.3 Wet- en regelgeving en maatschappelijke plichten' van het jaarverslag, waarin de raad van bestuur haar frauderisicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de frauderisicoanalyse van het management, de gedragscode, klokkenluidersregeling, incidentenregistratie en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen.

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van de raad van bestuur, het management of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's. De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt	<i>Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op doorbreking van de interne beheersing moeten mitigeren, het bestaan en indien noodzakelijk de werking van de maatregelen getoetst in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. In dit kader hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiliging in de IT-systemen en de mogelijkheid dat hierdoor functiescheidingen worden doorbroken.</i> <i>Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Bij de bepaling van de risicocriteria hebben wij rekening gehouden met de specifieke tendenties vanuit de WACC.</i> <i>Ook hebben wij specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het management, met name de schattingen rondom het bepalen van de drinkwateropbrengsten. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij schattingen. Onze werkzaamheden hebben geen materiële afwijkingen in de door het management verschaft informatie in de jaarrekening en het bestuursverslag ten opzichte van de jaarrekening aan het licht gebracht.</i> <i>Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het management.</i>
Het risico van frauduleuze financiële verslaggeving als gevolg van een te hoog verantwoorde omzet	<i>Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd en de werking getoetst van de interne beheersingsmaatregelen rondom de omzetverantwoording en in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten met betrekking tot de omzet.</i> <i>Wij concluderen dat wij, in het kader van onze controle, konden steunen op de voor dit risico relevante maatregelen van interne beheersing.</i> <i>Voor een gedetailleerde beschrijving van de door ons uitgevoerde werkzaamheden rondom de opbrengstverantwoording verwijzen wij ook naar het de sectie 'De kernpunten van onze controle'.</i> <i>Wij hebben specifieke werkzaamheden uitgevoerd die bestaan uit:</i> <i>gegevensgerichte werkzaamheden op het bestaan van de omzettransacties en het toepassen van de juiste prijzen;</i> <i>het vaststellen van het bestaan van debiteuren per jaareinde waarbij wij de afloop in 2024 getoetst hebben door middel van deelwaarneming.</i> <i>Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de raad van bestuur.</i>

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Daarnaast hebben we kennisgenomen van advocatenbrieven en correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormen voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Controleaanpak continuïteit

De raad van bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van de vennootschap voor ten minste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de raad van bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de raad van bestuur alle relevante informatie bevatte waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hadden en de raad van bestuur bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- Nagaan of de raad van bestuur gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).
- Evalueren van de begrote operationele resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen voor de periode van ten minste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening rekening houdend met ontwikkelingen in de branche zoals de WACC-regulering en onze kennis uit de controle.
- Analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd, inclusief het voldoen aan relevante convenanten.
- Inwinnen van inlichtingen bij de raad van bestuur over haar kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de raad van bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van de raad van bestuur over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens de controle van de jaarrekening. Wij hebben de raad van commissarissen op de hoogte gebracht van de kernpunten. De kernpunten vormen geen volledige weergave van alle risico's en punten die wij tijdens onze controle hebben geïdentificeerd en hebben besproken. Wij hebben in deze paragraaf de kernpunten beschreven met daarbij een samenvatting van de op deze punten door ons uitgevoerde werkzaamheden. Er zijn geen wijzigingen in het kernpunt van onze controle ten opzichte van vorig jaar.

Kernpunten	Onze controlewerkzaamheden en observaties
Opbrengstverantwoording drinkwateropbrengsten De toelichtingen met betrekking tot de opbrengstverantwoording zijn opgenomen in de paragraaf 'Veronderstellingen, schattingen en aannames in de jaarrekening', noot 15, 16 en 28 in de jaarrekening.	Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd op de verantwoorde drinkwateropbrengsten, met specifiek aandacht voor de totale reinwaterafgifte, de juistheid en volledigheid van de actieve aansluitingen, de juistheid van de gehanteerde tarieven, het NIRG (Niet In Rekening Gebracht in %), de kwaliteit van de omzetschatting en het facturatieproces.

De netto-omzet uit hoofde van de levering van drinkwater bedraagt per 31 december 2024 €487,8 miljoen en vormt daarmee een significante post in de geconsolideerde winst- en- verliesrekening (91% van de totale bedrijfsopbrengsten).

De opbrengstenverantwoording van de drinkwateropbrengsten is gebaseerd op de totaal aan derden geleverde hoeveelheid drinkwater (in m³). Als gevolg van het grote aantal klanten (circa 6 miljoen) vinden meteropnames (met name voor consumenten en kleine zakelijke klanten) gespreid over het jaar plaats. Daardoor vindt de (afreken)facturatie ook gespreid over het jaar plaats

Voor alle actieve aansluitingen wordt het werkelijke aantal gefactureerde m³ water toegerekend aan de kalenderjaren. In 2024 is 48,3% van de levering aan de klanten gefactureerd aan de hand van een eindafrekening. Voor de periode in het boekjaar waarover de klanten nog geen afrekening hebben ontvangen, wordt op basis van historische meterstanden in relatie tot de actuele reinwaterafgifte een schatting gemaakt (omzetsimulatie) voor de periode tussen de laatste eindafrekening en balansdatum. Dit betekent dat per 31 december 2024 €252,2 miljoen (51,7%) van de levering aan klanten is gebaseerd op een simulatie van de omzet.

Gegeven deze schatting en de inherente mate van schattingsonzekerheid die daaraan is verbonden gecombineerd met de significantie van het bedrag van de geschatte drinkwateropbrengsten ten opzichte van de totale drinkwateropbrengsten over 2024, beschouwen wij dit als een kernpunt in onze controle.

Wij hebben de interne beheersingsmaatregelen van Vitens N.V. omtrent de omzetsimulatie en facturatie beoordeeld. De volledigheid van de reinwaterafgifte (aantal m³ water op basis waarvan omzetsimulatie is uitgevoerd) hebben wij gecontroleerd aan de hand van de primaire registraties per productielocatie in het verzorgingsgebied van Vitens N.V. Hierbij hebben wij de betrouwbare totstandkoming van de reinwaterafgifte beoordeeld aan de hand van controlerapporten van flowmeters en aansluiting naar bronregistratie, waarbij het aantal flowmeters opgenomen in de totstandkoming van de totale reinwaterafgifte en het aantal werkelijke flowmeters op uitgaande leidingen per productielocatie is aangesloten.

Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd op de juistheid en volledigheid van het aantal actieve aansluitingen in de klantadministratie en hebben vastgesteld dat alle actieve aansluitingen in de omzetsimulatie zijn betrokken door middel van een aansluiting tussen klantadministratie en de klantgegevens zoals meegenomen in de omzetschatting.

De juistheid van de tarieven hebben wij gecontroleerd door deze aan te sluiten met de door de aandeelhouders goedgekeurde tarieven. Daarnaast hebben wij een analyse uitgevoerd, waarbij we een verbandscontrole hebben opgesteld tussen het totaal aantal aansluitingen, het vastrecht en waterverbruik per aansluiting, het gehanteerde tarief en de verantwoorde omzet.

Het NIRG zoals toegelicht in noot 28, Waterbalans, hebben wij gebenchmarkt ten opzichte van het NIRG in voorgaande jaren en die binnen de drinkwatersector in Nederland. Daarnaast hebben wij de impactanalyse van Vitens N.V. ten aanzien van de fluctuatie in het NIRG beoordeeld.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden en verkregen controle-informatie hebben wij geen materiële bevindingen geconstateerd. Tot slot hebben wij werkzaamheden inzake de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen uitgevoerd en hierbij geen materiële bevindingen geconstateerd.

Tot slot hebben wij werkzaamheden inzake de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen uitgevoerd en hierbij geen materiële bevindingen geconstateerd.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met IFRS Accounting Standards zoals aanvaard binnen de EU en met Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zwolle, 10 maart 2025

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. F.S. van der Ploeg RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2024 van Vitens N.V.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de groepscontrole om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsonderdelen binnen de groep als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening. Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de groepscontrole zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige onverdeelde verantwoordelijkheid voor ons oordeel.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen, vanuit alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken, die aangelegenheden die het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige periode en derhalve kernpunten van de controle zijn. Wij beschrijven deze zaken in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of wanneer wij, in buitengewoon zeldzame omstandigheden, bepalen dat een aangelegenheid niet in de controleverklaring zou moeten worden gecommuniceerd omdat redelijkerwijs verwacht wordt dat de nadelige gevolgen van dergelijke communicatie groter zijn dan de voordelen voor het maatschappelijk verkeer.

Overzicht uitstaande aandelen

Nr.	Aandeelhouder	Gewone aandelen	Percentage
1	Provincie Overijssel	774.096	13,399%
2	Provincie Friesland	755.043	13,069%
3	Provincie Gelderland	387.231	6,703%
4	Gemeente Almere	366.175	6,338%
5	Provincie Utrecht	285.896	4,949%
6	Gemeente Utrecht	285.896	4,949%
7	Gemeente Amersfoort	131.691	2,279%
8	Gemeente Dronten	98.457	1,704%
9	Gemeente Lelystad	98.457	1,704%
10	Gemeente Zeewolde	98.457	1,704%
11	Gemeente Hilversum	89.569	1,550%
12	Gemeente Hof van Twente	66.713	1,155%
13	Gemeente Hardenberg	63.007	1,091%
14	Gemeente Nieuwegein	61.246	1,060%
15	Gemeente Steenwijkerland	60.227	1,042%
16	Gemeente Zeist	60.035	1,039%
17	Gemeente Doetinchem	58.752	1,017%
18	Gemeente Stichtse Vecht	58.097	1,006%
19	Gemeente Veenendaal	56.404	0,976%
20	Gemeente Kampen	50.961	0,882%
21	Gemeente Zutphen	50.739	0,878%
22	Gemeente Zwolle	46.329	0,802%
23	Gemeente Woerden	45.042	0,780%
24	Gemeente Soest	44.542	0,771%
25	Gemeente Tiel	42.728	0,740%
26	Gemeente De Bilt	41.879	0,725%
27	Gemeente Raalte	41.696	0,722%
28	Gemeente Rijssen-Holten	41.696	0,722%
29	Gemeente De Ronde Venen	40.426	0,700%
30	Gemeente Wijchen	40.058	0,693%
31	Gemeente Oude IJsselstreek	40.057	0,693%
32	Gemeente Houten	38.490	0,666%
33	Gemeente Zwartewaterland	38.453	0,666%
34	Gemeente Meppel	37.526	0,650%
35	Gemeente Lingewaard	37.387	0,647%
36	Gemeente Utrechtse Heuvelrug	36.554	0,633%
37	Gemeente Dalfsen	34.746	0,601%
38	Gemeente Epe	34.717	0,601%
39	Gemeente Nijkerk	34.717	0,601%
40	Gemeente Overbetuwe	34.717	0,601%
41	Gemeente West Betuwe	34.717	0,601%
42	Gemeente Zevenaar	34.717	0,601%
43	Gemeente Montferland	34.716	0,601%
44	Gemeente Noordoostpolder	32.430	0,561%
45	Gemeente Winterswijk	32.046	0,555%
46	Gemeente Lochem	32.045	0,555%
47	Gemeente IJsselstein	31.228	0,541%
48	Gemeente Culemborg	26.705	0,462%
49	Gemeente Duiven	26.705	0,462%
50	Gemeente Westerveld	25.944	0,449%

Nr.	Aandeelhouder	Gewone aandelen	Percentage
51	Gemeente Leusden	25.902	0,448%
52	Gemeente Borne	25.480	0,441%
53	Gemeente Baarn	24.207	0,419%
54	Gemeente Beuningen	24.035	0,416%
55	Gemeente Buren	24.035	0,416%
56	Gemeente Ermelo	24.035	0,416%
57	Gemeente Nunspeet	24.035	0,416%
58	Gemeente Zaltbommel	24.035	0,416%
59	Gemeente Berkelland	24.034	0,416%
60	Gemeente Ommen	23.164	0,401%
61	Gemeente Wierden	23.164	0,401%
62	Gemeente Brummen	21.364	0,370%
63	Gemeente Maasdriel	21.364	0,370%
64	Gemeente Voorst	21.364	0,370%
65	Gemeente Bronckhorst	21.362	0,370%
66	Gemeente Wijk bij Duurstede	20.818	0,360%
67	Gemeente Aalten	18.693	0,324%
68	Gemeente Elburg	18.693	0,324%
69	Gemeente Oost Gelre	18.693	0,324%
70	Gemeente Oldebroek	18.693	0,324%
71	Gemeente Putten	18.693	0,324%
72	Gemeente West Maas en Waal	18.693	0,324%
73	Gemeente Staphorst	18.531	0,321%
74	Gemeente Rhenen	16.461	0,285%
75	Gemeente Bunschoten	16.219	0,281%
76	Gemeente Urk	16.215	0,281%
77	Gemeente Druten	16.023	0,277%
78	Gemeente Heerde	16.023	0,277%
79	Gemeente Heumen	16.023	0,277%
80	Gemeente Neder-Betuwe	16.023	0,277%
81	Gemeente Westervoort	16.023	0,277%
82	Gemeente Berg en Dal	13.352	0,231%
83	Gemeente Bunnik	13.314	0,230%
84	Gemeente Montfoort	11.861	0,205%
85	Gemeente Lopik	11.619	0,201%
86	Gemeente Doesburg	10.682	0,185%
87	Gemeente Hatten	10.682	0,185%
88	Gemeente Woudenberg	9.683	0,168%
89	Gemeente Oudewater	9.199	0,159%
90	Gemeente Wijdmeren	8.956	0,155%
91	Gemeente Eemnes	7.988	0,138%
92	Gemeente Scherpenzeel	7.746	0,134%
93	Gemeente Renswoude	4.389	0,076%
94	Provincie Flevoland	4.316	0,075%
95	Gemeente Súdwest Fryslân	1.000	0,017%
96	Gemeente Tytsjerksteradiel	200	0,003%
97	Gemeente Apeldoorn	1	0,000%
	Totaal	5.777.247	100,00%